

SAATANANPALVONTAAN SUHTAUTUMINEN

Ehkäiseviä ja auttavia suhtautumis- ja toimintatapoja saatananpallvontaan
etsimässä.

Annukka Jäske

Pro gradu -tutkimus

Kevät 2002

Jyväskylän yliopisto

Erityispedagogiikan laitos

TIIVISTELMÄ

Jyväskylän yliopisto/Erityispedagogiikan laitos

Annukka Jäske

SAATANANPALVONTAAN SUHTAUTUMINEN.

Ehkäiseviä ja auttavia suhtautumis- ja toimintatapoja saatananpalvontaan etsimässä.

Jyväskylä, 23.04.2002. Sivuja 116, liitteitä 3

Pro gradu -tutkimukseni tarkoitus oli selvittää, miten saatananpalvontaan tulisi suhtautua ja miten sitä olisi mahdollista ehkäistä. Tärkeimpänä kriteerinä työssä oli löytää sellaisia ehkäiseviä toimintatapoja ja asennetta, jotka eivät lisää kiinnostusta saatananpalvontaa kohtaan, ja joilla todella voisi vaikuttaa saatananpalvontaan mukaanmenevien määrään. Tutkimuksen pyrkimys on ymmärtää ja sen ymmärryksen kautta kehittää toimivia suhtautumistapoja ja konkreettisia työkaluja saatananpalvonnan kohtaamiseen ja sen ehkäisyyn.

Tässä työssä on tutustuttu jo saatavilla olevaan aineistoon ja haastateltiin ihmisiä eri ammattikunnista, jotka työssään kohtaavat lapsia ja nuoria tai yleensä saatananpalvontaa. Näiden haastattelujen perusteella haluttiin kartoittaa työntekijöiden valmiutta ja asennetta kohdata saatananpalvoja. Haastateltavien joukossa oli henkilöitä, jotka ovat olleet työssään tekemisissä saatananpalvonnan kanssa jo pitkään ja toisaalta sellaisia, jotka vasta itsekin painiskelivat heille vielä vieraan aiheen kanssa. Näistä kaikista haastatteluista sekä tehdyistä havainnoista kentällä muodostui työkalu- ja asennepaketti saatananpalvonnan ehkäisyyn ja kohtaamiseen.

Tutkimus osoitti, että useassa tapauksessa vähäteltiin tai jopa kiellettiin saatananpalvonnan olevan ongelma. Lähes kaikissa tapauksissa ongelma koettiin liian isona ja vaikeana, että siihen olisi osattu puuttua. Tutkimus osoitti, että saatananpalvonnan ennaltaehkäisy ei tarkoita vain nuorten valistamista. Se tarkoittaa ennen kaikkea tiedottamista asiasta aikuisille, jotta he voisivat joko vanhemmuutta tai ammattia harjoittaessaan muodostaa oman käsityksensä siitä, mitä tämä ilmiö on ja miten siihen tulee suhtautua. Tutkimus osoitti myös, että saatananpalvojaa ei ole syytä kavahtaa tai pelästyä. Häntä tulee lähestyä rehellisesti. Lähestyjän rehellisyyttä osoittaa nuoren ottaminen tosissaan ja kysymysten esittäminen. Yhteisöissä tätä ongelmaa ei tule kieltää. Saatananpalvonta on Suomessa todistetusti jo koko maan laajuinen ilmiö. Sen tähden jonkun sanoessa, ettei meillä tarvitse kiinnittää asiaan huomiota, hän kieltää ongelman ja näin edesauttaa ilmiön leviämistä nuorten keskuudessa. Jännitys ja salamyhkäisyys ovat asioita, jotka kiehtovat nuoria saatananpalvonnassa. Täten nämä ovat myös ne asiat, joita ei saa yhteisöissä, kuten kouluissa, kasvattaa kieltämällä ongelman olemassaoloa. Tutkimuksen perusteella voidaankin tehdä se johtopäätös, että asiallisen ja kiihkottoman tiedon jakaminen, erityisesti ammatti-ihmisille, ja heidän uusi orientoitumisensa todellisen moniammatillisen yhteistyön tekemiseen on ensisijaisen tärkeää. Kerätyn aineiston toivotaan olevan monelle ammatilliselle apu syventyessään itsensä kouluttamiseen. Kaikki nuoriso- ja lapsityö ehkäisee saatananpalvontaa.

Asiasanat: saatananpalvonta, satanismi, ennaltaehkäisy.

Erityispedagogiikan laitos

Jyväskylän yliopisto

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	1
1.1 Käsitteiden määrittelyä	2
1.2 Tutkimustehtävät	5
2. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	7
2.1 Aineiston keruu	7
2.1.1 Haastattelut	8
2.1.2 Käytännön kokeiluja	10
2.2 Aineiston analysointi.....	13
2.3 Eettisiä näkökohtia	14
2.4 Tutkimuksen luotettavuus.....	16
2.5 Tutkimustulosten tulkinnan viitekehys	18
2.5.1 Erityispedagogiikkaa ja Raamattua	18
2.5.2 Saatananpalvonnan asiantuntijat ja kirjallisuus Suomessa ja muualla.....	20
3. SAATANAN PALVONNAN ILMENEMINEN	23
3.1. Palvojat Suomessa.....	23
3.2. Saatanan palvojien järjestäytyneisyys Suomessa.....	25
3.3. Tutkimuksen kohteena olevan kaupungin tilanne.....	26
3.3.1. Koulu A.....	27
3.3.2. Koulu B.....	29
3.4. Tilanteet, joissa saatanan palvontaan törmätään.....	30
4. EHKÄISYN MUODOT	32
4.1. Ehkäisyn kohderyhmät.....	32
4.1.1. Nuoret	32
4.1.2. Vanhemmat	34
4.1.3. Ammatti-ihmiset.....	36
4.1.4. Saatananpalvonta - satanismi: eroa ehkäisyssä?	37
4.1.5. Missä iässä ehkäistä	39
4.2. Ehkäisyn tyyli ja menetelmät	40
4.2.1. Ehkäisyn vaaroja	40
4.2.2. Miten ehkäistä ”oikein”.....	43

4.2.3. Musiikin valvonta.....	51
4.2.4. Ehkäisyä roolipelien ja muun väkivaltaviihteen alueella.....	53
4.2.5. Ulkoisen olemuksen ja symbolien valvonta	54
4.2.6. Viiltely	55
4.3. Työkaluja ehkäisevään työhön.....	56
5. ODOTUKSET, MAHDOLLISUUDET JA ENSISIJAINEN VASTUU	
EHKÄISYSSÄ.....	60
5.1. Kuka voi ehkäistä ja miten.....	60
5.1.1. Koti	62
5.1.2. Kirkko	63
5.1.3. Koulu	64
5.1.4. Tiedotusvälineet	68
5.1.5. Yhteiskunta	69
5.2. Kenen luokse ohjata apua tarvitseva palvoja.....	70
5.3. Foorumeja ehkäisylle.....	72
5.3.1. Nuorten vapaa-aika	72
5.3.2. Haravointia alueittain.....	73
5.3.3. Tiedottaminen koulussa.....	74
6. YHTEISTYÖN MAHDOLLISUUDET	76
6.1. Verkostoituminen ja moniammatillisuus.....	77
6.2. Salassapitovelvollisuus.....	78
6.3. Pää pensaaseen - kiertelyä ja vähättelyä.....	79
6.3.1. Havaintoja koulu B:n terveydenhoitajan haastattelusta.....	80
6.3.2. Koulu A:n tilanne esimerkkinä.....	81
7. SAATANAN HURMAAVA PERSOONALLISUUS	85
7.1. Matti hurmaantui häneen myös.....	87
7.2. Pentti ei pystynyt tulemaan kirkkoon.....	89
7.3. Saatana puhuu Sarin kautta	90
8. KUN OLLAAN JO PITKÄLLÄ.....	92
8.1. Uskoontuloa ja terapiaa.....	94
8.2. Saatanan palvonnasta pois haluavan puolesta rukoileminen.....	95
8.3. Elämää entisenä saatananpalvojana.....	98
9. EHKÄISY- JA AUTTAMISTYÖN VAARAT	101
10. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ.....	105

10.1. Yhteenveto saatanan palvonnan ehkäisystä	105
10.2. Lukupaketti	106
10.3. Ohjeistus	108
10.4 Kaaviokuva ja sen ohjeistus	110
11. POHDINTA	114

LÄHTEET

LIITTEET

1. JOHDANTO

Ollessani isosena nuortenleirillä vuonna 1994, katsoimme ohjaajien kanssa kirkon AV-keskuksen videon Saatana kutsuu minua. Videon tarkoitus varmasti olisi ehkäistä nuorten mukaanmenoa saatananpalvontaan, mutta se ei mielestämme täyttänyt tätä tarkoitustaan. Saatananpalvonta esitetään videossa niin kiehtovana ja toisaalta pelottavana, että sen ehkäisevä vaikutus kärsii. Se voi jopa toimia mainoksena ja kutsuna. Yhdessä leirin ohjaajien kanssa päätimmekin olla näyttämättä kyseistä opetusvideota nuorille. Päätimme sen sijaan kertoa nuorille itse tosiasioita saatananpalvonnasta. Näin teimme, koska halusimme välttää sen mahdollisuuden, että video vaikuttaisi nuoriin pikemminkin kutsuvasti kuin torjuvasti. Käsitykseni mukaan siis olemassa oleva opetusmateriaali saatananpalvonnasta - pääasiallisesti kirkon AV-keskuksen tekemä video Saatana kutsuu minua, ei välttämättä toimi alkuperäisen tarkoituksensa mukaisesti.

Seuraavan kerran kohtasin saatananpalvontaa lastenkodissa, jossa olin harjoittelemassa vuonna 1998. Lasten keskuudessa oli muun muassa viiltelyä ja julmia piirroksia saatanasta. Silloin, saatananpalvontaa vuosia erilaisissa tilanteissa havainnoituani, aloin ihmetellä, mitä asialle voisi tehdä. Sain tilaisuuden etsiä itselleni vastausta päättötyöni kautta, jonka tein Diakonia-ammattikorkeakouluun kolme vuotta sitten. Nyt olen halunnut jatkaa aiheen tutkimista ja silloin keräämäni aineiston analysointia pro gradu -työssäni. Vastaus minun kysymykseeni: ”mitä asialle voisi tehdä?”, voi olla vastaus ehkä myös kollegoilleni kaikessa kasvatustyössä.

Saatananpalvonnan ehkäisylle on selkeästi nähtävissä tarvetta. Saatananpalvonta on Suomessa vielä suhteellisen uusi ja tuntematon asia. Silti se leviää maassamme koko ajan ja on jo nyt Suojelupoliisin mukaan joka puolella Suomessa riippumatta siitä, onko kyse maaseudusta vai suurkaupungista, etelästä vai pohjoisesta (Supo, 1998). Maassamme on kourallinen alan asiantuntijoita, jotka työskentelevät auttaakseen tämän ilmiön uhreja. Heiltä on ilmestynyt kirjallisuutta, jossa kuvataan, mitä saatananpalvonta on (esimerkiksi Ahorinta 1997, Saatananpalvonnan monet kasvot; Rinne 1994, Syvyyden kuilusta; 1996, Pimeys väistyy; 1997, Aika on lähellä; 1999, Varo vihollinen).

Vielä ei kuitenkaan ole laajemmin käsitelty sitä, voisiko saatananpalvontaa jollain tavalla ehkäistä, ja jos, niin miten.

Toisaalta suhtautuminen saatananpalvontaan ja -palvojiin on pitkälti ammatti-ihmistenkin kohdalla vähättelevää ja pelonsekaista. Tämä on havaittavissa työympäristöissä tietynlaisena lamaanuneisuutena ja vaikenemisena ongelmaan törmätessä. Kaikki paikallaolijat tietävät, kuka on saatananpalvonnassa mukana, mutta aikuiset eivät puhu ääneen asiasta. Näin saatananpalvonta jää salaisuuksien peittämäksi mysteerioksi. Tämä jos mikä, herättää nuorissa vielä suurempaa kiinnostusta saatananpalvontaa kohtaan. Aikuiset saavat siten omalla käytöksellään aikaan sen, että nuoret vakuuttuvat saatananpalvonnan olevan se keino, jolla varmasti pystyy ympäristöään järkyttämään ja sitä vastaan kapinoimaan.

Suuntaan päättötyöni ennen kaikkea kaikille koulu-, sosiaali-, terveydenhuolto-, seurakunta-, ja kasvatustyötä tekeville. Näiden ammattikuntien työntekijöiden kuuluu olla perillä ajankohtaisista tosiasioista. Heidän tehtävänsä puolestaan on jokaisen omalla paikallaan, omilla asemissaan, toimia saatanan palvontaa ehkäisevästi työalueensa aikuisten sekä nuorten ja lasten parissa. Kun näin toimimme yhteistyössä, saamme aikaan verkoston, joka takaa avunsaannin. Saatanan palvonnan ehkäisy ei kuulu vain yhden tahon vastuulle. Tämän työn tekemiseen tarvitaan eri ammattikuntien taitoja sekä tietoja. Yksin tai yksipuolisesti työskentely ei tuota hyvää tulosta. Kuitenkin katson seurakunnan olevan se paikka, jossa yleisesti katsoen odotetaan asiantuntijuuden olevan. Teologinen ja sielunhoidollinen koulutus ovat valtteja, joita muissa työyhteisöissä ei ole. Juuri näiden taitojen katsotaan auttavan saatanan palvonnan ehkäisyä sekä sen uhrien auttamista.

1.1 Käsitteiden määrittelyä

Saatananpalvoja on niin raju titteli, että se sanakin luontuu kumman vaikeasti suussa. Haastatteluissani huomasin, että ihmisten on vaikeaa puhua saatananpalvonnasta tai -palvojasta. Jokin yhteinen nimittäjä minun oli kuitenkin löydettävä tarkoittamalleni

ryhmälle. Pitkään harkittuani päätin nimittää näitä ihmisiä saatanan palvojiksi. Kirjoitan siis sanat erikseen. Näin päätin tehdä, koska haluan lukijalle olevan selvää koko lukemisensa ajan, että kyse ei ole kaikkien ihmisten leimaamisesta saatananpalvojiksi. Toivon tämän tosiasian pysyvän kirkkaana lukijan silmien edessä koko lukukokemuksen ajan. Puhuessani saatanan palvojista tarkoitan kaikkia niitä, jotka ovat tekemisissä tavalla tai toisella pimeiden voimien kanssa pakonomaisesti tai ovat vaarassa siihen joutua. Esimerkkinä tällaisesta olkoon Kerttu, joka kirjoitti Riku Rinteelle kirjeen (liite 1). Häntä ei voi sanoa saatananpalvojaksi, mutta hänellä on täysin saman kaltaiset ongelmat kuin monilla saatananpalvojilla. Tarkoitan saatanan palvojilla kuitenkin todella myös niitä, joita jotkut kutsuvat harrastelijoiksi, liepeilijöiksi, hännystelijöiksi, noidiksi, satanisteiksi, uhreiksi tai muodin mukana menijöiksi. Ryhmään, jota tutkimuksessani käsittelen kuuluvat siis myös kaikki ne, jotka ovat vasta kiinnostuneita saatananpalvonnasta ja ovat vielä "uransa" alussa. Myös kaikki ne, jotka ovat yleensä kiinnostuneita okkultismista, kuuluvat tähän ryhmään, koska okkultismi on monessa tapauksessa toiminut porttina näihin asioihin syvemmälle menemiseen. Kun tarkoitan itse kulttia, eli jo asialle vihkiytyneitä, kirjoitan sanat yhteen, eli puhun saatananpalvonnasta. Entinen saatananpalvoja Päivi Niemi kuvailee haastattelussa tätä ilmiötä näin:

Se ei ole nuorisokulttuuria, eikä pelkkä hengellinen asia. Se on tuhoikäyttäytymistä, tuhokulttuuria. Se on hengellinen tosiasia, koska Saatana täytyy ottaa tosissaan. Se on iso ongelma, vaarallinen asia, koska se tuhoaa, tavoitteena on kuolema. Siksi siihen täytyy puuttua ja auttaa näitä nuoria. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Tutkimukseni käsittelee sitä, miten saatanan palvontaa voisi ehkäistä. Ehkäisyllä tarkoitan kaikkea sitä toimintaa ja niitä suhtautumistapoja, joilla olisi mahdollista estää nuoren liukuminen saatanan palvontaan mukaan. Se ei siis tarkoita pelkästään nuorten valistamista saatanan palvonnasta. Ehkäisyksi miellän myös kaikki saatanan palvojien auttamistoimenpiteet, koska ne ehkäisevät saatanan palvonnan leviämistä laajemmalle ympäristöön.

Mistä sitten saamme oikeutuksen saatananpalvonnan ehkäisyyn? Saatananpalvonta itsessään ei ole rikollista uskonnonvapauslain perusteella. Meillä on kuitenkin myös

lastensuojelulaki, koulujen kasvatustavoitteet ja muut ennaltaehkäisyynkin velvoittavat säädökset, joiden tarkoituksena on taata lapsen kannalta suotuisat kasvuolosuhteet. Saatananpalvonta johtaa joissain tapauksissa rikolliseen elämäntapaan ja aina henkisen kasvun kieroutumiseen palvonnan ideologian, siinä toteutettavien rituaalien, uhraamisien ja siihen usein kuuluvan hyväksikäytön tähden. Siksi saatananpalvonta on nuorelle ihmiselle tuhoisaa ja täyttää täysin ne kriteerit, joiden perusteella muun muassa edellä mainitut säädökset ja lait sekä tavoitteet velvoittavat aikuiset tekemään töitä ilmiön ehkäisemiseksi.

Saatanan palvonnan uhriksi määrittelen kaikki, jotka ovat saatanan palvonnassa jollain tavalla mukana. On myös niitä, joita käytetään hyväksi heidän itse tietämättään olevansa edes tekemisissä saatanan palvonnan kanssa. Tällaista ihmistä onkin helppo kutsua uhriksi. Mutta käsitän uhrina myös vannoutuneen saatananpalvojan, joka voi olla jopa jengin pomo, ylipappi. Hänellä voi olla taustallaan jo useita rikoksia, ehkä jopa henkirikoksia. Tämä käsitykseni perustuu siihen viitekehykseen, jonka olen tutkimukselleni valinnut, eli Raamattuun. Raamatun ihmiskäsityksen mukaan tällainen ihminen on uhri. Hän on saatanan valheiden uhri, kuten myös ehkä kaiken sen uhri, mitä hän on elämänsä aikana joutunut kokemaan. Tällä lausunnolla en kuitenkaan tarkoita, etteikö ihmisessä olisi itsessäänkin omaa paha puoltaan. Käsitän saatanan palvonnan olevan seuraus - ei syy.

Okkultismilla tarkoitan kaikkea salaopillista, jonka tutkiminen ja harrastaminen voi johtaa syvempään kiinnostukseen saatananpalvonnasta (Brown 1997, 249). Esimerkkeinä okkultistisista harrastuksista voidaan luetella spiritismi, Ouija-pöydällä pelaaminen, roolipelit, joissa näytellään saatananpalvojia, ennustaminen, loitsuaminen, kiroaminen, noituminen, noitapiirit, musta sekä valkoinen magia, henkien tai vainajien kutsuminen, ruumiista irtoaminen, uhraaminen, voodoo, vampirismi, itsensä viiltely, ynnä muut sellaiset.

Keskuudessanne ei saa olla ketään, joka panee poikansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi, ei myöskään ketään taikojen tekijää, enteiden tai ennusmerkkien selittäjää, noitaa, loitsujen lukijaa, henkienmanaajaa, tietäjää eikä ketään, joka kysyy neuvoa kuolleilta (5. Moos. 18:10-11).

Saatanallisella musiikilla tarkoitan musiikkia, joka kehottaa tai innostaa olemaan itsetuhoinen, palvomaan saatanaa tai uhraamaan jotain saatanelle. Tarkoitukseni ei ole luetella, mitkä ryhmät tällaista musiikkia esittävät. Jokainen tunnustakoon nämä bändit itse kuuntelemalla heidän sanoituksiaan. Hyvä dokumentti tästä musiikista esitettiin television kanavalla yksi 24.9.2001 ohjelmassa nimeltä M.O.T..

1.2 Tutkimustehtävät

Varsinainen tutkimustehtävä oli selvittää, kuinka ammatti-ihmisten tulisi suhtautua saatanan palvontaan, jotta sillä olisi mahdollisimman positiivinen vaikutus ilmiön kanssa toimeen tulemiseksi. Tästä tutkimustehtävästä nousi tarve löytää vastauksia moniin kysymyksiin. Tavoitteena oli siis etsiä keinoja saatanan palvonnan ehkäisemiseksi. Olin jo aiemmin lukenut Keijo Ahorinnan kirjan Saatananpalvonnan monet kasvot. Nyt etsin käsiini muuta aihetta käsittelevää kirjallisuutta ja aloin lukea. Alussa pelkäsin aiheeseen syventymisen aiheuttavan ahdistusta materiaalin raakuudesta johtuen. Jumala on kuitenkin ollut sponsorini alusta pitäen, joten normaalin sp-shokin (selitetään myöhemmin) jälkeen minun ei ole tarvinnut kärsiä minkään asteisista peloista, ahdistuneisuudesta eikä painajaisista. Suurin kiitos työstäni kuuluu täten Jumalalle.

Lukiessani kirjallisuutta tutkimukseni aihe ja materiaalin hankintamenetelmät rajautuivat koko ajan tarkemmiksi. Kysymykset, joihin halusin vastauksia, tarkentuivat. Ne muodostivat tutkimukseni haastattelurungon:

Miten saatananpalvontaan törmätään arkisessa työelämässä?

Miten saatananpalvontaa voisi ehkäistä?

Voisiko olla olemassa saatananpalvontavaliistusta yhtäläillä kuin on huume- ja seksuaalivaliistusta?

Millaista sen tulisi olla?

Mitä eroja on siinä, kun valiistetaan nuoria/lapsia, aikuisia/vanhempia tai ammatti-ihmisiä?

Kenelle ehkäisy tulisi suunnata?

Minkälaista ehkäisyä tulisi olla?

Kuka voisi ehkäistä?

Missä voitaisiin ehkäistä?

Millaisia työkaluja ehkäisyyn tarvitaan?

Mitkä ovat yhteistyön mahdollisuudet ehkäisyssä?

Teemahaastattelun kysymykset olivat juuri nämä kysymykset. Rivien välistä toivoin saavani vastauksia kysymyksiin:

Miten saatananpallvontaan suhtaudutaan ja miten siihen tulisi suhtautua?

Mikä on tämän hetkinen tieto-taito saatananpallvonnasta?

Kuinka valmiita ja kykeneviä yhteistyöhön eri ammattikuntien välillä ollaan?

Tutkimukseni tulokset olen koonnut siten, että aineiston analyysin otsikot nousevat näistä kysymyksistä teemoittain. Jokaisessa luvussa olen vetänyt omia johtopäätöksiäni saamistani haastattelutuloksista.

En käsitellyt enkä tutkinut sitä, mitä saatananpallvonta on. Perehdyin kyllä kaikkeen siihen kirjallisuuteen, jota sain aiheesta käsiini, ja kokosin niistä informatiivisen ja monipuolisen, mutta suhteellisen suppean lukupaketin, jotta jokainen lukija voisi itse perehtyä saatananpallvontaan ilmiönä.

2. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Saatananpalvonta tutkimuksen kohteena olevana ilmiönä vaatii mielestäni laadullista lähestymistapaa. Olen tätä mieltä, koska saatanan palvontaa voidaan hyvällä syyllä yleisestikin ottaen pitää käsittämättömänä ilmiönä. Laadullisessa tutkimuksessahan pyritään kuvaamaan käsiteltävää ilmiötä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti sekä ymmärtämään ilmiön monia eri näkökulmia. Näin pyritään siis tässä tutkimuksessa parantamaan saatananpalvonnan ymmärrettävyyttä ilmiönä. Yksi keskeinen tämän tutkimusotteen tavoite on tuoda tutkittavien henkilöiden omat näkökulmat ja kokemukset esille. (Hirsjärvi & Huttunen 1995, 201) Tätä pyrin toteuttamaan käyttämällä mahdollisimman paljon suoria lainauksia haastatteluistani. Patton (1990, 41) toteaa, että laadullisen tutkimuksen pyrkimyksenä on ymmärtää maailmaa sen kaikessa monimutkaisuudessa, eikä niinkään osoittaa jotain oikeaksi tai vääräksi. Tämä lienee ainoa mahdollinen tapa lähestyä niinkin "pimeää" ilmiötä kuin saatananpalvonta silloin, kun sitä halutaan oppia ymmärtämään paremmin.

2.1 Aineiston keruu

Keräsin aineiston pääasiassa haastattelun keinoin. Koko maan tilannetta ajatellen sain erittäin kattavan raportin eräältä haastateltavistani, supo:n ylitarkastaja Kyösti Poutaselta. Raportti on "Tilannekatsaus saatananpalvontaan", jonka on tehnyt suojelupoliisin turvallisuusyksikkö. Siitä käy ilmi saatananpalvonnan leviäminen koko maahamme, sekä se, että leviäminen ei ole hidastunut.

Minulla oli erityisopettajaopintojeni aikana mahdollisuus myös kokeilla käytännössä teoriaa, jonka kehitin aikaisemmassa tutkielmassani saatananpalvonnasta. Olen saanut erityisopettajaopintojeni aikana käydä pitämässä koulutusta saatananpalvonnasta nuorten parissa työskenteleville aikuisille ja tunteja samasta aiheesta eri kouluissa yläasteikäisille nuorille. Olen myös saanut keskustella erään saatananpalvoja tytön kanssa saatananpalvonnasta. Viisikymmentäkauusi yläasteikäistä nuorta kirjoitti mielipidekirjoituksen aiheesta "Ajatuksiani saatananpalvonnasta". Näiden kirjoitusten

kautta olen saanut materiaalia, jonka avulla olen voinut arvioida nuorten kiinnostusta ja tietämystä ja tunteita saatananpalvonnasta.

2.1.1 Haastattelut

Valitsin pääasialliseksi tiedonkeruumenetelmäksi haastattelun, koska halusin kartoittaa ihmisten henkilökohtaisia kokemuksia ja mielipiteitä tutkittavasta aiheesta (Hirsjärvi & Hurme 2000, 41). Eri haastattelulajeista pidin tutkimukseeni parhaiten sopivana puolistrukturoitua teemahaastattelua, koska sen vapaamuotoisuus sallii haastateltavan kanssa keskustelunomaisen käsittelyn sovitusta aiheesta (emt. 47). Huomasin myös, että eräs teemahaastattelun anneista on se, että syntyy runsaasti niin sanottua oheismateriaalia. Tätä materiaalia on mielenkiintoista analysoida ja siitä nousee tärkeitäkin löydöksiä.

Haastateltavieni valintaan vaikutti ensisijaisesti tutkimustehtäväni. Se oli tutkia ammattilaisten suhtautumista ja toimintaa suhteessa saatananpalvontaan. Saadakseni vastauksia kysymyksiini, päätin haastatella eri alojen työntekijöitä, jotka tekevät työtään eri tavoin nuorten parissa. Haastateltavikseni valitsin edustajan aina jokaiselta tärkeäksi katsomaltani työtaholta. Näitä tahoja olivat koulu, kunta, seurakunta, vapaaehtoistyö ja poliisi. Kouluissa haastattelin kahta opettajaa ja kahta terveydenhoitajaa. Kaupungin sosiaalitoimen edustajana haastattelin erään perhekeskuksen johtajaa ja kaupungin nuorisotoimen edustajana nuorisotyöntekijää. Seurakunnassa haastattelin kahta nuorisotyönohjaajaa. Vapaaehtoistyöntekijöinä haastattelin kahta nuorta naista, joista toinen on entinen saatananpalvoja, joka kiertää Suomen kouluja varoittamassa nuoria joutumasta samaan, mistä on itse päässyt pois, ja toinen on ollut mukana yökahvilatoiminnassa kolme vuotta. Tämä yökahvila toimii etelä-suomalaisessa kaupungissa, joka on jo pitkään ollut paikallisen poliisin mukaan jostain syystä satanistien sisäänmuuttokunta. Suojelupoliisin tietoja saatananpalvonnasta kertoi haastattelussa Turun suojelupoliisin ylitarkastaja Kyösti Poutanen. Haastatteluja on yhteensä siis 11, joista yksi on puhelinkeskustelu. Lisäksi vierailin yökahvilassa, jossa toinen vapaaehtoistyöntekijöistä työskentelee. Riku Rinne piti tilaisuuden aluksi

koulutustilaisuuden ja sen jälkeen hän puhui nuorille saatananpalvonnan vaaroista. Tähän tilaisuuteen viittaa esitelmänä.

Oli tarkoituksellista, etteivät kaikki haastateltavani olleet asiantuntijoita saatananpalvonnassa. Näin sain kartoitettua todellisia tunteita siitä, millaiselta tuntuu tehdä työtä ilmiön parissa, johon ei tiedä selvää ratkaisua. Nimenomaan tämä on useimmissa yhteisöissä todellinen tilanne. Vain harvat ovat alan asiantuntijoita. Minulla oli onni saada haastateltavakseni kuitenkin myös muutama sellainen, jotka olivat jo vuosia tehneet työtä saatananpalvonnan parissa. Tällaisia olivat molemmat vapaaehtoistyöntekijät sekä kaupungin nuorisotyöntekijä ja perhekeskuksen johtaja. Haastatteluissa he jakoivat kokemuksistaan ammentamaansa tietoa yhteiseksi hyväksemme.

Haastattelut olen tehnyt syksyn ja talven 1998-1999 aikana. Haastattelumateriaalia kertyi kiitettävästi. Tämä johtunee osittain siitä, että ihmisillä tuntui olevan suuri tarve keskustella saatananpalvonnasta. Lähes jokaisen haastattelun jälkeen minulle tuli tarve haastatella taas uutta tahoja. Tällaisia tahoja olivat esimerkiksi koulupsykologit ja perheneuvola. Jouduin kuitenkin pitäytymään suunnitelmissani materiaalin paljouden tähden. Minulle tutkijana kävi tämän noin puolenvuoden intensiivisen haastatteluprosessin aikana niin, että tavoitteeni ei enää ollutkaan tehdä tutkielmaa. Kirja kirjan jälkeen ja haastattelu haastattelun jälkeen sydämeni sykki yhä enemmän saatananpalvonnan ehkäisylle. Aiheesta tuli intohimoni. Toivon sen näkyvän tuotoksessani niin, että tutkielmasta voisi olla todellista ja konkreettista hyötyä kaikille sen lukijoille.

En haastatellut Keijo Ahorintaa, mutta perehdyin hänen näkemyksiinsä kirjan 'Saatananpalvonnan monet kasvot' kautta. Ahorinta on eittämättä maamme yksi tämän aihealueen vankimman kokemuksen omaavista asiantuntijoista. En myöskään haastatellut yhtään henkilöä, joka edelleen palvoisi saatanaa. En katsonut sitä tarkoituksenmukaiseksi. Mielestäni ei olisi ollut kunnioitusta osoittavaa kysyä saatananpalvojalta, mikä olisi estänyt häntä alkamasta palvomaan saatanaa. Kysyin saman kysymyksen entiseltä saatananpalvojalta ja hänellä oli jo perspektiiviä vastata esittämäni kysymykseen. Toisaalta ei olisi myöskään ollut helppoa saada käsiinsä

saatananpalvojaa, joka olisi suostunut haastateltavakseni. Lastenkodin lapsia, jotka opin tuntemaan harjoitteluni kautta, en halunnut haastatella eettisistä syistä. Haastattelu olisi pitänyt tehdä nuorille äärimmäisen turvallisessa ympäristössä terapeutin läsnäollessa. En halunnut ottaa sitä riskiä, että haastattelujeni vuoksi he olisivat ehkä joutuneet käymään läpi jotain liian kivuliasta tai haavoittavaa. Päätin siis pitäytyä aikuisten, ilmiöön työssään kohtaavien, eri ammattialojen ihmisten haastattelemisessa.

Koulujen pyyntö oli, että haastattelut tehtäisiin anonyymeina. Siksi kutsun niitä koulu A:ksi ja koulu B:ksi. Kaupunki on eräs Etelä-Suomen suurehko kaupunki. Opettajia kutsun opettaja 1:ksi ja 2:ksi ja terveydenhoitajia koulu A:n ja koulu B:n terveydenhoitajiksi. Suojelupoliisin ylitarkastajan haastatteluun viitatessani käytän lyhennettä Supo. Vapaaehtoistyöntekijöistä käytän nimiä entinen saatananpalvoja ja yökahvilan työntekijä. Muuten käytän haastateltavien työnimikkeitä heihin viitatessani: seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, perhekeskuksen johtaja ja kaupungin nuorisotyöntekijä. Pysin suurimpaan mahdolliseen johdonmukaisuuteen, jotta tutkimusta olisi helppoa näistä peitenimistä huolimatta lukea.

2.1.2 Käytännön kokeiluja

Ensimmäisen keskustelutilaisuuteni saatananpalvonnasta pidin Järvenpään diakonia-ammattikorkeakoulussa syksyllä 1999. Nimitän tilaisuutta keskustelu- eikä koulutustilaisuudeksi, koska aikaisempi tutkielmani osoitti, että saatananpalvonta on aihe, josta on hedelmällisempää keskustella kuin luennoida. Tämä keskustelutilaisuus järjestettiin oppilaitoksen asuntolassa asuvien nuorten pyynnöstä. He olivat henkilökohtaisesti kiinnostuneita saatananpalvonnasta ja he myös harrastelivat saatananpalvontaa. Jostain syystä nämä nuoret eivät kuitenkaan ilmestyneet keskustelutilaisuuteen. Paikalla oli kuitenkin muita aiheesta kiinnostuneita, oppilaitoksen opettajia ja opiskelijoita. Vaikka tämä tilaisuus ei täyttänytään sen suunniteltua tarkoitusta, oli se mielestäni kuitenkin hedelmällinen. Paikalla olleet ihmiset saivat lisää tietoa tästä salaperäisestä aiheesta ja minä sain tietenkin arvokasta kokemusta keskustelun vetämisestä ja asiallisen tiedon tarjoilemisesta.

Seuraavan mahdollisuuden keskustelun vetämiseen sain Jyväskylässä talvella 2000, kun paikallisen Helluntaiseurakunnan nuorisotyötä tekevät pyysivät minut luokseen. Aiemman tutkielmani johtopäätösten mukaisesti halusin aktivoida paikallisia ihmisiä itseään puuttumaan saatananpölvontaan. Tässä vaiheessa oli ideani koulutuksesta jo kypsynyt sen verran lisää, että otin periaatteekseni käydä joka paikassa vähintään kaksi kertaa. Yksi kerta ei mielestäni vielä riitä. Ensimmäisellä kerralla vasta sohaistaan muurahaiskasaa, joten toinen keskustelukerta voi olla jo hedelmällinen ja kokoava. Toisella kerralla voidaan keskittyä konkreettiseen ja strategiseen suunnitteluun siitä, mitä asialle aiotaan tehdä. Tällä kerralla itse opin ennen kaikkea sen, etten todellakaan ole mikään asiantuntija vaan olen ainoastaan ihminen, joka on perehtynyt hieman saatananpölvontaan ja on valmis johtamaan keskustelua ja jolla on myös tutkimustulosten kautta tullut näkemys siitä, mitä asialle paikallisesti voitaisiin tehdä. Annoin näille ihmisille foorumin, jossa he pystyivät yhdessä valmentautumaan saatananpölvontajien kohtaamiseen fiksuimmalla mahdollisella tavalla.

Kahdessa jyvaskyläläisessä koulussa, joissa kävin tutustumassa talvella 2001 erityisopetukseen, tuli kahden opettajan kanssa puheeksi graduni aihe. Kuultuaan saatananpölvontaa tutkimuksistani, he kiinnostuivat ja kysyivät voisinko tulla heidän luokalleen puhumaan aiheesta. Heidän 7.-9. luokkalaiset oppilaansa olivat kyselleet asiasta ja halusivat tietää asiasta lisää ja keskustella siitä. Opettajat itse olivat kokeneet, että heidän oma tietonsa asiasta ei riitä sellaisen keskustelun johtamiseen, jota heidän mielestään tarvittiin. Suostuin pyyntöihin mielelläni. Molemmilla luokilla kävin vähintään kaksi erillistä kertaa keskustelemassa aiheesta. Virikemateriaalina käytin omaa kaaviokuvaani, joka selvittää saatanan suhdetta Raamattuun (kaaviokuva ja selvitys siitä ja sen käytöstä jäljessä) sekä televisiosta videoimaani asiaohjelmaa saatananpölvonnasta (M.O.T. esitetty ykköskanavalla 24.9.2001, lainattavissa minulta). Pidän tätä ohjelmaa suhteellisen asiallisena, mutta kuitenkin se on juuri omiaan herättämään keskustelua ja kysymyksiä saatananpölvonnasta. Molemmissa luokissa lähdin virikemateriaalin esittämisen jälkeen oppilaiden kysymyksistä. Minulla ei siis ollut valmista runkoa, jonka mukaan etenin vaan lähtökohdaksi otin oppilaiden yksilöllisyyden, kiinnostuksen, kypsyyden ja ajattelun tason.

Kaaviokuvan otsikko on Saatana Raamatussa. Kuvasta selviää Saatanan alkuperä, sen luonne ja tekemiset sekä motiivi. Piirsin kaaviokuvaa taululle ja pyysin oppilaita piirtämään kuvan uskonnon vihkoonsa. Kaavio on rakennettu siten, että Saatana tulee kyllä käsiteltyä, mutta sitä ei kuitenkaan esitetä pelottavana mahtina, jolle ei mahda mitään. Kaaviossa Saatana asettuu oikeisiin mittasuhteisiin ja konseptiinsa: Jumalan luoma olento kapinoi Luojaansa vastaan ja yrittää huijata mahdollisimman monet ihmiset mukaansa helvettiin. Jumala on kuitenkin Pojassaan Jeesuksessa voittanut Saatanan ja meillä ihmisillä on myös voitto Saatanasta kun turvaudumme Jeesukseen.

Tämä tapa esittää Saatana on täysin vakaumuksellinen, siksi se sopiikin hyvin piirrettäväksi uskonnon vihkoon. Myöskään kaavion otsikko ei jätä asiaa epäselväksi. Kuka tahansa opettaja tai muu henkilö voi käyttää tätä kaaviota opetuksessaan vaikkei itse olisikaan vakaumuksellinen kristitty. Kaaviossa asia esitetään kristinuskon näkökulmasta, ja sen jälkeen on turvallista käsitellä Saatanaa saatananpalvojien näkökulmasta. Kun saatananpalvonnan käsittelyn pohjalla on tämä edellä esitetty kaavio, mittasuhteet on mahdollista säilyttää sellaisina, ettei asia ala pelottaa. Kaavion käyttöohjeineen löydät luvusta 5.3.3.

Toisessa koulussa 56 yläasteikäistä oppilasta kirjoitti mielipidekirjoituksen aiheella ”Ajatuksiani saatananpalvonnasta”. Tästä otoksesta saadaan kuva siitä, minkälaisia ajatuksia erään yläasteen oppilailta on saatananpalvonnasta. Tulokset esittelen kolmannessa luvussa.

2.2 Aineiston analysointi

Litteroin haastattelut talvella 1998-1999. Litteroitua materiaalia kertyi yhdestätoista haastattelusta 136 sivua. Olen merkinnyt seuraavaan taulukkoon kaikkien haastateltavien peitenimet ja litteroitujen haastattelujen sivujen määrän.

Haastateltava	Litteroitu sivumäärä
opettaja 1	8
opettaja 2	14
koulu A:n terveydenhoitaja	5
koulu B:n terveydenhoitaja	14
kaupungin nuorisotyöntekijä	19
perhekeskuksen johtaja	15
seurakuntayhtymän erityisnuorisotyöntekijä	16
seurakuntayhtymän nuorisotyöntekijä	2
supo	13
yökahvilatyöntekijä	16
entinen saatananpalvoja	4
11 haastateltavaa	136 sivua

Jokseenkin puuduttavan litterointivaiheen jälkeen haastatteluaineisto oli nyt paljon konkreettisemmassa muodossa, aistittavissa visuaalisesti ja luettavissa yhä uudelleen ja uudelleen. Alkuun pidin litterointia vain mekaanisena toimintana, joka ei sinällään vielä vaadi suurempaa ajattelutyötä. Onneksi en tuudittautunut tähän ajatukseen ensimmäistä haastattelua pidempään, sillä tajusin, että analysointi vaiheen voi aloittaa jo litterointi vaiheessa. Huomasin myös sen, että haastattelujen aktiivinen työstäminen heti litterointivaiheessa käynnistää teemojen kypsymisen jo varhaisessa vaiheessa, joka taas on tulosten luotettavuuden kannalta merkityksellistä. Bogdan ja Biklen (1992, 156) toteavatkin, että keskeiset teemat nousevat esiin haastatteluaineistosta huolellisen

lukemisen ja tekstin työstämisen kautta. Litterointi ei ole siksikään merkityksetön vaihe tutkimuksessa, koska sen jälkeen on jo karkea kuva haastattelun sisällöstä mieleen piirtyneenä.

Aloin lukea haastatteluja useampaan kertaan läpi. Ensimmäisellä kerralla tein merkintöjä marginaaleihin sekä alleviivasin tärkeimpiä piirteitä lyijykynää käyttäen. Tämän tarkoituksena oli tuoda oleellisia kohtia hieman helpommin havaittavampaan muotoon. Seuraavaksi luin haastattelut toiseen kertaan ja tarkastin olinko edelleen samaa mieltä tekemistäni merkinnöistä ja alleviivauksista. Tällä toisella lukukerralla suurin osa teemoista vahvistui ja joihinkin löysin jo täsmennyksiäkin. Samalla tein jo alustavaa harkintaa löydös-osion otsikkojaottelusta. Ensimmäisen ja toisen lukukerran jälkeen huomasin, että samojen teemojen ja muiden yhtäläisyyksien hahmottuminen ei olekaan niin yksinkertainen asia. Siksi haastattelujen lukeminen yhä uudelleen ja uudelleen on tärkeää, jotta haastattelut ikään kuin piirtyvät mieleen. Näin pienet aluksi merkityksettömätkin yksityiskohdat voivat osoittautua tärkeiksi. On nähtävä puut metsältä.

2.3 Eettisiä näkökohtia

Tutkimuksen tekoon liittyy aina myös eettisiä näkökohtia. Nämä näkökohdat ohjaavat tutkijaa tekemään valintoja, joiden avulla vältetään muun muassa haastateltavien tai muiden tutkimukseen liittyvien henkilöiden loukkaaminen. Eettisiin näkökohtiin on varmasti helpompi kiinnittää huomiota haastattelututkimuksessa, jolloin ollaan suorassa vuorovaikutuksessa tutkittavien henkilöiden kanssa. Hirsjärvi & Hurme (2000, 19) muistuttavat kuitenkin, että erityistä huolellisuutta on noudatettava silloinkin, kun tutkimus tehdään esimerkiksi pelkkien kirjallisten dokumenttien varassa.

Omassa tutkimuksessani eettiset kysymykset ponnahtivat esiin erityisesti haastattelutilanteissa. Patton (1990, 340) toteaaakin, että tutkija ei ole kentällä arvostelemassa tai arvottamassa ihmisten mielipiteitä tai asenteita. Jo tutkimuksen suunnitteluvaiheessa tulisi myös pohtia, mitä seurauksia ja vaikutuksia tutkimuksen

tekemisellä ja sen julkaisulla on. Pohdin paljon sitä, miten pidän huolen, että kenellekään ei koidu tutkimuksestani mitään haittaa. Jokaisen haastateltavan anonymius tuli taata. Jotta näin tapahtuisi annoin haastateltavilleni koodinimet ja peitin mahdolliset murteet. Tunnistettavuutta ja jäljitettävyyttä heikensin kaikilla keksimilläni tavoilla.

Raportointivaiheessa tulee ottaa huomioon luottamuksellisuus sekä ne seuraukset, joita julkaistulla tutkimuksella on haastateltaville, heitä koskeville ryhmille tai instituutioille (Hirsjärvi & Hurme 2000, 20). Olen ottanut yllämainitut asiat huomioon jättämällä mainitsematta kaupungin, jossa haastatteluni tein ja keksimällä mahdollisimman peittävät koodinimet haastateltavilleni. Tutkimusluvan kysyin ensin jokaisen esimieheltä puhelimitse ja sitten jokaiselta haastateltavalta henkilökohtaisesti ennen haastattelun aloittamista. Kun pelisäännöistä on yhteisesti sovittu ja tutkija on informoinut haastateltavaansa tutkimuksen tarkoituksesta, on haastateltava vastuussa antamansa haastattelun sisällöstä. Yhtä paljon eettisesti väärin ja tutkimuksen luotettavuutta horjuttavaa on, jos tutkija pimittää raportistaan tuloksia, jotka nousevat haastatteluiden sisällöstä. Keskustelin tästä ongelmasta Diakonia-ammattikorkeakoulun ohjaavan opettajani Mirja Keinosen kanssa. Hänen neuvonsa mukaisesti raportoin haastatteluista ilmi käyneet ristiriitaisuudet ja työilmapiirin ahtauden. Hänkin piti näitä asioita tärkeinä tutkimustuloksina.

Haastateltavien esittelyssä tietämättäni epäonnistuin tunnistettavuuden ja jäljitettävyyden peittämisessä ensimmäisellä kerralla eli vuonna 1999. Kun esittelin toisen opettajista, en tiennyt, että hänen koulutusyhdistelmällään on haastattelupaikkakunnalla vain tämä kyseinen henkilö töissä. Tämän johdosta on kyseisen opettajan koulun henkilökunnan mielestä jollain ahkeralla haastattelupaikkakuntalaisella mahdollisuus identifioida haastattelupaikkakunta ja koulu. Sekaannuksen selvittääkseni luetutin valmiin päättötyöni Jyväskylässä eräällä lakimiehellä ja hän totesi, että olen noudattanut kaikkia tutkimuksen etiikan sääntöjä anonymiuden suhteen. Tämän puolesta sain ”synninpäästön”. Silti asia jäi harmittamaan minua, koska tarkoitukseni ei ollut loukata eikä vahingoittaa ketään, ja eräät haastateltavistani kokivat näin kuitenkin tapahtuneen, vaikka lakimiehen mukaan se olikin pelkästään tunnepuolen aiheuttamaa perusteetonta ja aiheetonta syytelyä.

2.4 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa ei voida käyttää määrällisen tutkimuksen arviointikriteereitä, kuten reliabiliteettia ja validiteettia. Näin on, koska laadullinen tutkimus ei tuota tulokseksi yhtä objektiivista totuutta kuten määrällinen tutkimus. Laadullisen tutkimuksen tuloksena voidaan pitää yhden näkökulman syntymistä tutkittavasta asiasta. (Tynjälä 1991, 390) Tämän näkökulman luotettavuutta voidaan arvioida sellaisilla kriteereillä kuten vastaavuus, siirrettävyys, riippuvuus ja vahvistettavuus (Lincoln & Guba 1985, 290).

Vastaavuudella tarkoitetaan sitä, miten tutkijan tulkinnat analyysivaiheessa vastaavat tutkittavien käsityksiä. Ainakin osittain vastaavuutta sain vahvistumaan sillä, että haastattelutilanteissa varmistin usein tarkentavilla kysymyksillä haastateltavan ilmaisemaa asiaa tai mielipidettä. Tällaiset tarkentavat kysymykset aloitin esimerkiksi sanoilla: “Voisiko siis toisin sanoen...” tai “ Ymmärsinkö oikein, että...” tai “Tarkoititko nyt siis...”. Lisää vastaavuutta olisin voinut saada myös antamalla tutkimukseni ennen sen julkaisemista haastateltavilleni luettavaksi ja kommentoitavaksi. Tällainen toimenpide ei kuitenkaan välttämättä takaa vastaavuuden vahvistumista, koska haastateltavat voivat olla sokeita kokemuksilleen tai omalle tilanteelleen. (Eskola & Suoranta 1998, 213) Juuri näin uskon käyneen oman päättötyöni kanssa. Jälkikäteen yksi haastateltavistani sanoi, että olisi halunnut tutkimukseni luettavakseen ennen sen julkaisemista. Hän sanoi minulle puhelinkeskustelussamme, että jos hänelle olisi tämä mahdollisuus annettu, hän ei olisi hyväksynyt tutkimusta sellaisenaan julkaistavaksi. Tätä voitaisiin pitää luotettavuutta heikentävänä asiana. Itse olen kuitenkin sitä mieltä, että tämän kommentin sai aikaan työyhteisön painostus, koska esitin haastateltavan esittämät asiat äärimmäisen tarkasti alkuperäisessä muodossa. Haastateltava vetosikin jälkikäteen siihen, että haastattelua ei olisi saanut käyttää suoraan vaan minun tutkijana olisi kuulunut yleistää haastateltavan sanomia asioita. Käytännössä tämä olisi hänen mukaansa tarkoittanut esimerkiksi sitä, että en olisi saanut kertoa tutkimuksessani hänen minulle haastattelussa kertomaansa esimerkkiä eräästä tapahtumasta. Tällainen

näkökanta ei ole vahvistettavissa oikeaksi millään kirjallisuudella eikä menettelyvirheillä. Päinvastoin tein jokaiselle haastateltavalleni selväksi, miksi nauhoitin haastattelut. Syyksi kerroin, että tällä tavalla menettelemällä litteroin haastattelut, jotta pysyn sanatarkasti haastateltavien totuudessa enkä väännä sitä muuksi.

Sovellettavuudella tarkoitetaan laadullisessa tutkimuksessa tulosten siirrettävyyttä eri konteksteihin. Tutkimus tulee siis raportoida niin, että lukija voi arvioida tätä sovellettavuutta. Jotta tämä olisi mahdollista tulee tutkimus kuvailla kaikin puolin tarkasti. Myös monet suorat lainaukset haastatteluista auttavat lukijan arviointia sovellettavuuden kohdalla. (Tynjälä 1991, 390) Siirrettävyyden arvioinnin helpottamiseksi olenkin pyrkinyt käyttämään mahdollisimman paljon suoria lainauksia haastatteluistani.

Aineiston riittävyden pohdinta on myös luotettavuuden kannalta tärkeää. Haastatteluiden määrä ja kesto ovat molemmat luotettavuutta lisääviä tekijöitä. Eri ammatillisia tahoja haastatellessani olen mielestäni myös lisännyt luotettavuutta lisäämällä erilaisia näkökulmia.

Useamman kuin yhden tutkimusmenetelmän tai aineistolähteen käyttö on myös oleellinen seikka tutkimuksen luotettavuutta tarkasteltaessa. Tätä tutkimuksen luotettavuutta lisäävää menettelyä kutsutaan triangulaatioksi. Patton (1990, 464) esittelee kirjassaan triangulaation neljä eri luokkaa. Ne ovat metodinen triangulaatio, aineistotriangulaatio, analyysitriangulaatio sekä teoriatriangulaatio. Periaatteeltaan kaikki triangulaatiot ovat samanlaisia: käytetään useampaa kuin yhtä lähdettä. Itse käytin omassa tutkimuksessani erityisesti aineistotriangulaatiota. Aineistoni koostui haastatteluista, vierailuista, kokeiluista ja kirjoitelmista. Lisäksi Patton toteaa, että luotettavuus lisääntyy jos löydökset on löydettävissä useammasta eri aineistolähteestä. Tietenkin on myös syytä varautua ristiriitaisuuksiin näiden lähteiden välillä. Tällöin tutkimuksen luotettavuutta vahvistaa se, että tutkimuksesta käy ilmi miksi ja milloin ristiriitoja esiintyy. (Patton 1990, 467-468) Itsekään en välttynyt joiltakin ristiriitaisuuksilta omassa aineistoissani.

Laadullisessa tutkimuksessa tutkija itse toimii keskeisenä, inhimillisenä työvälineenä. Tällöin ei voida sivuuttaa sitä tosiasiaa, että tutkijan omat mielipiteet tai ennako-olettamukset ovat vaarassa vaikuttaa tutkimustuloksiin. Menetelmäkirjallisuus pitääkin tätä tutkijan subjektiivisuutta erittäin suurena huolenaiheena (Bogdan & Biklen 1992, 46 ja Patton 1990, 479-482). Laadullisessa tutkimuksessa tämän ongelman kanssa pyritään tulemaan toimeen käyttämällä metodina subjektiivisten vaikutusten tiedostamista ja niiden huomioon ottamista (Bogdan & Biklen 1992, 47). Itse pyrin tiedostamaan nämä ennako-olettamukset, asenteet ja mielipiteet pitämällä aktiivisesti kenttäpäiväkirjaa, jotta pystyin ikään kuin sallia niiden ja löydösten välisen keskustelun. Nyt kun olin järjestänyt niille sopivan areenan, minun ei tarvinnut päästää niitä opinnäytetyöni lehdille. Tämä oli yksi keino lisätä tutkimukseni vahvistettavuutta, jolla tarkoitetaan samaa kuin määrällisen tutkimuksen objektiivisuudella. (Lincoln & Guba 1985, 296).

2.5 Tutkimustulosten tulkinnan viitekehys

2.5.1 Erityispedagogiikkaa ja Raamattua

Olen valmistumassa erityisluokanopettajaksi, joten tarkastelen saatananpallvontaan suhtautumista tulevan ammattini kannalta. Kouluissa saatananpallvonta näkyy useimmiten nimenomaan erityisoppilaissa. Koko koulunkin ilmiönä erityisopettaja on mukana aiheen esille otossa ja käsittelyssä ja toimenpiteiden valinnassa ja täytäntöön laittamisessa oppilashuoltoryhmätyöskentelyn ja muun konsultaation kautta. Syrjäytyminen on erityispedagogiikan yksi keskeisimmistä termeistä kuten se on myös keskeinen termi saatananpallvontaa käsiteltäessä. Kasvatustieteen tohtoriksi kouluallergiasta väitellyt Mikko Takala onkin omassa tutkimuksessaan saatananpallvonnasta kehitellyt uuden termin sille tilalle, jossa saatananpallvonnassa mukana olevat ovat: syväsyrytyminen. Takala pyrkii tutkimuksessaan vastaamaan muun muassa kysymykseen, miten tieteellisesti voidaan perustella hengellinen ja kristillinen ihmiskäsitys. Takala puhuu kristillisestä ohjauksesta tarkoittaessaan

kristillisiä tapoja auttaa saatananpalvojaa pois saatananpalvonnasta, esimerkiksi rukous riivatun puolesta on tällaista kristillistä ohjausta. (Takala 2000)

En tarkastele saatananpalvontaa yhteiskunnallisena enkä psykososiaalisena ongelmana. Saatananpalvoja itse uskoo asiaansa; minun on auttajana tultava samalle tasolle autettavaani kohtaamaan. Hän liikkuu henkimaailmassa, minäkään en saa sitä kieltää; saatananpalvojalle saatana on totisinta totta. En pääse keskustelussa enkä kontaktin luomisessa pitkälle, jos kiellän yliluonnollisen olemassaolon.

Emmehän me taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan (Ef. 6: 12).

Olisin voinut valita teoreettiseksi viitekehukseksi saatananpalvonnan ehkäisyä tutkiessani vaikka fanaattisia joukkoliikkeitä käsittelevän teorian. Valitsin kuitenkin Raamatun. Tämä tarkoittaa että käsittelen aihetta uskon näkökulmasta. En kyseenalaista saatanan olemassaoloa, enkä niitä yliluonnollisia asioita, joita saatanaan uskoville tapahtuu. Toisaalta tunnustan Jeesuksen olevan ainoa vaihtoehto saatanan sijaan - Hänellä on sekä ehkäisevä että korjaava vaikutus saatananpalvonnassa.

Tämä tarkoittaa myös sitä, että viitekehysteoriani mukaan pelkästään terapia ei auta palvojaa irtaantumaan palvonnan kohteestaan parhaalla mahdollisella tavalla. Lopullisen vapautumisen saa aikaan vain Jeesus Kristus. Tällä en väheksy terapian tarvetta, se on erittäin tärkeää. Mutta Raamatun mukaan ihminen, joka on ottanut sisäänsä demoneita, ei vapaudu niistä omalla voimallaan eikä millään muullakaan ihmisen voimalla. Vain Jeesuksen nimi on kaikkia muita nimiä korkeampi.

Sen tähden Jumala on korottanut hänet yli kaiken ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman. Jeesuksen nimeä kunnioittaen on kaikkien polvistuttava, kaikkien niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla, ja jokaisen kielen on tunnustettava Isän Jumalan kunniaksi: 'Jeesus Kristus on Herra.' (Fil. 2: 9-11)

Valintani ja ajatukseni perustuvat päättötyössäni siis Raamattuun ja etsin sen mukaisia toimintatapoja. Siksi tekstin lomaan olen myös ajoin "upottanut" Raamatun kohtia.

Kaikille elämäntilanteille ja kysymyksille ei kuitenkaan löydy välttämättä suoraan Raamatusta jaetta, joka vastaisi kysymykseen. Suurimmaksi osaksi työssäni Raamattu onkin minulle viitekehys siinä mielessä, kuinka sen kokonaisuutena ymmärrän. Ihmiskäsitykseni ja maailmankuvani nousevat myös omasta tavastani ymmärtää Raamattua. Täten työtäni ei missään tapauksessa voida pitää objektiivisena.

Saatananpalmvonta on aina seuraus jostain, ei syy. Se on seuraus jonkinlaisesta hengellisestä tyhjiöstä, jolle on haettu täytettä. Jos saatananpalmvontaa halutaan ehkäistä, tuon tyhjiön ei saa antaa syntyä, tai sen on annettava mahdollisuus täytyä jollain muulla hengellisellä ilmiöllä kuin saatananpalmvonnalla.

2.5.2 Saatananpalmvonnan asiantuntijat ja kirjallisuus Suomessa ja muualla

Suomalaisia henkilöitä, joita voidaan pitää saatananpalmvonnan asiantuntijoina, ovat muun muassa Keijo Ahorinta ja Riku Rinne. Heiltä on ilmestynyt kirjallisuutta, jossa kuvataan saatananpalmvonta -ilmiötä. Keijo Ahorinta on raumalainen erityisopettaja, joka on jo toista vuosikymmentä työskennellyt saatananpalmvonnan parissa. Hän kertoo kirjassaan 'Saatananpalmvonnan monet kasvot' Suomen tilanteesta (1997). Hänen tietonsa perustuvat useiden satojen saatananpalmvojen, heidän omaistensa ja saatananpalmvonnasta poispäässeiden haastatteluihin. Ahorinta on kirjassaan tarkasti kuvannut sitä, miten saatananpalmvonta Suomessa ilmenee ja mitä erityispiirteitä sillä on. Hän käsittelee aihetta kiihkotta ottaen sen kuitenkin täysin tosissaan. Rivien välistä on myös luettavissa, että Ahorinta luottaa tietonsa ja taitonsa lisäksi myös Jumalaan tehdessään työtä saatananpalmvojen auttamiseksi. Hän kiertää pitämässä luentoja saatananpalmvonnasta ammatti-ihmisille ja vanhemmille ja nuorille. Ahorintaa pidetään yleisesti maamme parhaana saatananpalmvonnan asiantuntijana. Hänen kirjansa toimisi mainiosti käsikirjana ammatti-ihmisille kouluissa ja muissa kasvatustilanteissa.

Riku Rinne on kirjoittanut aiheesta jo neljä kirjaa. Viimeisin niistä ilmestyi 1999 maaliskuussa. Sen nimi on 'Varo, vihollinen'. Kirjassa Rinne kertoo Hyvinkään paloittelusurmasta. Rinne kertoo kirjoissaan useiden saatananpalmvonnasta poispäässeiden tarinoita ja omia kokemuksiaan siitä, mitä hän on kokenut auttaessaan

saatananpalvonnan uhreja. Rinne kiertää kokopäivätoimisesti Suomea kertomassa saatananpalvonnan vaaroista. Hän vierailee kouluissa ja nuortenilloissa. Saamansa julkisuuden tähden nuoret ja lapset ympäri Suomen kirjoittavat hänelle kirjeitä. Näistä kirjeistä kuvastuu tuskaa. Jotkut niistä on kirjoitettu nuorten omalla verellä.

Rinne käsittelee asiaa täysin vakaumuksellisesti ja korostaa Jeesusta Kristusta julistuksessaan. Monet ovatkin ärsyyntyneet Rinteen tyyliin tämän tähden. Osallistuin itse 13.03.1999 tällaiseen iltaan, jossa hän oli puhumassa nuorille saatananpalvonnan vaaroista. Pyrin kuuntelemaan häntä tilaisuudessa kriittisesti. Nähdäkseni hänen puheensa oli kuitenkin perusteltua. Vaikka hänen tyyliinsä ei sovikaan aivan rauhallisimpaan makuun, sai hän nuoret kuitenkin kuuntelemaan. Uskon, että hänen työnsä on arvokasta.

Rinteen kanssa saman tyylistä työtä tekeviä ihmisiä ovat muun muassa Päivi Niemi (jota myös haastattelin) ja Aki Jääskeläinen. He ovat molemmat entisiä saatananpalvojia ja heidän tarinansa on kerrottu Rinteen kirjoissa (1994 ja 1996). Heidänkin työtään on arvosteltu sen perusteella, että se voi antaa nuorille kimmokkeen harrastaa saatananpalvontaa. Mielestäni asioilla on kuitenkin aina kaksi puolta. Nämä ihmiset saavat työllään paljon hyvää aikaan. Heidän avullaan moni nuori on löytänyt uuden herran palvontansa kohteeksi. Minulla ei ainakaan ole sen tähden kanttia arvostella heidän työtään. Toisaalta en edes usko, että heidän varoituksellaan voisi olla päinvastainen funktio.

Kirkon miehistä muun muassa Reijo Liimatainen on kirjoittanut kirjan aiheesta. Liimataisen voidaan katsoa edustavan liberaaliteologiaa, joka käy ilmi siitä, että hän ei pidä Raamattua erehtymättömänä auktoriteettina ja täten esittääkin, ettei persoonallista paha ole olemassa. Ne monet kohdat, joissa Raamattu puhuu saatanasta, Liimatainen kuittaa historiallisiksi vääristymiksi ja ihmisten tarpeeksi ruumiillistaa ympäristössään tapahtuva äärimmäinen paha.

Amerikkalaista kirjallisuutta saatananpalvonnasta ja okkultismista löytyy paljon. Sitä tulee tietenkin lukea kriittisin silmin. Olen käyttänyt myös iso-britannialaista ja ruotsalaista kirjallisuutta aiheeseen tutustuessani. Brown, Patton, Sinason, Arlebrand,

Irvine ovat näiden maiden edustajia tutkimuksessani.

3. SAATANAN PALVONNAN ILMENEMINEN

3.1. *Palvojat Suomessa*

Usein sanotaan saatanan palvonnan olevan kristinuskon vastailmiö. Saatanan palvonta onkin syntynyt vastustamaan kristinuskon tekopyhyyttä. Saatana on kuitenkin myös osa kristinuskon teologiaa. Tästä on muokattu oma uskonto.

Päätoimisesti Suomea kiertävän Päivi Niemen näkökanta on seuraava:

Suomessa on erittäin paljon nuoria, jotka päivittäin elävät siinä maailmassa, jossa itsari, eläinuhrit, kauhu ovat niitä asioita, joiden ympärillä se elämä pyörii. Jokaisessa kylässä ja koulussa on muutamia tällaisia nuoria. Toisaalta tämä Suomen tilanne on räjähtämässä käsiin tämän takia ja toisaalta jotkut näistä nuorista eivät pääse oikein edes kokeilemisen tasolle kunnolla. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Kaupungin nuorisotyöntekijä vertaa saatanan palvontaa saman kokoluokan jutuksi kuin huumeita. Tällä hän tarkoittaa riippuvuutta, joka molemmista aiheutuu. Yksittäiselle ihmiselle se on samassa mittakaavassa, jos hän käyttää esimerkiksi LSD:tä tai on palvoja. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Suojelupoliisi törmää saatananpalvontaan vain seuratessaan rikostapahtumia, joten heidän näkökantansa rajoittuu vain ilmitulleisiin rikoksiin. Pääasiallisesti saatanan palvontaan liittyvät rikokset ovat hautakivien kaatamisia ja yleisimmin tunnettujen saatananpalvonnan symbolien piirtämisiä seiniiin, joskus kirkkojenkin seiniiin. Sain Suojelupoliisilta haastattelun yhteydessä valokuva- ja kirjemateriaalia. Kuvat on otettu töhrityistä seinistä ja kirjeet ovat uhkauksia (liite 2). Supo:n mukaan vain harrastelijat jäävät kiinni. Jengien johtajien oletetaan olevan vanhempia, mutta poliisin kanssa tekemisiin joutuneet ovat olleet nuoria. Supo olettaakin mahdollisten vanhempien johtajien suojaavan selustansa erittäin hyvin. (Supo, 1998)

Selvää kuitenkin on, että saatananpalvonnan nimissä on tehty itsemurhia. Vuoden 1998 aikana niitä on todistettavasti tehty muutamia. Tampereen lähellä oli yksi tapaus. Tämä 16-vuotias poika hyppäsi kolmannen kerroksen parvekkeelta. Hän jäi henkiin, mutta menetti puhekykynsä ja vammautui. Supo haastatteli pojan vanhempia. Pojalla oli useita kasetteja, joihin hän oli äänittänyt tunnelmiaan aikaisemmilta kerroilta, jolloin hän oli yrittänyt itsemurhaa. Nauhallalla hän kuvailee sitä, miten hieno tunne oli, kun oli viiltänyt ranteensa auki ja alkoi taju lähteä. Poika oli tyytyväinen, sillä vaikka hän ei ollut onnistunutkaan täysin tappamaan itseään, oli hän antanut osan sielustaan saatanalle. Tämän pojan vanhemmat ottivat itse yhteyttä Supo:iin tuodakseen tämän tapauksen esille varoittavana esimerkkinä. (Supo, 1998)

Nyt on huolestuttavan paljon materiaalia saatavilla. Siis jos joku haluaa saada tietoa, niin kyllä pesee. Siinä missä minä 10 vuotta sitten hain kissojen ja koirien kanssa jotain materiaalia, on nyt saatavilla maitokaupan alahyllyltä. Internetistä saa esimerkiksi tietoa siitä, kuinka ihmisuhri annetaan rituaalisesti oikein. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Huhuja ihmisuhreista liikkuu ja yksi todistettu tapauskin jo on. Hyvinkään silpomismurhan tekijät harrastivat saatananpalvontaa, ja ilmoittivat motiivikseen ”Saataka käski”. Riku Rinne oli mukana tässä 17.03.1999 alkaneessa oikeuskäsittelyssä. Hän on myös ollut kouluttamassa tämän rikoksen tutkijoita saatananpalvonnasta. Rinne kertoi ennen oikeuden päätöstä, että paloittelumurhan käsittelyä johtaneen Ari Sorosen mukaan on mahdollista, että tämä tapaus tullaan tuomitsemaan rituaalimurhana. Jos näin tapahtuu, pääsee Suomi tällä tuomiolla koko Euroopan kärkeen. Oikeudenkäynti tapahtui suljetuin ovin. Syytettyinä olevat nuoret olivat Järvenpään yökahvilan vakioasiakkaita. (Rinne, 13.03.1999)

Hyvinkään silpomismurhan yhteydessä saatanan palvontaa käsiteltiin paljon tiedotusvälineissä. Näissä yhteyksissä sanottiin saatananpalvonnan olevan Suomessa marginaali-ilmio, jonka harrastajia on noin parisen sataa. Pidän tällaista tietoa vääränä. Mielestäni saatanan palvontaa ei voida enää sanoa marginaali-ilmioksi, koska siitä kiinnostuneita nuoria on lähes jokaisella paikkakunnalla. Myöskään luku parisen sataa ei kerro koko totuutta. On tärkeää, ettei saatanan palvontaa sensatisoida eikä liioitella,

mutta vähintäänkin yhtä tärkeää on myöntää todellinen tilanne. Auttamis- ja ehkäisytyötä on muuten mahdotonta tehdä.

3.2. Saatanan palvojen järjestäytyneisyys Suomessa

Supo:n mukaan järjestäytyneestä saatanan palvonnasta ei ole näyttöä (Supo, 1998), kun taas haastattelukaupungin nuorisotyöntekijällä on puolestaan selkeitä havaintoja siitä, että saatanan palvojat ovat tavattoman hyvin järjestäytyneitä. He pitävät tiivistä yhteyttä toisiinsa ja käyvät kouluttautumassa Oslossa. Tiedon vaihtoa ja koulutussysteemejä on olemassa. Hänen mukaansa saatanan palvonta -kultille on ominaista ikäpyramidi, jossa yksi tai kaksi ovat vanhempia ja nuoremmat ovat isompi joukko. Nuoret eivät usein edes tarkkaan tiedä, mistä on kysymys. Heille saatanan palvonta on jännää seikkailua, siinä on jotain kiehtovaa ja huumaavaa. Mitä ylemmäs mennään saatanan palvonnan hierarkiassa, sitä jäsenyntyemmäksi tieto muuttuu ja sitä vahvempi on myös motiivi pysyä hiljaa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Mielenkiintoista on pohtia, mistä tämä ristiriita johtuu. Kyse voi olla liioittelusta, vähättelystä tai tiedon puutteesta. Entinen saatananpalvoja Päivi Niemi puolestaan on samoilla linjoilla supo:n kanssa. Hänkään ei tiedä kovin organisoitua saatananpalvontaa Suomessa olevan.

Mun käsityksen mukaan se ei ole kovinkaan organisoitua. On sellaisia pieniä porukoita, joilla on jotain yhteyksiä keskenään ja ne pitää bileitä. Mutta varsinaista järjestäytyntä saatananpalvontaa ei ole Suomessa paljon. Jos onkin, niin se on sitten tosi kovan luokan saatananpalvontaa, jossa ei ole enää kyse mustista leteistä eikä risteistä väärin päin. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Saatanan palvojen kokonaismäärää kaupungin nuorisotyöntekijä ei pysty arvioimaan, mutta esimerkkinä hän kertoo, että jos menee minne tahansa kouluun tai lastensuojelulaitokseen tai nuorisotaloon, ja vaivautuu seuraamaan tilannetta, sieltä löytyy symboliikkaa, merkkejä ja kutsuja ja viestejä. Näitä on monessa muodossa: kuvina, noita-aakkosina ja musiikkina. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

3.3. Tutkimuksen kohteena olevan kaupungin tilanne

Poliisi törmää saatanan palvontaan niihin liittyvien rikosten yhteydessä. Tällaisia rikoksia ovat hautakivien kaataminen ja saatananpalvonnan symbolien piirtäminen seiniin Näitä on kuitenkin Supo:n käsityksen mukaan tutkimuksen kohteena olevassa kaupungissa kohtalaisen vähän. Supo olettaa ilmitulleiden rikosten perusteella, että kaupungissa voisi olla joitain pieniä saatanaa palvovia ryhmiä, joihin musiikki liittyy vahvasti. (Supo, 1998) Koulu A:n opettaja 2 kertoi haastattelussa, kuinka on käynyt ilmi, että saatanan palvonta on paikallisen vankilan jokapäiväinen ilmiö. ”Sen avulla pidetään tällaista valmiusjoukkoa hallinnassa kentällä.” (Opettaja 2, 1998) Supo:lla ei kuitenkaan ole näyttöä vahvasta organisoitumisesta eikä siitä, että paikallisessa vankilassa olisi saatanan palvontaa. ”Ei se sitä tietysti todista, etteikö näin voisi olla.” (Supo, 1998)

Perhekeskuksen johtaja kertoo törmänneensä saatanan palvontaan ensimmäisen kerran jo lähes kymmenen vuotta sitten. Jo aikaisemminkin lapset olivat pelanneet spiritismiä, mutta ne olivat satunnaisia ilmiöitä, ”eikä tällaista organisoitua saatanan palvontaa.” Näiden kuluneiden kymmenen vuoden aikana tämä ilmiö on muuttanut muotoaan siten, että aikaisemmin nämä olivat yksittäisiä tapauksia, joista oli epämääräistä tietoa. 90-luvun alussa eräässä koulussa (koulu A) selvisi isompi tapaus. Selkeästi alettiin tietää, että tämän koulun alakertaan oli rakennettu saatanan palvonta -alttari. Siellä nuoret viettivät omia saatanan palvonta rituaalejaan esimerkiksi koulun kevätjuhlien kanssa samaan aikaan. (Perhekeskuksen johtaja, 1998) Tätä perhekeskuksen johtajan lausuntoa voidaan verrata supo:n sekä koulu A:n lausuntoihin, ja voidaan todeta, että koulu A:ssa on ollut saatananpalvontaa, vaikka jotkin tahot koulu A:ssa sen kieltävätkin.

Perhekeskuksen johtaja on törmännyt saatanan palvontaan myös teksteissä, piirustuksissa ja seiniin töhertelyissä. Näiden lisäksi on myös viiltelyä. Saatanan palvontaan liittyy myös samanlainen ilmiö kuin esimerkiksi pedofiili-rinkiin. Molempien kohdalla on tietynlaista levottomuutta, pelkoa jäädä yksin; täytyy aina liikkua ryhmässä. Saatanan palvonnan tai pedofiili-ringin ollessa kyseessä lapsilla on oma salaisuuksien verkkonsa. Tällaiseen perhekeskuksen johtaja on myös törmännyt. Ilmapiiri on silloin hyvin jännittynyt ja sähköinen. Silloin on aina syytä epäillä saatanan

palvontaa tai pedofiili-rinkiä. Lapselta puuttuu silloin erillisuus. Kun häneltä kysellään asiasta, hän on pelokas. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Kaupungin nuorisotyöntekijällä on puolestaan havaintoja, jotka antavat aiheita olettaa, että haastattelukaupungissa on olemassa kaksi saatanan palvonta -seurakuntaa. Toinen näistä seurakunnista on filosofialtaan amerikkalaismallin mukainen ja toinen ranskalaismallin mukainen. Nämä ideologiat poikkeavat toisistaan jonkin verran eivätkä ryhmät tee keskenään kovinkaan paljon yhteistyötä. Molemmissa seurakunnissa olisi havaintojen perusteella olemassa ikäpyramidi, jossa vanhimmat ovat siinä 50-60 vuoden ikäisiä, ja nuorimmat 11-12 ikäisiä. Nämä saatanan palvonta -seurakunnat ovat jokseenkin identtisesti kristillisten seurakuntien kanssa järjestäytyneitä: molemmissa on muun muassa olemassa piispat ja papit. Hän on myös kuullut sellaista, että haastattelu kaupungissa olisi koko valtakunnan saatanan palvojen piispanistuin. Nuorisotyöntekijä itse törmäsi ensimmäisen kerran saatanan palvontaan noin yhdeksän vuotta sitten. Sen jälkeen hänellä on ollut 2-3 asiakasta vuodessa, jotka jollain tavalla ovat olleet saatanan palvonnassa mukana. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

3.3.1. Koulu A

Koulu A:ssa haastattelin kahta opettajaa ja yhtä terveydenhoitajaa. Opettajat olivat äidinkielenopettaja (opettaja 2) sekä uskonnon ja historian opettaja (opettaja 1), joka on saanut uskontotieteilijän koulutuksen. Tietoja koulu A:sta saatiin myös muun muassa Supo:n haastattelun yhteydessä, jossa materiaaliksi annettiin videonauha koulu A:n tiloihin nuorten rakentamasta saatanan palvonta -alttarista (Supo, 1998). Koulu A:n tilanne mainittiin myös perhekeskuksen johtajan ja kaupungin nuorisotyöntekijän haastatteluissa.

Koulu A:ssa on törmätty ensimmäisen kerran saatanan palvontaan jo 90-luvun alussa. Supo:n video-materiaali on juuri tältä ajalta. Supo:n mukaan tämä tapaus, jossa paljastui nuorten koulu A:n kivijalkaan rakentama saatanan palvonta -alttari, oli yksittäinen (Supo, 1998). Silloin, kuten nytkin, merkkejä näkyi oppilaiden koruissa ja vaatteissa,

iholla omien tatuointien muodossa ja koepapereissa, vihoissa ja koulun seinillä noita-aakkosten ja kuvien muodossa. Myös musiikilla oli ja on suuri osuutensa ilmiön leviämässä. Ala-asteeltakin on tullut viestejä, että myös siellä on oppilaiden keskuudessa viiltelyä. (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998) Saatanan palvonta on kapinaa, mutta vaarallista sellaista. Se on henkisesti vaarallista, siksi on aiheellista pelätä, että saatanan palvonta johtaa ongelmiin psyykkisillä alueilla. (Opettaja 1, 1998)

Tutkijalle tilanne on keskenään ristiriitaisten lausuntojen tähden hämmentävä, mutta perin mielenkiintoinen. Koulu A:ssa saatanan palvonta on aiheena tabu. Jotkut tahot kiistivät saatanan palvonta -ilmiön olemassaolon, kun taas toiset tahot pitivät vaikeana sitä, että 90-luvun alussa ollutta tapahtumaa ei oltu käsitelty tarpeeksi, eikä ongelmaa ilmiöstä vieläkään myönnetä olevan. Tutkimustuloksia lukiessa tämä tilanne tulee pitää mielessä.

Liikkuu paljon huhuja, että koulu A:ssa olisi saatanan palvontaa. Tällaisia huhuja liikkuu varsinkin muissa kouluissa. ”Mutta näkeehän sen, ettei täällä julkisesti mitään menoja pidetä.” Koulu A:ssa on jonkin verran oppilaita, jotka ovat sen näköisiä kuin olisivat saatanan palvonnassa mukana. Siihen liittyy hirveä musiikki, hirveitä kuvia t-paidoissa, mustaksi värjätyt hiukset ynnä muuta sellaista. Opettaja 1 uskoo, että näiden nuorten mielestä on hienoa järkyttää. Hän ei usko, että he olisivat ”oikeita” saatananpalvojia, ”mutta en mä kuitenkaan tiedä.” (Opettaja 1, 1998)

Itse haluaisin virittää tässä kohdassa keskustelua siitä, mitä eroa on sillä, onko saatanan palvonta ”oikeaa” vai ”väärää”? Siihen pitäisi joku tapauksessa puuttua, koska se ei ole ”vääränäkään” hyväksi, ja se voi johtaa ”oikeaan” saatanan palvontaan. Juuri tällaisen erottelun tähden tutkimuksessa puhutaan saatanan palvonnasta erikseen kirjoitettuna, jotta tällä tavalla ei eroteltaisi nuoria, jotka joka tapauksessa ovat vaarassa.

3.3.2. Koulu B

Hyvin monesta muustakin koulusta tämän kaupungin alueelta on tullut viestejä, että saatanan palvonta on yleistynyt. Koulu B:ssä saatanan palvonta on uusi asia. Selvää näyttöä on vain yhdestä tapauksesta. Tutkimuksen 7. luvussa on kolme tapauksertomusta. Yksi niistä kertoo tämän pojan tarinan. Häntä nimitetään siinä Matiksi. Epäilyjä on enemmän, vaikka todistettuja tapauksia onkin vain yksi. Epäilyissä tapauksissa on kyse siitä, että oppilaat liikkuvat saatanan palvonta ryhmissä ja ulkomuoto ja käytös viittaavat myös saatanan palvontaan. Koulu B:n henkilökunta on käynyt syksyllä 1998 luentotilaisuudessa, jossa Keijo Ahorinta on puhunut saatananpalvonta -ilmiöstä. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Joillakin oppilaista, joiden epäillään olevan yhteydessä saatanan palvontaan, on ulkoisia merkkejä tästä toiminnasta. Osa on joutunut saatanan palvonnan takia psykiatriseen hoitoon. Syynä hoitoon lähettämiseen näiden nuorten kohdalla on ollut käyttäytyminen ja fyysinen vaara, jopa suisidaalisuus. Muita vaaroja ovat viiltely ja tyttöjen kohdalla hyväksikäyttö. Hautakivien kaatajia koulu B:ssä ei tietävästi ole ollut. Viesteinä saatanan palvonnasta ovat ulkoinen olemus ja seurapiiri, jossa liikutaan. Koulu B:ssä tätä on yleensä yläaste-ikäisten keskuudessa enemmän, ei niinkään lukiolaisissa. Se näkyy vetäytymisenä ja väsyneenä olemuksena, ei niinkään aggressiivisuutena. Mitään yhteistä nimittäjää ei voida sanoa olevan. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Koulu B:ssä on yritetty kerätä tietoa saatananpalvonnasta muun muassa perheneuvolan kautta. Koulun henkilökunta on ollut mukana Keijo Ahorinnan pitämässä koulutustilaisuudessa saatananpalvonnasta. Kaikki mahdollinen aineisto on pyritty saamaan lukukiertoon. Silti koulun henkilökunta kaipaa lisää tietoa ja keinoja puuttua asiaan. Koulu B:ssä tieto kulkee hyvin. Kun opettaja huomaa joitain muutoksia oppilaassa, hän lähettää tämän terveydenhoitajan luo keskustelemaan, ja jos on tarvetta, vanhempiin otetaan yhteyttä. Lääkärικunnastakin on tullut paljon kysymyksiä terveydenhoitajalle. Tosiasia on, että aikuisten keskuudessa ei ole riittävästi tietoa saatanan palvonnasta eikä taitoa puuttua siihen. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Haastatteluaineiston pohjalta voidaan verrata koulu A:n ja koulu B:n suhtautumista saatananpalvontaan. Siitä käy selvästi ilmi, että koulu A:ssa pelätään koulun maineen tahrautuvan saatananpalvonta huhujen leviämisen kautta. Koulu A pelkää erityisesti menettävänsä oppilaitaan. He kokevat jääneensä puun ja kuoren väliin, koska kouluja kilpailutetaan sillä, että asiakkaat saavat valita koulun, jota käyvät. Ulkopuolisen silmin katsottuna koulu A:n ja koulu B:n välillä saatananpalvonnan suhteen ei ole eroa juuri lainkaan, mutta ero on huikea siinä, kuinka näissä kouluissa tähän ilmiöön suhtaudutaan. Koulu B ei näytä lamaantuneen ongelman edessä. Myöskään koulu B ei vaikuta huonomaineiselta eikä pahalta paikalta oppilaiden opiskella. Omasta mielestäni tämä johtuu juuri asenteesta ja suhtautumistavasta saatananpalvontaan ja yleensä ongelmiin. Tämä olkoon kaikille kouluille rohkaisuna ja opetuksena siitä, että ongelmien maton alle lakaiseminen todistetusti siis vain huonontaa tilannetta, ja laadukasta koulutyöskentelyä on se, että rohkeasti puututaan asioihin ja uskalletaan hakea apua ja koulutusta.

3.4. Tilanteet, joissa saatanan palvontaan törmätään

Poliisi törmää rikosten yhteydessä saatanan palvontaan (Supo, 1998). Tällaisia rikoksia ovat muun muassa väkivaltarikokset, joita saatanan palvonnassa suoritetaan näyttöinä tekijän välinpitämättömyydestä omia tunteitaan ja myötätuntoaan kohtaan, piittaamattomuudesta yhteiskuntaa ja poliisia ja silminnäkijöitä kohtaan ja piittaamattomuudesta seuraamuksia kohtaan. Raiskaukset ja erilaiset hyväksikäytöt kuuluvat myös saatanan palvontaan. (Nuorisotyöntekijä, 1998) Apteekkimurtoja tehdään, jotta saadaan lääkkeitä väärinkäytettäväksi tai esimerkiksi e-pillereitä tyttöjen ehkäisyä varten.

Kouluissa, erityisesti uskonnotunneilla, syntyy paljon keskustelua saatanan palvonnasta (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998). Koulu A:n uskonnonopettaja pyytää oppilaita piirtämään jonkin uskonnollisen symbolin vihkoonsa yläasteen ensimmäisellä uskonnotunnilla. Oppilaat kysyvät usein, saavatko he piirtää ristin väärin päin. Opettaja 1 piti tätä hyvänä, koska aiheesta päästään silloin keskustelemaan. Hän on antanut luvan

piirtää ristin väärin päin, mutta muistuttaa, että sitä pitää jaksaa katsella koko yläasteen ajan. Uskonnontunneilla joku voi myös kieltäytyä lukemasta Raamattua tai tulemasta vierailulle kirkkoon oman ideologiansa tähden (katso luku 7.2.). Tällöinkin päästään hyviin keskusteluihin. (Opettaja 1, 1998)

Rippileireillä tulee esille paljon saatanan palvontaan liittyviä asioita (seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998), (koulu B:n terveydenhoitaja, 1998). Rippikouluissa ja -leireillä tulisikin työntekijöiden olla hyvin valmistautuneita kohtaamaan saatanan palvontaa. Viitteitä tällaisesta voivat olla esimerkiksi spiritismin pelaaminen, ulkoinen olemus tai suora sanallinen kiinnostus ja kyseleminen pimeästä hengellisestä maailmasta. Jos näitä viitteitä on, asiasta täytyy keskustella tyhjentävästi aiheesta kiinnostuneiden kanssa. Oman kokemukseni mukaan rippileireillä pelataan usein spiritismiä salaa öisin. Nuoret pettyvät kirkon antiin totaalisesti, jos saatanan palvontaa ei selkeästi kielletä ja jos siitä ei uskalleta puhua. Tällaiset nuoret ovat yleensä päässeet kurkistamaan 'fyysisen maailman verhon taakse' ylikuonnolliseen. Heille ei riitä järkiusko, jota valitettavan usein myös rippileireillä tarjotaan. Meiltä aikuisilta vaaditaan henkilökohtaista vakaumusta, joka tarjoaa vaihtoehdon pelkälle tieteellisyydelle. Se voi olla muutakin kuin kristinusko, mutta Raamatun kannalta katsottuna kristinusko on paras lääke juuri tähän vaivaan. Onko minulla uskallusta uskoa sellaiseen (Jumalaan), joka on suurempi kuin oma ymmärrykseni?

Riku Rinne kiertää Suomea kertoen Jumalasta. Hän tapaa paljon nuoria, jotka ovat saatanan palvojia tai lähellä sitä. Nämä nuoret ottavat Rinteen julistuksen Jeesuksesta vastaan näin: ”Susta kyllä näkee, että joku voima sun kauttas virtaa. Sä oot tosissas. Sussa on voimaa. Niin, jos kaikki puhuis noin, niin pakkohan sitä olis uskoa.” (Rinne 1997, 129-130) Voima, joka Rinteessä on, on hänen itsensä mukaan Jumalalta. Eli ei ole kyse siitä, että edellä kuvattua, vahvasti vaikuttavaa saatanan palvonnan ehkäisytyötä voisi tehdä vain Rinne. Sitä voi tehdä kuka tahansa, joka pyytää Jumalalta voiman.

4. EHKÄISYN MUODOT

4.1. Ehkäisyn kohderyhmät

4.1.1. Nuoret

Haastattelukaupungin nuorisotyöntekijä tuo mielenkiintoisen näkökannan saatanan palvelun ehkäisyyn nuorten kohdalla. Hän on sitä mieltä, ettei nuoria saa valistaa saatanan palvelun vaaroista ollenkaan. Nuoret tietävät asiasta jo niin paljon enemmän kuin aikuiset. Kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä aikuiset näyttävät vain oman tietämättömyytensä, jos he menevät kertomaan asiasta nuorille jotain. Jos aikuinen epäilee nuoren kohdalla saatanan palvelua, tulee tämän mennä suoraan kysymään nuorelta, pitääkö epäily paikkaansa. Valistuksella on hänen mielestään vain ”loistava mainosarvo” saatanan palvelussa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Nuoret tietävät koulu A:n terveydenhoitajan mielestä saatanan palvelusta jo todella paljon (koulu A:n terveydenhoitaja, 1998). On kuitenkin eri asia, valistaako saatanan palvelusta mitään tietämättömiä nuoria vai sellaisia nuoria, jotka jo tietävät asiasta jotain ja ovat siinä ehkä jo kiinnikin (seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998). Nuorten valistamisessa on syytä olla varovainen, ettei se toimi pikemminkin mainoksena (koulu B:n terveydenhoitaja, 1998).

Perhekeskuksen johtaja on asiasta hieman eri mieltä. Hänen mielestään nuoria ei pidä aliarvioida: kyllä heille voi saatanan palvelusta kertoa. Silloin pitää kuitenkin miettiä, miten sitä asiaa nuorten kanssa käsittelee. Olisi hyvä pieninä paloina keskustella saatanan palvelusta heidän kanssaan. Lapsethan kuitenkin kuulevat siitä, joten olisi parempi, että ”ankanpoika -efekti” eli leimautuminen syntyisi suhteessa aikuiseen, eikä suhteessa toiseen nuoreen. Tosiasia on, että jos valistaja ei ole aikuinen, se on silloin toinen nuori. Nuoret puhuvat näistä asioista keskenään, jostakinhan he tätä tietoa saavat.

Saatanan palvonta voi olla nuorelle vielä mielenkiintoisempaa, jos valistaja on toinen nuori, eikä aikuinen. Silloin luultavasti syntyy myös vastakkainasettelu: lasten maailma - aikuisten maailma. Nuorilla on silloin keskinäinen salaisuus, josta aikuiset jätetään kokonaan ulkopuolelle. Tällainen on huonompi lähtökohta saatanan palvonnan ehkäisylle. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Yökahvilan työntekijä myöntää, että saatanan palvonnasta on tietyllä tavalla tullut myös muoti-ilmiö. Yläasteikäiset voivat itseään etsiessään ja yrittäessään olla 'kovia' pukeutua mustaan ja kantaa saatananpalvonnan symboleja. Tämä on eroteltava niiden käyttäytymisestä, jotka ovat täysin vihkiytyneitä asialle. Mutta nuo pienet liehittelijätkin pitää ottaa tosissaan. Vaikka he vasta leikkisivätkin asialla, saatana ei leiki. Saatana sitoo nämä nuoret tämän leikin kautta yhä tiukemmin kiinni itseensä. Juuri nämä liehittelijät ovat niitä, joihin pitäisi ja vielä voisi puuttua ehkäisevässä mielessä. Heidän kohdallaan on väärin leimata tätä muoti-ilmiöksi. Siihen pitää puuttua. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Kirjoitutin aineita jyvaskyläläisellä yläasteella aiheella ”Ajatuksiani saatananpalvonnasta”. Ne antavat otoksen, jonka avulla pääsemme kurkistamaan nuorten ajattelutapaan saatananpalvonnasta. Yhteensä 56 yläasteikäistä nuorta kirjoitti tämän mielipidekirjoitelman. Kirjoittaneista oppilaista yhdeksäs luokkalaisia oli 28, kahdeksas luokkalaisia 10 ja seitsemäs luokkalaisia 18. Kaikki 56 oppilasta suhtautuivat saatananpalvontaan negatiivisesti. Näistä negatiivisista suhtautumisista 7 sävyttyi myös välinpitämättömyydellä: ”En siitä niin paljon tiedä, mutta suoraan sanoen ei kyllä kiinnostakaan. Antaa heidän tuhota maailmansa, kunhan eivät aiheuta muille pahaa.”

Oppilaat kuvailivat erilaisilla adjektiiveilla tunteitaan saatananpalvontaa kohtaan. Luettelen tässä niitä adjektiiveja, joilla nämä 56 oppilasta ovat kuvanneet mielipidettään saatananpalvoista ja satanisteista. Adjektiiveja ovat outoja, tuomittavaa, turhauttavaa, tyhmää, heikkoja, sääliä, ei tervettä, sietämätöntä, sairasta, hullua, lapsellista, väärin, järjetöntä, typerää, kauheaa, turhaa, ihan perseestä, vaarallista, noloa, se on pahasta, pahaa, hölmöä, törkeää, sekopäistä touhua.

Yleiskatsauksena näiden kirjoitelmien perusteella voisi todeta, että nuorilla on suhteellisen paljon tietoa saatananpalvonnasta ja suurimmalla osalla on vahva negatiivinen mielipide aiheesta. Muutamaa asia ei tunnu kiinnostavan ollenkaan. Yksi oppilas kirjoittaa: ”Ihmiset, jotka luulee tuntevansa mut, voisivat luulla että olen saatananpalvoja. Olen viillellyt itseeni, mulla on lävistys ja hämävät ajatukset. --- Voihan sitä olla masentunut ja myrtyä ilman että saatana hallitsee elämääsi. Ole oman itsesi herra...” Tämä oli ainoa kirjoitelma, jossa oppilas itse kertoi itsestään jotain, mikä liittyy saatananpalvonnan tyylisiin asioihin. Hänen kanssaan olisi mielestäni ehdottoman hyvä keskustella kahdenkesken asioista. Ei häntä tarvitse leimata saatananpalvojaksi, mutta ilmiselvästi hän on tuen tarpeessa.

Tässä muutama suora lainaus oppilaiden mielipidekirjoituksista:

”..Haluaisin tietää enemmän asiasta että voisin tehdä vahvempia mielipiteitä asiasta.”

”Mä en ainakaan ite ikinä rupee saatananpalvojaks. Kyl mä tiän saatananpalvonnasta riittävästi, etten ite rupea. Enkä halu mun kamujenkaan olevan mitään sellasia.”

”Ihmisiä on erilaisia, tämä on vain minun kantani, mutta ihmettelen suuresti mikä saatanan palvonnassa kiehtoo kun tuntuu että koko ajan saatananpalvonnan suosio vain kasvaa. Eikö palvonnan pitäisi kuulua vain Jumalalle? Kuka edes on kehittänyt niin järjettömän ajatuksen kuin saatananpalvonnan?”

”Jos ei ole mahdollista ilmentää omaa sisäistä pahuuttaan muulla tavoin, on saatananpalvonta kai ainut vaihtoehto.”

”Saatanan palvonta on minun mielestä todella sääliittävä tapa viettää aikaa. Minkä helv... siis minkä ihmeen takia pitää liittyä tommosteen ihme jengiin jossa viillellään itteensä, koska ”saatana tulee ja pelastaa” tai jotain. Ja mitä hyötyä juoda jonkun parta heikin verta tai satuttaa jalkoja potkimalla syyttömiä hautakiviä tai polttaa hienoja kirkkoja jotka on tehty luonnon raaka-aineilla. ja vielä melkein kaikki eukot tulee raiskatuiksi koska saatananpalvonta on vapaus. Toisaalta onhan siinä positiivisia puolia... no, ei nyt tuu mitään mieleen. ja kaks porsaan kyljystä minttu jäätelöllä kiitos!!!”

4.1.2. Vanhemmat

Nuorten vanhemmille pitää puhua eri asioista kuin nuorille itselleen. Heille pitää opettaa, mistä he tunnistavat oman nuorensa liukumisen saatanan palvontaan. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998 ja koulu B:n terveydenhoitaja,

1998) Tärkeintä vanhempien olisi mielestäni ensikädessä ymmärtää saatanan palvonnan vakavuus ja tuhoisuus. Heidän tulee sisäistää se niin hyvin, että ymmärretään, ettei edes saatanan palvonnan kokeilemista voi hyväksyä; siihenkin täytyy puuttua ja siitä on aihetta huolestua.

Tällaisen prosessin voi saada aikaan jokin muutos nuoren omassa sosiaalisessa verkossa. Sen ei tarvitse olla suurikaan muutos. Esimerkiksi omakotitalon rakentaminen voi olla laukaisevana tekijänä, jos vanhemmat rakentaessaan unohtavat, että heillä on huomiota ja hellyyttä tarvitseva lapsi talossa. Myös avioero voi johtaa tällaiseen. Syynä voivat olla myös samat tekijät, jotka altistavat huostaanottoon: perheen sisällä perusluottamus ei tule tyydytettyä, yhteydenpito, yhteisyyden kokemus, kiintyminen, hellyys ja tämän tyyppiset asiat jäävät kokematta. Moni laitoslapsi kuuluu palvontarenkaaseen. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Niinpä kaikenlainen vanhemmuuden tukeminen yleensäkin on saatananpalvonnan ehkäisyä.

Kaupungin nuorisotyöntekijä tarjoaa erilaista lähestymistapaa vanhempiin. Vanhempainillassa hän ainoastaan mainitsee asiasta vanhemmille, jos epäilee saatanan palvonnan olevan kyseessä. Tämän hän perustelee sillä, että muussa tapauksessa tapahtuu ylilyöntejä ja pelottelua. Aletaan epäillä ja syyllistää ja tapahtuu kaikenlaista ikävää. Lyhyt maininta asiasta juuri ennen tilaisuudesta poistumista tyyliin: ”ai niin, vielä yksi juttu...”. Hän ei myöskään suosittele vanhemmille aiheesta mitään kirjallisuutta luettavaksi. Nuorisotyöntekijä uskoo, että jos vanhemmat huomaavat lapsensa joutuneen saatanan palvontaan mukaan, he osaavat mennä kirjastoon hakemaan luettavaa ja he myös muistavat hänen lyhyen mainintansa vanhempainillassa ja osaavat tämän perusteella ottaa häneen yhteyttä. ”Kahdenkesken voidaan puhua, mutta mä en halua pitää mainoskatkoa.” (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Perhekeskuksen johtaja on kuitenkin asiasta eri mieltä. Hänen mielestään oleellisimmassa asemassa saatanan palvonnan ehkäisyssä ovat juuri vanhemmat. Heille tulee antaa tietoa saatanan palvonnasta. Heitä ei saa aliarvioida. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Perhekeskuksen johtaja muistuttaa, että rajat ja rakkaus ovat parhaita lääkkeitä saatanan palvontaan, niin kuin kaikkeen muuhunkin. Vanhemmat tarvitsevat tukea jaksakseen hoitaa lapsiaan. Viime aikoina rajojen ja tiukkuuden merkitys lasten kasvattamisessa on hämärtynt. Vanhempia pitäisi jälleen tukea, ei syyllistää, jotta he löytäisivät uudelleen oman roolinsa. Alle kuusitoistavuotiaan lapsen vanhempien tulee tietää, missä lapsi liikkuu ja kenen kanssa. Rajat eivät riko ketään, jos niiden rajojen mukana saa myös rakkauden. Kun tilanne saatanan palvonnassa on mennyt niin pitkälle, että nuori on itselleen, tai ympäristö on nuorelle vaarallinen, silloin täytyy vanhempien uhrata itsensä esimerkiksi ottamalla virkavapaata ja pitää oleellisimpana asiana pysäyttää lapsi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jompi kumpi vanhemmista on ympäri vuorokauden lapsensa kanssa. Tällaisessa tilanteessa vanhemmilla on vielä tilaisuus korjata suhteita lapseensa ehjäksi. Esimerkiksi perheneuvola voi tukea perhettä tällaisessa tilanteessa. Vanhempien tulee ymmärtää, etteivät he todellakaan tuhoa lastaan sillä, että he asettavat tälle tiukat rajat. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

4.1.3. Ammatti-ihmiset

Aikuisille, vanhemmille ja opettajille sekä muulle ammattihenkilökunnalle pitää antaa tietoa. Vielä ei ole tarpeellista tietoa eikä taitoa puuttua saatanan palvontaan. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä olisi kohtuutonta vaatia, että jokainen olisi saatanan palvonnan asiantuntija. Jokaisessa työyhteisössä olisi kuitenkin hyvä olla yhteyshenkilö, joka olisi asioista selvillä. Tällä hetkellä tuntuu siltä, että hoitohenkilökunta on yhtä tietämätöntä saatanan palvonnasta kuin seurakunnankin työntekijätkin. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Samaa mieltä asiasta on perhekeskuksen johtaja: ”meillä kaikilla on vielä hyvin hutero tieto tästä jutusta” (perhekeskuksen johtaja, 1998).

Ammatillisesti työskentelevien tulee vaihtaa kaikki tiedot keskenään täysin avoimesti (kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998).

Eräs Ahorinnan haastattelema isä, joka taisteli pitkään poikiensa saatanan palvelonnan ehkäisemiseksi, toteaaakin: ”Pitäisi saada näille viisaille kallonkutistajille, ammatti-ihmisille ja tämmöisille selittää tätä juttua ja saada menemään eteenpäin. Onko kaikki koettava ‘kantapään kautta’? Onko niin, että suomalainen ei todellakaan usko ennenkuin se näkee?” (Ahorinta 1997, 18)

4.1.4. Saatananpalvelonta - satanismi: eroa ehkäisyssä?

Opillisesti nämä kaksi (saatananpalvelonta ja satanismi) voidaan erotella toisistaan. Käytännössä ne menevät usein sekaisin ja ovat yhtä mössöä nuorille. Satanisteille se on aate, johon kuuluu pimeys ja pahuus. He uskovat olevansa omia jumaliaan ja voivat täten toteuttaa omia himojaan kuten haluavat vaikka ne olisivat kuinka kieroutuneita. Siinä viha on voimaa, päinvastoin kuin kristinuskossa, jolle satanismi on käänteinen oppi. Nämä istit ovat hurjan fiksua porukkaa. Se ismi on tosi tiukassa, he eivät helpolla luovu opistaan. Saatananpalvelonta on rankempi versio. Se on toimintaa ja käytäntöä, eläin- ja ihmishuhreja, mustassa messussa käytännössä palvellaan persoonallista pahaa. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Yökahvilan vapaaehtoistyöntekijä on paljon tekemisissä satanisteiksi itseään kutsuvien nuorten kanssa. He itse haluavat selkeästi erottautua saatananpalvojista. Satanismi on heille filosofia, johon liittyy myös manauksia ja kirouksia ja erilaisia rituaaleja. Vapaaehtoistyöntekijä sanoi tietävänsä kokemuksesta, että myös satanistit viiltelevät itseään. Hänen käsityksensä mukaan he myös viettävät mustaa messua ja kokoontuvat tietyissä paikoissa, muun muassa metsissä ja yksityisissä kodeissa. Iältään nämä hänen tuntemansa vihkiytyneet satanistit ovat 16-25 -vuotiaita. Liepeilijät ovat nuorempia, yläasteikäisiä. Liepeilijät ovat juuri niitä, jotka piirtelevät joka paikkaan 666 ja muita symboleita sekä kulkevat mustissa. Ennenkaikkea heidät pitää myös ottaa tosissaan. Liepeilijöiden kohdalla ehkäisevällä työllä voi vielä vaikuttaa. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Edellä on todettu satanismiin olevan sitä, että ihminen on oma jumalansa ja itsensä herra. Kuitenkin yökahvilassa työskentelevä vapaaehtoinen sanoi satanistien kertoneen hänelle

demoneista, jotka he ottavat sisäänsä. Niiden avulla he pärjäävät elämässä, esimerkiksi pyytävät omaa demoniansa auttamaan tappelussa ja voittavat sen tai tekevät erilaisia taikatemppuja, esimerkiksi esineiden siirtelyä koskematta niihin. Yökahvilan työntekijä on itse ollut katselemassa, kun pari nuorta satanisti poikaa ottivat yhteen koetellakseen voimiansa laittamalla edessään tulitikut taistelemaan ilmassa keskenään. (Yökahvilan työntekijä, 1999) Entinen saatananpalvoja, amerikkalainen Elaine kertoo samanlaisista kokemuksista. Vihkiytymisen yhteydessä hänen sisäänsä tuli demoneja, joiden voimaa hän pystyi käyttämään hyväkseen erilaisissa tilanteissa, muun muassa itsepuolustuksessa. (Brown 1998, 13)

Ihmettelin haastattelun aikana ääneen yökahvilan työntekijälle, miten sellainen satanisti, joka itse sanoo sisällään olevan demoneita ja henkiä, väittää olevansa itsensä jumala, tai ettei hän palvele jotain hänen itsensä ulkopuolista herraa. Vapaaehtoistyöntekijä kertoi haastattelijan tätä ihmetellessä satanistien todella uskovan, että demonit ovat heitä palvelemassa, he ovat demonien herroja. Alussa he eivät myöntäneet, että saatana on heidän jumalansa. Pidemmän ajan kuluttua, satanismissa edettyään, he ovat jo myöntäneet, että saatana on heidän elämässään ja heidän jumalansa. Vieläkään he eivät myönnä olevansa siinä kiinni, he pystyvät, jos haluavat, milloin tahansa irrottautumaan. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Tämä on vapaaehtoistyöntekijän mielestä kuitenkin valhetta. Hän on seurannut jo neljän vuoden ajan satanistien elämän kehittymistä ja sanoo sen olevan hirveää katseltavaa, kun ihminen rappeutuu. Huumeet liittyvät myös heidän elämäntyyliinsä. Jopa heroiinista vapaaehtoistyöntekijä on kuullut puhuttavan. Paljon on kuulemma niitäkin, jotka eivät myönnä olevansa satanisteja, vaikka heidän ajatusmaailmansa ja kaikki muukin on täysin satanistista. (Yökahvilan työntekijä, 1999) Elaineekin toteaa, että vastoin yleistä luuloa, noidat eivät hallitse demoneja vaan päinvastoin. ”Kaikki okkultismissa mukana olevat menettävät vähitellen kyvyn rakastaa ja osoittaa laupeutta.” (Brown 1998, 12-13)

Tämä puhuu sen puolesta, ettei auttaja voi luottaa kohtaamansa nuoren pelkkään sanalliseen kerrontaan. Auttajan on uskottava omia silmiään seuratessaan nuorten elämää. Kun huolestutaan nuoresta, kysytään onko hän saatanan palvoja. Jos vastaus on: ei saatanan palvoja, vaan satanisti, se ei saa tarkoittaa työntekijälle helpotuksen

huokausta, kaikki hyvin. Satanistien vakaumusta tulee tottakai kunnioittaa. Heillä on hyvä syy erottautua saatananpalvojista palvonnan rikollisen maineen tähden. Mutta kun ajatellaan asiaa auttajan tai ehkäisijän näkökannalta, myös satanistit ovat saatanan palvojia. Esimerkkinä satanistityön, Outin kirje Rinteelle (liite 3).

4.1.5. Missä iässä ehkäistä

Ajallisesti ehkäisy voisi sijoittua ala-asteen loppuvaiheeseen (Supo, 1998), kuudennella luokalla voisi olla hyvä aika ehkäisylle (seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998).

Haastattelemani uskonnon opettajan mukaan, seitsemäsluokkalaisten kanssa on suhteellisen vaikeaa, ellei peräti mahdotonta, keskustella saatanan palvonnasta niin, että tuloksena olisi todellista ehkäisyä. Tämän lisäksi ehkäisy seitsemännellä luokalla voi joidenkin kohdalla olla yksinkertaisesti liian myöhäistä. Haastatteluissani kävi ilmi, että jo ala-asteella lapset viiltelevät itseään (koulu A:n terveydenhoitaja, 1998) ja uskonnon opettajan kertoma esimerkkitapaus Sarista kielii samaa sanomaa (opettaja 1, 1998): Sarihan oli jo seitsemännellä luokalla varma siitä, että saatana puhuu hänen kauttaan (katso luku 7.3.).

Uskonnon opettajan kokemuksen mukaan yhdeksännen luokan oppilaat osaavat jo keskustella saatanan palvonnasta niin, että he ymmärtävät, kuinka vaarallisesta asiasta on todella kyse. Silloinkin se voi olla joidenkin kohdalla jo liian myöhäistä. Ala-asteella oppilaat saavat jo seksuaalivalistustakin, miksi ei siis silloin voida jo keskustella myös saatanan palvonnasta. Varsinkin silloin, jos kyseisellä paikkakunnalla tai peräti samassa koulussa on saatanan palvontaa. Tällaisissa tapauksissa asiasta vaikeneminen viestittää lapsille, että saatanan palvonta on se väline, jolla aikuisista saa yliotteen, tai että se on hyväksyttävää. Murrosikäinen on tässäkin asiassa epävarma, kuten niin monen muunkin asian kanssa. Hän tarvitsee aikuisen selittämään itselleen selkokielellä, mikä on oikein ja miksi. Saara Kinnunen totesi esitelmässään kristillisen kasvatuksen seminaarissa Jyväskylässä 16.2.2002, kuinka nykyään ei enää käytetä kasvatuksessa sanaparia oikea-

väärä. Kinnusen mielestä se on väärin. Lapselle tulee hänen mukaansa opettaa selkeästi, mikä on oikein ja mikä on väärin.

4.2. Ehkäisyn tyyli ja menetelmät

Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että saatanan palvonnasta tiedottamisessa ja yleensä sen ehkäisemisessä piilee aina vaara, että se voikin toimia enemmän mainoksena kuin ehkäisevänä tekijänä. Murrosiässä nuori on herkkä kaikelle mystiselle ja jännittävyydelle. Siksi nuorelle ei saa esittää saatanan palvontaa siten, että tahtomattaan lisää sen elämyksellisyyttä. Tiedottamista pidettiin kaksipiippuisena asiana, siksi täytyy tarkkaan harkita mitä, miten, missä, kenelle ja kuka puhuu.

4.2.1. Ehkäisyn vaaroja

Suomalainen pastori Reijo Liimatainen on omassa tutkimuksessaan sitä mieltä, että saatanan palvonta -ilmiön syntyyn voi paikallisesti vaikuttaa esimerkiksi ”voimakas pietistissävytteinen hehkutus”. Se on hänen mukaansa voinut antaa ainekset tällaisen vastakultin syntymiselle. Liimatainen sanoo: ”Olisi myös tärkeää, ettei kristillisellä julistuksella tahtomatta lisittäisi saatananpalvonnan syntyedellytyksiä”. (Liimatainen 1995, 96) Nämä kaikki ovat tärkeitä näkökulmia, mutta on myös selkeästi pidettävä mielessä, että lähetyskäskyn toteuttaminen, niinkuin Jeesus sen tarkoitti, ei voi olla tällainen edellämainittu saatanan palvonnan syntyedellytyksiä lisäävä asia, koska kyse on rakkaudesta.

Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käsenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti. (Matt. 28: 18-20)

Tutkimukseni on osoittanut päinvastaisia tuloksia kuin mitä Liimatainen esittää. Nuoret useissa tapauksissa ajautuvat saatanan palvontaan, tai laajemmassa mielessä myös muihin uskontoihin, nimenomaan sen tähden, että he ovat kokeneet kristinuskon tarjoavan liian vähän tai vääränlaista sisältöä elämälleen. Kun kristinusko tuntuu tarjoavan liian vähän sisältöä elämään, on luultavasti kyse ‘pehmo-evankelioinnista’ tai siitä, että ei evankeloida ollenkaan. ”Jumala kutsui meidät olemaan taistelijoita eikä pasifisteja” (Brown 1998, 78). Toisaalta kristinusko voi myös vaikuttaa tekopyhältä ja sitä vastaan aletaan kapinoida. Kaikessa on kyse ihmisten rehellisyydestä.

Jos tätä asiaa tarkastellaan raamatullisen vakaumuksen pohjalta, syynä ei voi olla se, etteikö kristinusko olisi itsessään tarpeeksi. Seuraava johtopäätös tästä on luontevasti se, että syytä tulee etsiä kristinuskon edustajista. Jeesus sanoi maailman tunnustavan Hänen omansa keskinäisestä rakkaudesta: ”Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne.” (Joh. 13:35). Puute voi hyvinkin olla tällä alueella. Tai toisaalta siinä, että Jumalan voimaa ei tunneta tai tunnusteta: ”Jeesus vastasi heille: ‘Te kuljette eksesissä, ja mistä syystä? Koska ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.’” (Mark. 12:24). Aikuisten asia on tiedottaa saatanan palvonnan vaarallisuudesta ja kehottaa tekemään toisin tarjoamalla vaihtoehtoja herraa palvonnan kohteeksi. Suomessa on uskonnonvapauslaki, joka oikeuttaa palvomaan vaikka saatanaa. Ei voida odottaa auttajan ottavan loppuun asti vastuuta nuoren valinnasta, ratkaisun jokainen tekee viimekädessä aina itse. Kristittyjen vastuulle jää kuitenkin kertoa toisesta mahdollisuudesta ja auttaa saatanaan sidottuja vapautukseen Jeesuksen antamalla valtuudella.

Ehkäisyllä voi olla myös loistavaa mainosarvoa, kuten kaupungin nuorityönohjaaja totesi. Kun valistus on tietyn tyyppistä, mitä enemmän valistetaan, sitä uteliaammiksi tullaan ja sitä enemmän saadaan palvojia. Kaupungin nuorisotyöntekijä sanoo kokemuksen syvällä rintäänellä olevansa aika pettynyt siihen tulokseen, mitä saadaan aikaan valistuksella. Valistus on hänen mielestään tavattoman aikuismainen tapa käsitellä informaatiota. Se mikä toimii aikuisten maailmassa, ei välttämättä toimi murrosikäisten keskuudessa. Nuorta ei kannata hänen mielestään varoittaa. Varoitukset eivät muuta nuoren perustilannetta mihinkään. Jos tällä on sosiaalisessa tilanteessaan tilausta esimerkiksi saatanan palvontaan mukaan joutumiselle, varoitus voi jopa antaa

idean nuorelle. Toisaalta nuoria, joilla ei ole tällaista alttiutta lähteä mukaan saatanan palvontaan, ei edes tarvitse varoittaa; he eivät lähtisi tällaiseen mukaan muutenkaan. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Toisaalta kauhistelematta tai kieltämättä jättäminen voi saada nuoren tekemään entistä julmempia tekoja. On mielestäni tärkeää, että aikuisen roolia rajojen vetäjänä ja tien osoittajana ei lyödä laimin toverillisen lapsi - vanhempi -suhteen nimissä. Liika varovaisuus ei myöskään voi olla hyvästä. Nuori peilaa itseään ja tekojaan ympäristöönsä. Aikuisten reaktiot häneen ja hänen tekemisiinsä toimivat hänelle peilinä. Siksi ei ole sama, kuinka me aikuiset reagoimme. Keskustelu asiasta nuorten kanssa ei voi olla pahasta.

Vanhempien tiedottamisessaakaan ei saa mielestäni olla liian varovainen. Perhekeskuksen johtajan mielestä heillekin on paljon parempi tietää saatanan palvonnasta etukäteen. Silloin, jos se tulee ajankohtaiseksi, ollaan jo jollain tasolla valmistautuneita asiaan. Esimerkiksi loppuvuodesta 1998, kun Hyvinkään paloittelusurma oli tiedotusvälineissä esillä, se oli eräänlaista tahatonta vanhempien tiedottamista. Tuolloin vanhemmat saivat mystisen ja dramaattisen kuvan saatanan palvonnasta. Tieto ikäänkuin vääristyi. Ennakointi ja kriisivalmiuden luominen tällaisia tilanteita varten ovat tärkeitä asioita. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Yökahvilan vapaaehtoistyöntekijän mielestä se, että heidän paikkakunnallaan on paljon satanisteja ja että se on paikallisen poliisinkin mukaan jostain syystä satanistien sisäänmuuttokunta, ei johdu kuitenkaan siitä paljosta tiedotuksesta, jota heidän paikkakunnallaan on viime vuosien aikana tehty. Hän sanoo tiedotuksen alkaneen siitä tarpeesta, joka syntyi, kun saatanan palvonta oli jo kaikkien asukkaiden nähtävissä. Silloin kissa nostettiin niin sanotusti pöydälle ja alettiin hankkia tietoa asiasta. Sen lisäksi, että itse otettiin asia puheeksi, paikalle pyydettiin myös alan asiantuntijoita puhumaan sekä ammatti-ihmisille kuin myös nuorille. Vierailevia tähtiä olivat muun muassa Keijo Ahorinta ja Riku Rinne. Kaikki saivat järkevää ja asiallista tietoa saatanan palvonnasta. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Paljon puhutaan myös siitä, että saatanan palvonnasta puhuminen on saatanan korottamista. Tämä vaara on olemassa, jos puhutaan ja kauhistellaan vain sitä kaikkea paha, mitä se saa aikaan. Saatanan palvonnan ehkäisy ei kuitenkaan tarvitse olla saatanan korottamista. Kun asiaa käsitellään niin kuin se on meille Raamatussa ilmoitettu, ei tällaista vaaraa ole. Jeesus on voittanut saatanan. Itseasiassa tällainen suhtautuminen julistaa Jeesuksen voittoa ja saatanan häviötä. Silti ei ole aihetta ilkkua tai vähätellä saatanaa ja hänen voimaansa. ”-- hän on huomionarvoinen vihollinen. Hän on paljon älykkäämpi kuin me!” (Brown 1998, 90).

4.2.2. Miten ehkäistä ”oikein”

Asioihin pitää puuttua, toisin sanoen tulee mennä saatanasta kiinnostuneiden tai häntä palvovien nuorten pariin; ei heitä saa eikä tarvitse pelätä. Nuorilta tulee kysyä heidän motiivejaan saatanan palvontaan ja heitä tulee neuvoa tekemään toisin. Kouluja ja koteja tulee informoida tästä ilmiöstä. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Pyytäessäni entistä saatananpalvojaa kertomaan, mitä olisi pitänyt tapahtua, että hän ei olisi mennyt mukaan saatananpalvontaan, luettelee Niemi seuraavia asioita: olisi pitänyt olla joku aikuinen ihminen, joka olisi ottanut osavastuun hänen asioistaan. Tämä aikuinen olisi suostunut kohtaamaan asian rehellisesti ja hän olisi antanut ongelmalle nimen tai nimiä, hän ei olisi tuputtanut eikä painostanut. Tämä aikuinen olisi sanonut, että hän rakastaa, ymmärtää ja haluaa auttaa. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Kaupungin nuorisotyöntekijä kertoi esimerkkitapauksen. Kyseessä oli 13-vuotias tyttö, joka oli adoptoitu. Perhe oli ylihuolehtivainen ja molemmat vanhemmat olivat tytön ikään nähden hieman vanhoja. Tytöllä ei ollut ikäistensä seuraa lähes ollenkaan. Tämä tyttö oli ensimmäinen saatanan palvonnassa mukana ollut nuori, jonka nuorisotyöntekijä kohtasi. Siitä oli haastatteluhetkellä noin yhdeksän vuotta aikaa. Silloin tytön tilanteeseen yritettiin puuttua, mutta se oli liian myöhäistä. Tämä tyttö on haastatteluhetkellä edelleen terapiassa ja hänen ennusteensa on huono. Tytön tilanne olisi nyt luultavasti parempi, jos joku olisi tunnistanut varhaisemmassa vaiheessa, mistä

oli kysymys. Silloin hänet olisi pitänyt kiinnittää mihin tahansa vertaisryhmään, mieluummin sellaiseen, jossa olisi ollut ehkä toinenkin adoptiolapsi mukana. Sillä ei ole kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä mitään merkitystä, mikä tämä toiminnallinen ryhmä olisi ollut: kokkikerho tai partio esimerkiksi. Tärkeintä olisi ollut vain se, että hän olisi päässyt kehityksessä samalla tasolla olevien seuraan. Yksinäisyys teki hänestä alttiin, hän uhriutui. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Supo:n edustajan mielestä vanhemmille pitäisi kertoa saatanan palvonnan ideologiasta, mutta ennenkaikkea niistä merkeistä, joista he voisivat tunnistaa oman lapsensa liukumisen näihin asioihin. On yritettävä vaikuttaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, koska pidemmälle mennyttä nuorta on jo vaikeampaa auttaa. Hänen mielipidettään on hankalampaa muuttaa ja ryhmän painekin voi olla jo kova. (Supo, 1998)

Auttajan tulee olla satanisteille ja palvojille sekä niiksi aikoville ihminen ja kohdata heidät ihmisinä. Tämä tarkoittaa sitä, että heidät ja heidän puheensa tulee ottaa tosissaan, näihin ei saa suhtautua tuomitsevasti. Heille tulee osoittaa rakkautta. Rakkaus on pehmittävä keino: ”-- sillä pystyy luomaan yhteyttä niin, että he ovat myöhemminkin tulleet juttelemaan. Rakkautta ne kaipaa, se on ensimmäinen tarve.” (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Saatananpalvontaa tai siltä näyttävää toimintaa ei saa katsoa pelkäksi muoti-ilmiöksi, siihen pitää puuttua. Asioista pitäisi pystyä keskustelemaan avoimesti ja suoraan. Kissa pitää nostaa pöydälle. (Yökahvilan työntekijä, 1999) Kaupungin nuorisotyöntekijä kertoo, ettei yksikään hänen asiakkaistaan, joka on ollut saatanan palvonnassa mukana, ole itse hakenut apua. Usein välittäjänä avun haussa on ollut äiti tai sisko. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Tämä kertoo mielestäni myös siitä, että ei ole oikein odottaa saatanan palvojan itse pyytävän apua. Se on hänelle liian iso kynnyks. Saatanan palvonta -jengin tähden se voi olla hänelle jopa hengen vaarallista, tai ainakin hän kokee sen sellaisena.

Saatanan palvonnan merkkejä nähdessään työntekijän on puututtava niihin tarpeeksi ajoissa, eli heti. Ensimmäinen ehto on, että tiedetään, missä ja kenen kanssa lapsi

liikkuu ja mitä hän tekee. Vanhempia pitää tukea asettamaan tiukkoja rajoja tässä vaiheessa lapselleen. Avohuollon tukitoimenpiteenä voidaan myös käyttää lastenkotia. Siellä ammatti-ihmiset pysäyttävät lapsen, jos omat vanhemmat eivät siihen pysty. Ensisijaisesti lapsen omia vanhempia tulee kuitenkin tukea niin, että he itse pysäyttävät oman lapsensa. Rajat ja rakkaus ovat parhaimmat lääkkeet myös saatanan palvontaan. Vanhemmat tarvitsevat paljon tukea, ei syyllistämistä. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Kun joku (esim. opettaja) huomaa, että jotain oppilaassa on vialla, tämän tulee puuttua asiaan. Kaupungin nuorisotyöntekijä ohjeistaa toimimaan seuraavasti:

Menet ensimmäiseksi kysymään siltä nuorelta, että onko kyseessä saatananpalvonta. Ihan suoraan. Ja jos hän vastaa kyllä, sit sä tiedät, jos hän vastaa ei mut ilmiselvästi valehtelee sulle, niin taaskin sä tiedät. Jos hän vastaa ei ja ilmiselvästi puhuu totta, niin sit sä olet varmaan erehtynyt. Mun mielestä on järkevää alottaa siitä nuoresta ja mennä siltä kysymään, että hei, mulla on nyt tämmönen olo. Vähän samantyyppisesti kuin se, että sulla on tänään hiukset vaalennettu, onko, olenko mä väärässä? --- Ajatus siitä, että silminnähtävästi ihminen havaitsee jotain, niin mennä kysymään, että olenko mä nyt nähnyt oikein. Se tuottaa jo heti tietoa. --- Mitäs siinä sen enempää sit enää kun tietää jo paljastuneensa. Sen jälkeen kaikki on helpompaa. --- Toinen asia on se, että kutsuu itsensä kehiin mukaan. --- Sen jälkeen: mä haluaisin tietää tästä enemmän, mä haluaisin tietää susta enemmän, mä olen kiinnostunut sinusta ihmisenä, Toisaalta mä olen kiinnostunut siitä, mitä sulle on tapahtumassa. Voisitko sä päästää muo vähän lähemmäksi? Voisitko sä kertoa ja valasta muo vähän enemmän, mä en oikein ymmärrä kaikkea. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Perhekeskuksen johtaja puolestaan antaa seuraava toimintaohjeen:

Joka tapauksessa sä lähdet sen lapsen kanssa avoimesti keskustelemaan siitä tilanteesta ja miksi... ja lähdet kartoittamaan, mitä lapsi on tehnyt, kenen kanssa liikkinut, mitä he on puuhannu. Jos sä alat huomaamaan, et se tarina ei pidä paikkaansa, ja jos sulla tulee jossain vaiheessa hyvin vahvasti sellanen olo, että tässä on nyt saatananpalvonnasta kysymys, niin aiheettahan ei yleensä tule itselle sellasta oloa. Jos on itse täysin vakuuttunut, niin silloin ihan suoraan kysyy. Silloin kysyä, et oletko mukana tällaisessa. Ei (lapsi) välttämättä sano, että on ollut mukana, vaan yleensä se tulee sillä tavalla, että mä tiedän sellasen ja sellasen kaverin, että se ja se on ollut. Eli ne rupee puhumaan niinku toisten nimissä. Yksi tyttö on kertonut tällaista ja näissä kannattaa olla tosi valppaana, että kyllä muut mutta en minä. Sen kun ottaa tosissaan ja alkaa kuuntelemaan ja käy läpi. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Työntekijän tulee yrittää luoda ja ylläpitää todellista kontaktia nuoreen. Todellinen kontakti tarkoittaa vuorovaikutusta työntekijän ja nuoren välillä. Se, että nuori ilmestyy sovittuun aikaan toimistoon tapaamaan työntekijää, ei tarkoita, että heillä olisi keskenään aito kontakti. Nuori voi ilmestyä paikalle välttyäkseen isommilta harmeilta ja aidolta kontaktilta. Jos nuoren ja työntekijän välillä on aitoa vuorovaikutusta, siitä kannattaa pitää tiukasti kiinni. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Jos jollakulla on väärinpäin käännetty risti kaulassa tai muita logoja, se ei välttämättä tarkoita sitä, että hän olisi saatananpalvonnassa kiinni (Seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998). Jos pelkkiä logoja tai symboleita kantava nuori todella vakuuttaa, ettei hän ole saatanan palvonnassa mukana, niin häntä täytyy myös silloin uskoa. Tietysti, jos kyse on viiltelystä, silloin ei mielestäni ole aihetta uskoa ensimmäistä kieltämistä. Kokonaisviestinnästä vain murto-osa on puhetta ja ihminen on todella hyvä valehtelemaan (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998).

Kun ollaan huolissaan nuoresta saatanan palvonnan tähden, sekä vanhempien että kasvattajien täytyy kerätä tietoa saatanan palvonnasta. Heidän tulee pysyä ajan tasalla, tietää, missä ollaan menossa, mitä kautta tieto leviää, missä vaiheessa ollaan menossa. Asiaa ei saa suurennella eikä vähätellä. ”Pelkkä hyvää tarkoittava asenne ei riitä.” (Seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998)

Perhekeskukseen hankittiin Keijo Ahorinnan kirja ‘Saatananpalvonnan monet kasvot’ työntekijöiden luettavaksi, kun talon lapset olivat saatanan palvonnassa mukana. Olin juuri tuolloin itse talossa harjoittelijana. Lisäksi perhekeskuksen työntekijöille pidettiin aiheesta koulutustilaisuus. Saatanan palvonnasta tulivat kertomaan ja keskustelemaan koulupsykologi ja kaupungin nuorisotyöntekijä, jota tutkimuksessani myös haastattelin kaupungin nuorisotoimen edustajana. Samalla tavoin voivat muutkin laitokset ja yhteisöt kouluttaa omia työntekijöitään tunnistamaan saatanan palvontaa. Itsekin olen saanut olla kouluttamassa tutkielman tekoni jälkeen aiheesta saatananpalvonta.

Työntekijöiden koulutus palvelee aina saatanan palvonnan ehkäisyä. Mitä enemmän työntekijällä on kokemusta ja tietoa siitä, miten traumaattiset kokemukset vaikuttavat lapseen, sitä paremmin hän myös osaa toimia saatanan palvonnan uhrien kanssa. Silloin

työntekijä tietää, kuinka tällainen lapsi oirehtii ja käyttäytyy. Näin hän myös osaa tunnistaa saatanan palvonnan uhrin herkemmin. Hän on valppaampi tunnistamaan näitä asioita ja tarttumaan niihin. Hän seuraa ympäristöään eri tavalla. (Perhekeskuksen johtaja, 1998) Koulutus ottaa asian pelottavuutta ja mystisyyttä pois myös meiltä aikuisilta, joten se antaa sitäkin kautta paremmat mahdollisuudet rakentavaan keskusteluun lasten ja nuorten kanssa. Me aikuiset tarvitsemme ennen kaikkea rohkaisua ja tukea siihen, että uskallamme puuttua saatanan palvontaan aina kun sitä näemme.

Kun vanhempia ja ammatti-ihmisiä tiedotetaan saatanan palvonnasta ja koulutetaan heitä kohtaamaan sitä, on heille silloin myös aina kerrottava, millainen reaktio tällaisen uuden asian kuulemisesta syntyy. Kuten aiemmin jo todettu, näin pystytään ehkäisemään sitä, etteivät nämä ihmiset omalla käytöksellään tahtomattaan lisää saatanan palvonnan kiinnostavuutta. Perhekeskuksen johtaja on sitä mieltä, että tiedotus saatanan palvonnasta aiheuttaa ensin shokin, joka vaikuttaa siten, että saatanan palvontaa nähdään jokapuolella; sielläkin, missä sitä ei ole. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

... tässäkin tapahtuu kuten inestissäkin sellainen inesti-shokki, mä olettaisin, että näin myös saatananpalvonnassa meille henkilökunnallekin, kun se asia tulee uutena, täysin yllätyksenä minulle ja minun ammattitaidolleni ja kokemuksilleni, se tulee shokkina ja mä alan nähdä sitä joka paikassa. Mut se vaihe menee hyvin nopeasti ohi. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Tämä on aivan luonnollinen reaktio. Kun aikuiset tietävät tämän, he osaavat suhtautua myös tähän omaan reaktioonsa. Vanhempien kanssa tulee käydä keskusteluissa myös läpi sitä, miten tähän ilmiöön tulee suhtautua. Kun avoimesti keskustellaan siitä, ettei fanaattisuus tuota positiivista tulosta, päästään pitkälle. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Oma kokemukseni tuosta 'sp-shokista', niinkuin itse sitä nimitän, oli samanlainen kuin mitä edellä on kuvattu. Alussa kuljin kaupungilla koko ajan katsellen ihmisten hiuksia, vaateetusta, koruja, tatuointeja ja silmien ilmettä. Jaottelin ihmisiä näiden perusteella uskovaisiksi ja saatanan palvojiksi. Pienetkin töherrykset roskiksen kyljessä olivat saatanan palvonnan symboleita. Kun puhelimeni soi, odotin uhkauksia ladeltavan korvaani; teinhän sentään tutkielmaa saatanan palvonnasta! Kyse ei kohdallani ollut

pelkästään hyvästä mielikuvituksesta, koska olen melko realistinen ihminen. Silti en voinut estää shokin tulemista. Onneksi se ei kestänyt kauan. Parissa viikossa se oli tiessään. Kokemukseni oli tärkeä ja olen perhekeskuksen johtajan kanssa täysin samaa mieltä siitä, että ‘sp-shokista’ tulee kertoa kaikille, kenen kanssa keskustellaan saatanan palvonnasta. Sen tiedostaminen on tärkeää.

”Kaiken mystiikan ja myyttien romuttaminen. Se on tärkeä pointti.” (Seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998). Jos aikuiset vaikenivat silloinkin, kun ympäristössä on saatanan palvontaa, nuoret voivat jopa katsoa sen asian hyväksymiseksi; vaikeneminen on myöntymisen merkki. Lapset ovat murrosiässä tunnetusti sellaisessa vaiheessa, jossa haetaan oikeaa ja väärää, haetaan rajoja itsensä ilmaisulle. Jos tällaisessa tilanteessa aikuinen ei selkeästi ilmaise omaa mielipidettään ja näkökantaansa asioihin, nuorelta jää puuttumaan malli, johon hän voisi oman kasvunsa tukea. Tätä suunnatonta vastuuta tulee aikuisten katsoa rehellisesti silmiin. Ei ole syytä pelätä ja sen mukana vaieta.

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä olisi hyvä kertoa nuorille selkeitä tosiasioita siitä, kuinka pahojen asioiden kanssa saatanan palvonnassa ollaan tekemisissä. Nuorilla on kuitenkin yleensä halu uskoa hyvään. Myös tulisi kertoa, mitä seuraamuksia on siitä, että lähtee saatananpalvontaan mukaan. Nuoren on yleensä vaikeaa ymmärtää, että kaikella, mitä hän nyt tekee, on seuraamuksensa. Sitä voisi pohtia nuoren kanssa yhdessä ja kertoa hänelle, että vaikka lähtisikin saatanan palvontaan mukaan vain kokeillen, ei jengistä enää pienen ajan kuluttua pääsekään helposti irti. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja ehdottaa, että saatanan palvonnan voisi esittää erittäin vaarallisena asiana, mutta ei kuitenkaan ihan toivottomana. Ei myöskään pitäisi lähteä sille linjalle, että saatanan palvonnasta voi aina pelastua. Siinä tavallaan antaisi luvan nuorelle kokeilla saatanan palvontaa, koska siitä kuitenkin aina pääsee pois (vertaa huumevalistus entisen narkomaanin tekemänä). Voidaan kertoa rehellisiä esimerkkejä surullisista tapauksista, joissa saatanan palvonnasta pois pyrkivälle on tehty kymmenenkin vuoden hoitosuunnitelmia. Elämä voi olla sen jälkeen pilalla; ei olekaan

kolmekymppisenä omakotitaloa ja perhettä. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä on myös hyvä pitää mielessä, ettei kaikkia nuoria kannata informoida. On ehkä olemassa vielä kouluja, joissa tätä ongelmaa ei todellakaan ole. Sellaisessa koulussa on turha tiedottaa saatanan palvonnan vaaroista, koska siellä se voi toimia jopa mainoksena. Internetin ansiosta kaikki haluavat kyllä saavat tietoa saatanan palvonnasta ja voivat ilman jengiäkin tätä harrastaa. Puhuttaessa saatanan palvonnan vaaroista pitäisi seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä ”kertoo faktoja, tosiasioita. Eikä lähde satuilemaan eikä kertomaan mitään ihmeellistä, kiehtovia juttuja, niinku siinä kirkon opetusvideossakin oli paljon.” (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Mielestäni kuitenkin asiasta keskustelu nuorten kanssa on aina tervetullutta. Kyllä kaikki ovat ilmiöstä ainakin kuulleet, joten sitä ja sen olemusta, oikeaa ja väärää voidaan pohtia yhdessä.

Tärkeintä olisi, että aikuiset ymmärtäisivät ottaa tämän ongelman tosissaan. Opettaja 1 sanoo huomaavansa itsessäänkin vähätteleväää asennetta ja sitä, ettei ota asiaa niin vakavasti kuin se kuuluisi ottaa. Saatanan palvonta on aina vaarallista, vaikka se saattaisikin näyttää pelkältä muotioikulta. Tietoisuus saatanan palvonnasta ei saa olla pelkästään sitä, että opetellaan, mistä sen tunnistaa, koska sitä ei välttämättä tunnista mistään. Pitäisi puuttua, eikä vain tunnistaa. Puuttua voisi keskustelemalla nuoren kanssa asiasta kahdenkesken tai hänet voisi esimerkiksi ohjata seurakunnan työntekijän luokse, jos itsellä on riittämätön olo. (Opettaja 1, 1998)

Opettaja 1 kuvaili oloaan riittämättömäksi. Hän sanoi, että kun on kyse niin yliluonnollisista asioista, niin itsellekin tulee epävarma olo. ”Mul on sellanen olo, et mä törmään täällä sellasiin asioihin, että munhan pitäis olla suurinpiirtein joku paavi tai joku, et osaisin tehdä asioita oikein.” Epävarmuus siitä, voinko minä sanoa tuolle avun tarpeessa olevalle, ‘käske saatanaa menemään pois, niin kyllä se menee’. Seurakunnan työntekijä voisi antaa opettaja 1:sen mielestä avunpyytäjälle paremmin luottamuksen siihen, että Jumala on vahvempi kuin saatana. (Opettaja 1, 1998)

Joku seurakunnan työntekijä tai joku... koittais mennä sen kanssa. Jollain tavalla antaa luottamuksen, että se toinen on vahvempi. Se on jotenki niin yliluonnollista, et mul välillä on sellanen olo, et onks täs mitään tolkkuu, et mä olen jotenki ittekki hakuteillä. Mulla oli itellä sellanen riittämätön olo, että olenko mä nyt se, kuka voi sanoa näin, että voit ihan kärkeä sen menemään pois. Outo tilanne... koulutus ja kaikki (Opettaja 1, 1998)

Opettaja 1 ohjaisikin avun hakijan heidän oman koulunsa seurakunnan nuorisotyöntekijälle. Hän on lapsille tuttu ja he luottavat tähän. Nuoret käyvät samassa seurakunnassa myös rippikoulunsa. (Opettaja 1, 1998)

Nykyään aikuiset sallivat lapsille niin paljon enemmän asioita kuin aikaisemmin. Todellista ennalta ehkäisyä olisi se, että jo alusta lähtien olisi vähän tiukemmat säännöt. Nuoret voisivat sitten tapella niitä vastaan, eikä heidän tarvitsisi tapella Jumalaa ja saatanaa vastaan. Esimerkkinä opettaja 1 muistaa, mitä eräs kollega oli kerran sanonut,

... se on hirmu hyvä, kun meillä lukee koulun säännöissä, että meidän pitää mennä ulos välitunnilla eikä sisällä saa pitää pipoa päässä. Silloin nuorten täytyy urputtaa näistä asioista, ne saa kapinoida sen kanssa, eikä tarvii keksiä mitään isompia asioita, missä kohtaa ne rupeis rikkomaan järjestyssääntöjä. Se kun on loppujen lopuksi ihan yksi lysti, jos joku kulkee lakki päässä sisällä, se ei vahingoita sillä ketään tai jos se lymyilee jossain välitunnin pylvään takana... ne on tavallaan aika pieni paha. Ne saa kapinansa sitä kautta. Saatananpalvelonta on ehkä senkin takia niin hienoa, koska sillä saadaan järkytettyä ne mummut, jotka ei enää järkytykään siitä et tukka on punainen, vaan järkytytään siitä, että se on musta ja on vielä risti väärin päin. Eli joku asia täytyy aina keksiä. Must se on sitä ennaltaehkäisyä, että olisi vähän tiukemmat säännöt jo sieltä niinku ihan aikasemmin. Sitten niitä sääntöjä vastaan vois tapella, eikä tarttis tapella Jumalaa ja saatanaa vastaan tai niitten välillä. (Opettaja 1, 1998)

Tämä opettaja 1:en puheenvuoro tukee vahvasti sitä ajatusta, että meidän aikuisten tulee ymmärtää, että meidän tehtävämme on järkyttyä. 'Kuoliaaksi ymmärtäminen' ei palvele nuoren kasvua itsenäiseksi ja eheäksi aikuiseksi.

Opettaja 2:en mielestä kasvatuksesta on tehty tieteellistä. Se hoidetaan tiedon avulla ja silloin tunnepuoli unohtuu. ”Silloinhan ihmisestä kasvaa jollain tasolla vaillinainen, yksipuolinen.” Yhteiskunnassamme on niin paljon tietoa, mutta tunnepuolesta ei huolehdi. Tämän tunnepuolen voi sitten täyttää mikä tahansa ilmiö. Ihmisillä on tarve uskoa johonkin. Monet opettajat jo ala-asteellakin kiertävät opetuksessaan uskon. Uskon

asioista ei enää puhuta, usko on henkilökohtainen asia. Saatanan palvontaa ei voida sen tähden pelkällä tiedolla ja tiedotuksella hoitaa kuntoon. ”Ei tieto eikä taito, vaan identiteetti ja uskomus ja koko persoonallisuudesta huolenkantaminen --”. (Opettaja 2, 1998)

Opettaja 2:en mielestä tarvitaan laajaa tietoisuutta saatanan palvonnasta ja huolen kantamista, pintaa syvemmälle menevää ymmärtämystä. ”-- ei näitä voi kirjata pelkästään järjelliseksi.” Omalla kohdallaan opettaja 2 puhuu suoraan oppilaan kanssa. Huolestuessaan jostain nuoresta hän kysyy, tietääkö nuori itse, mitä hänen kantamansa symbolit merkitsevät ja tietävätkö hänen vanhempansa, minkä asioiden kanssa nuori on tekemisissä. Vanhemmathan ovat ensisijaisesti vastuussa omista lapsistaan. Joskus opettaja 2 saa kysymykseensä vastauksen: kyllä ne tietää, mutta ei ne välitä tai ei ne pidä sitä pahana. (Opettaja 2, 1998) Tällaisissa tapauksissa lasta ei saa vaaran uhatessa jättää vanhempiensa vastuulle. Kun yhteistyö perheen kanssa ei auta nuorta, on lähdettävä hakemaan apua muualta. Väliaikainen huostaanotto on luotu juuri tällaisia tilanteita varten. Se on tapa pysäyttää vaarassa oleva nuori. Siinä päästään myös perheen kanssa tekemään työtä tulevaisuuden varalle.

4.2.3. Musiikin valvonta

”Musiikki on yksi suuri syy siihen, mikä saa nuoret tähän (saatanan palvontaan) mukaan”. Se kutsuu mukaan saatanan palvontaan. Tilanne pahenee opettaja 2:n mielestä, jos vanhemmat eivät halua kuulla tätä musiikkia, koska se on niin ”rämisevää”, mutta nuorille sen katsotaan kuuluvan. Kaikki koulussa tapahtuva toiminta pitäisi olla koulun kasvatustavoitteiden mukaista. Ei saa hyväksyä silmitöntä väkivaltaa eikä mitään, mikä loukkaa. Opettajan ottaessa huomioon nämä asiat hän harjoittaa omaa henkistä työsuojeluaan ja toteuttaa oppilaiden kasvatustavoitteita. Tämä pätee jokaisessa oppiaineessa. Koulu A:n äidinkielen tunneilla opettaja 2 törmää tällaiseen materiaaliin myös kirjoitelmissa. (Opettaja 2, 1998)

Musiikin opettajat ovat ehkäisyssä avainasemassa, koska musiikki on oleellinen osa saatanan palvontaa. Koulu A:n musiikkitunneilla kuunnellaan ja soitetaan tällaista musiikkia. Siinä on rasistisia ja saatanan palvontaan liittyviä aineksia (teksteissä ihannoidaan kuolemaa, tuhoamista, väkivaltaa ja ruumiinpaloittelua). Koulu A:ssa on ”oppilaiden on oma bändi. He esittävät tätä musiikkia, he saavat kuunnella, sitä ei kukaan sensuroi tai sitä sitä ei kukaan paheksu.” Opettaja 2 kertoo tapauksen koulusta A.

... ja se onkin yksi, mikä on ongelma, mistä mä olen myöskin työyhteisössäni puhunut, mutta sekin niinku sivuutetaan. Että se liittyy tiettyyn musiikkiin ja sitä musiikkia kuunnellaan oppitunnilla ja sitä musiikkia oppilaat saavat soittaa. Ainoastaan nyt vuosi sitten, kun oli tällanen konsertti, mikä sitten järjestettiin koulun sisäisesti, niin sitten kun osoitettiin, siis juuri sitä ennen oli taas niitä merkkejä levinnyt ympäristöön, niin sitten puututtiin ja katsottiin, minkälaisia ne kappaleet olivat, mitä he olisivat esittäneet. Tulos oli, että jos he eivät suostu muunlaisia esittämään, niin sitten koko konsertti perutetaan. Ja se peruttiin. --- Mun mielestä musiikin opettajat on todella avainasemassa. (Opettaja 2, 1998)

Musiikinopettajien ei siis tulisi antaa oppilaille lupaa soittaa mitä tahansa musiikkia. Olkoonkin, että heidät saa sillä keinolla kiinnostumaan musiikintunneista, mutta myös pitää katsoa, mitä muuta soitettu musiikki ehkä aiheuttaa oppilaille kuin vain kiinnostuksen koulunkäyntiin. (Opettaja 2, 1998) Moni bändi käyttää saatananpalvontaa kuitenkin vain kaupalliseen tarkoitukseen. Se on eräänlainen kuorrute-ilmio. (Seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998) Sekään ei kuitenkaan tee asiasta yhtään sen vähemmän vaarallisempaa, koska kuulija kuntana ovat edelleen ne kaiken itseensä imevät teinit, jotka eivät välttämättä osaa erottaa kuka musiikin tekijöistä kehottaa palvomaan saatanaa leikillään ja kuka tosissaan. Siksi onkin mielestäni erittäin tärkeää todella perehtyä nuorten kuuntelemaan ja soittamaan musiikkiin. Yhtä väärin on tuomita musiikki tutkimatta sitä kuin jättää se kokonaan huomiotta.

Myös kaupungin nuorisotyöntekijä oli sitä mieltä, että opettajien ja nuorisotyöntekijöiden ”pitää olla aika skarppina” siinä, millaista musiikkia he antavat nuorten soittaa. Musiikki toimii yhtenä viestinä saatanan palvonnassa. Tällaisissa tilanteissa työntekijöiltä menee huomaamatta läpi sormien sellaista saatanan palvonnan viestintää, jota he eivät edes huomaa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

4.2.4. Ehkäisyä roolipelien ja muun väkivaltaviihteen alueella

On roolipeliryhmiä, joissa ollaan saatananpalvojia. Vaikka se onkin vain roolissa saatananpalvojana olemista, he ”-- ihan livenä tekevät näitä juttuja ja pikkuhiljaa jäävät siihen koukkuun.” Tämä on pakko myöntää, vaikka niin paljon puhutaan siitä, ettei saisi mustamaalata eikä nähdä piruja joka paikassa. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Larppaus, eli Live Action Role Playing, on opettaja 2:en mukaan yksi väylä, jonka kautta nuori voi joutua saatanan palvonnan kanssa tekemisiin. Lukioikäiset ovat tästä erittäin kiinnostuneita. Tavallaan larppauskin on hengellisen tyhjiön täyttämistä. Siinä nuori voi joutua todella kovaan tunneprosessiin. Jotkut vanhemmat ovat huolissaan lapsistaan, jotka pelaavat koko viikonlopun. Opettaja 2 ei yksinkertaisesti päästäisi omaa lastaan larppaamaan. Tietokonepelit ovat myös yksi ulottuvuus, jossa on paljon julmaa väkivaltaa ja hyvän ja pahan välistä taistelua. (Opettaja 2, 1998)

Perhekeskuksen johtaja ei pitäisi tärkeänä sitä, että kiinnitetään huomio pelkästään roolipelien valvontaan. Mitä tahansa peliä voidaan periaatteessa käyttää saatanan palvontaan. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

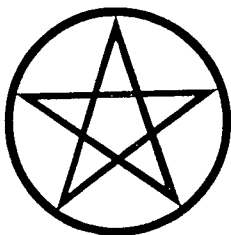
Täytyy ottaa huomioon, että roolipelit itsessään eivät välttämättä ole vaarallisia. Myös seurakunnissa on käytetty roolipeliä opetusmenetelmänä. Vaarallisia niistä tekee muun muassa se, kuka on pelinjohtajana. Pelinjohtajalla on erittäin suuri valta ja hän voi käyttää sitä myös väärin hyväkseen. Toinen suuri vaaratekijä on pelaajien ikä ja kypsyys. Roolipeleissä irtaannutaan todellisuudesta mielikuvitusmaailmaan. Jos pelaaja ei ole persoonaltaan eheä ja kypsä käsittelemään tätä, voi se olla haitallista. Toisaalta ihminen voi olla kuinka kypsä tahansa, eikä silti voida mielestäni varmaksi sanoa, etteikö mustan messun livenä suorittaminen sitoisi häntä vaarallisiin seuraamuksiin saatanan palvontaan kiinni.

4.2.5. Ulkoisen olemuksen ja symbolien valvonta

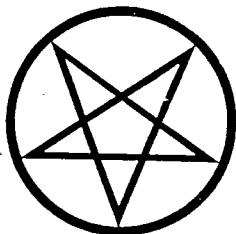
Entinen saatananpalvoja Päivi Niemi vahvistaa, että kirjallisuudessa esitetyt saatanan palvonnan symbolit ovat edelleen ajankohtaisia (Pulling 1993, 155-160). Uusia merkkejä tai trendejä hän ei tiedä tulleen. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

PENTAGRAMMI

Pentagrammi liitetään noituuteen ja tavallisesti se merkitsee nk. puhdasta tai valkoista magiaa.

YLÖSALAISIN KÄÄNNETTY PENTAGRAMMI

Yleensä tämä pentagrammi esittää pahaa tai mustaa magiaa. Sitä käytetään saatananpalvonnassa.

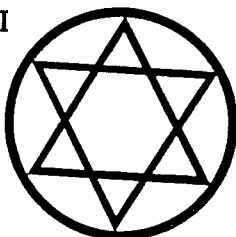
666

Tätä lukusarjaa käytetään, kun halutaan viitata saatanan tai antikristukseen. Joskus se esiintyy muodossa FFF (F on aakkosten kuudes kirjain).

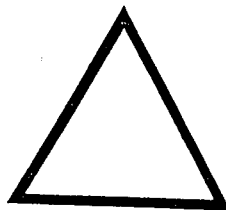
666
FFF

HEKSAGRAMMI

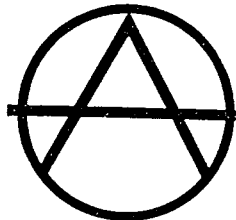
Heksagrammia pidetään yleisesti okkultismin voimallisimpana merkinä.

IHMEITÄ AIKAAN SAAVA KOLMIO

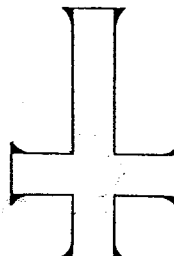
Tätä symbolia käytetään demonien kutsumiseen ja kiroamiseen.

ANARKIAN SYMBOLI

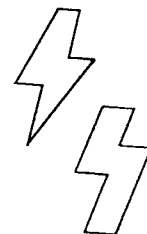
Tämä usein graffiteissa nähty merkki edustaa kapinaa ja auktoriteettien kieltämistä.

YLÖSALAISIN KÄÄNNETTY RISTI

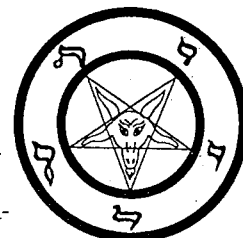
Sen tarkoituksena on pilkata Jeesuksen Kristuksen ristiä ja sen edustamaa pelastusta.

SAATANALLINEN SALAMA

Pahamaineiset SS-joukot käyttivät tätä symbolia. Nykyisin se nähdään useiden rockalbumeiden kansissa.

BAFOMETIN TUNNUS

Tämä tunnus on myös Anton LaVeyn Saatanallisen raamatun kannessa ja se on tuttu myös monille rockmuusikoille.

Saatananpalvontaa tarjotaan kaupallisessa mielessä nuorisokulttuuriin myös kaikenlaisena ”krääsäinä” (seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998).

Kun yleisiä ulkoisia muutoksia tapahtuu, on siihen syytä puuttua. Muutokset eivät useinkaan ole kovin selkeitä, mutta joitain merkkejä voidaan nimetä. Näitä ovat: sulkeutuneisuus, koulusta poissaolot, masentuneisuus, puhumattomuus, väsymys ja joissain tapauksissa se näkyy vaateuksissa ja hiusten värissä (musta), koruissa (pentagrammit ja väärinpäin käännetyt ristit) ja iholle raaputetuissa omatekoisissa tatuoinneissa. Tytöt ovat yli-meikattuja tummilla väreillä. Parhaiten muutos näkyy kuitenkin käytöksessä. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Välttämättä osallisuus saatanan palvontaan ei näy ulkoisesti pukeutumisessa tai sanallisessa viestinnässä. Selittämättömyys käytöksessä ja toiminnassa ovat puolestaan merkkejä, jotka näkyvät. Luettelon omaisesti tällaisia muutoksia ovat fanatismi, identiteetin, minä-käsityksen, ihanteiden, elämän valintojen muuttuminen ja suhtautuminen parisuhteeseen toisen ihmisen kanssa tai lasten hankkimiseen tai uravalintaan muuttuvat. Käsitykset ihmisen loukkaamattomuudesta, oikeudenmukaisuudesta ja yksilön vallasta toiseen ihmiseen muuttuvat. Nämä muutokset eivät välttämättä tapahdu nopeasti. Sitä voidaan nimittää prosessiksi ja se voi kestää ehkä vuodenkin. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Opettaja 2 ottaa asian puheeksi sen oppilaan kanssa kahdenkesken, josta hän on huolestunut (Opettaja 2, 1998).

4.2.6. Viiltely

Koulu A:n terveydenhoitaja kertoo, että heidänkin koulussaan on viiltelyä. Jopa ala-asteelta tulee viestejä, että sielläkin oppilaat viiltelevät itseään. Se on aina vakava oire jostakin ja pitäisi aina selvittää, mistä se johtuu. (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998) Yksi viiltelyn muoto voi olla omien tatuointien raaputus iholle. Siinä raaputetaan haluttu kuvio tai teksti iholle ja hierotaan mustetta haavaan. Yökahvilan työntekijän mukaan

myös satanistit viiltelevät itseään. Viiltely on yksi itsetuhon muoto. Kun lapsen havaitaan viillelleen itseään, hänen kanssaan täytyy keskustella avoimesti asiasta. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

4.3. Työkaluja ehkäisevään työhön

Koulu B:n terveydenhoitaja esittää, että ehkäisy toteutuisi ehkä parhaiten antamalla ammatti-ihmisille välineitä, keinoja ja tietoa kohdata saatanan palvontaa. Myös nuorten vanhemmat ovat avainasemassa, koska he näkevät ensimmäisenä muutokset oman lapsensa vapaa-ajassa. He eivät useinkaan osaa nähdä näiden muutoksien syitä tai vaikutuksia, eivätkä osaa tunnistaa niitä merkeiksi saatanan palvonnasta. Siksi heille pitäisi antaa oikeaa tietoa, jotta saatanan palvonnan leviäminen saataisiin ehkäistyä. Luennot saatanan palvonnasta ovat erittäin informatiivisia. Ammatti-ihmisille pitäisi hänen mielestään olla omat luentonsa, joissa käydään läpi sitä, miten suhtautua ja mitä tehdä. Vanhemmille olisi hyvä järjestää keskusteluluontoisia luentotilaisuuksia. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä ”Nuorille voisi tarjota sen tilalle jotain yhtä vetovoimaista ja viehättävää, millä pystyttäisiin sanomaan nuorelle, että ei, älä mene sinne, tule tänne”. Työntekijällä tulisi olla monta narua, joista vedellä aina asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Seikkailua ja toimintaa voisi olla, mutta hän sanoo, että joskus tuntuu, että niitäkin on jo liikaa. Hän pohtii, olisiko sekään sellainen asia, joka voisi olla todellinen vaihtoehto saatanan palvonnalle. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Samoilla linjoilla on kaupungin nuorisotyöntekijä: ”palvonnassa riittävän pitkään mukana ollut on kokenut niin kovia, että täytyy olla aika paljon, aika kova juttu, jotta he sieltä toipuu ja nousee. -- Kristinusko niinku sinänsä, tai lahko tai mikä tahansa uskonto toimii siinä. --- paras irrotus on uskoon tuleminen.” (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Yökahvilan työntekijä kertoo oman näkökantansa:

... toivon, että kun asia on näin suuressa keskustelussa, niin se voisi myös muita uskovaisia herättää olemaan tosissaan sitä mitä ovat. Saatananpalvojathan ovat ihan täpöillä tosissaan sitä mitä ovat. Ne elää ihan joka sekunti sitä elämää. Se

on kyllä tosi surullista, että kirkko - niin hirveeltä kun se tuntuukin - niin se on melkein enemmän edistämässä tän asian leviämistä Suomessa kuin estämässä. Koska ei anneta sitä, mitä ihminen sisimmässään kaipaa. Se on aika vahvaa kamaa ja jos meille tarjotaan lässyttelyä ja uskoa suureen hyvään voimaan, niin se ei riitä. Silloin käännytään johonkin, josta koetaan saavamme vahvempaa kamaa. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Päivi Niemi ohjeistaa aikuisia seuraavasti:

Se ei auta, että nuorelle sanotaan älä höpsi, kun hän kertoo tavaroidensa huoneessaan lentelevän. Se on vihonviimeisin virhe, jonka auttaja voi tehdä: vähätellä nuorta ja hänen ongelmaansa. Nuorille nää asiat on täyttä totta. Heidät täytyy ottaa tosissaan. Saatananpallvonta on niin vaikea ongelma, koska se on aika uusi, eikä siihen sen tähden ole valmista vastausta. Se pelottaa aikuisia, ettei tiedä, mistä on kysymys. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Keijo Ahorinnankin mukaan on hyvä olla kiinnittyneenä lujasti Raamatun totuuteen. Auttajan ei välttämättä tarvitse olla uskossa, mutta se on avuksi. Silti on erittäin tärkeää seisoa auttajana jalat tukevasti maassa ja muistaa, että kiihkoilulla saadaan yleisesti enemmän haittaa kuin hyötyä aikaiseksi. (Ahorinta 1997, 9 ja 130) Koulu A:n uskonnon opettajakin oli kokemustensa perusteella sitä mieltä, että auttamistilanteissa olisi ollut avuksi, jos hänellä olisi itsellään vahvempi henkilökohtainen vakaumus (Opettaja 1, 1998).

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä:

Vahvin työkalu olisi tässä tieto ja yhteistyö eri tahojen kesken ja sellainen virkamiestasolla oleva yhteistyö, eli voidaan puhua asioista asioiden oikeilla nimillä. Ettei ole sellaista kiertelyä ja kaartelua ja pystyttäis tunnustamaan se ongelma näitten nuorten keskellä. Ettei olisi salailua, eikä vähäteltäisi, eikä pelättäisi omien laitosten mainetta, jos näitä putkahtelee julki. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Hoitoonohjausmahdollisuuksia tarvitaan kipeästi lisää. Ongelmana on esimerkiksi se, että nuorten psykiatrisella osastolla on paikkoja liian vähän. Osastopaikkoja ei ole kuin 10 koko haastatteluläänin alueelle. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Opettaja 2 oli sitä mieltä, että pelkällä tiedolla saatanan palvonnan ongelma ei korjaannu. Hän vetosi neuro lingvistiseen prosessointiin (NLP), jonka mukaan asiat ovat ankkuroituneena eri tasoilla ihmisessä. Päällimmäisenä on tiedon ja ympäristön taso. Jos ongelma on tällä tasolla, se korjaantuu tiedolla. Seuraava syvempi taso on taidon taso.

Sielläkin olevat ongelmat ovat helpommin korjattavissa opettelemalla uusia taitoja. Mutta monet ongelmista ovat uskomuksen ja identiteetin tasolla ja niihin on erittäin vaikea päästä käsiksi. Monellakaan ammattikunnalla ei ole opettaja 2:sen mielestä taitoa puuttua tämän tason ongelmiin, psykologeilla on tällaiseen koulutusta. (Opettaja 2, 1998)

Uskomustasolle päästään opettaja 2:sen mielestä myös draamapedagogiikalla ja käyttämällä opetusmenetelmänä pedagogista draamaa. Tällaisilla menetelmillä voitaisiin saada ehkä tuloksia aikaan esimerkiksi opettajainhuoneessa, jossa tavoitteena olisi sisäistää saatanan palvonnan todellinen vakavuus. Opettaja 2 epäilee tätäkin menetelmää, koska arvelee osan opettajista kieltäytyvän tällaisesta koulutuksesta. Jos asiasta olisi kertomassa tarpeeksi suuri ja ajankohtainen auktoriteetti, silloin ehkä viesti menisi läpi. Esimerkiksi neurologit ovat viime aikoina saaneet opettajat vakuuttumaan lukemisen ja liikkumisen tärkeydestä ehkäistäessä oppimisvaikeuksia sekä satujen lukemisen merkityksestä kolmiulotteisen ajattelun kehittymisessä. (Opettaja 2, 1998)

Yksittäisellä työntekijällä tulisi olla kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä työkalupakki, jossa olisi omia henkilökohtaisia menetelmiä, joilla kykenee toimimaan. Näiden menetelmien tulee olla terapeuttisia. Sen lisäksi työntekijällä tulee olla näkemys siitä, mitä saatanan palvonnalle voidaan tehdä. Kaupungin nuorisotyöntekijä ei usko, että tuloksia saataisiin aikaan pienryhmissä esimerkiksi seikkailupedagogisin menetelmin. Hän ei usko myöskään muihin välillisiin keinoihin auttaa. Nuorisotoiminta ja vanhempainillat eivät auta saatanan palvojaa. Nuorisotyöntekijä uskoo enemmän suoriin ja yksilökeskeisiin toimintatapoihin. Tällaisessa tilanteessa työntekijällä tulee olla riittävästi tietoa saatanan palvonnasta, jotta hän ymmärtää, mistä on kysymys. Hänellä tulee olla myös tilaisuus, motiivi ja uskallusta auttaa ja työaika tähän käytössään. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Tilannehaastattelua voidaan käyttää yhtenä tekniikkana. Tämä tekniikka ei niinkään lisää mielenkiintoa eikä innostusta saatanan palvontaa kohtaan, vaan ohjaa nuorta pohtimaan sitä. Tilannehaastattelun tarkoituksena on se, että nuori saa kosketuksen omiin tunteisiinsa. Tämä saadaan aikaan oikealla kysymystenasettelulla. Lapsen pelkoja tulee käsitellä. Pitää selvittää yhdessä lapsen kanssa, mistä ne ovat syntyneet. Sitten

näitä pelkoja tulee realisoida. ”Tärkeää olisi aikuisten muistaa, --- että asiat on puhumattomina ja sivuutettuina paljon vaarallisempia kuin käsiteltyt.” Ryhmässä näitä asioita voi käydä vasta sitten työstämään, kun nuori on tarpeeksi eriytynyt. Sitä ennen nämä keskustelut on parempi käydä kahdenkesken. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

5. ODOTUKSET, MAHDOLLISUUDET JA ENSISIJAINEN VASTUU EHKÄISYSSÄ

Maailman pahuus on olemassa. Sinänsä ei voida sanoa jonkin tahon olevan vastuussa tästä ilmiöstä. Vastuunkantajana voidaan kuitenkin nähdä yhteistyö auttavan puolen ja perheen, kasvattajien ja vanhempien välillä. (Seurakuntayhtymän nuorisotyönohjaaja, 1998)

5.1. *Kuka voi ehkäistä ja miten*

”Kuka vaan puuttukoon, jolla on tietoa tai edes rakkautta” (entinen saatananpalvoja, 1999). Helpompaa tämä työ olisi sellaiselle, jolla on ”hengellinen koulutus myös ja vahvempi vakaumus” (opettaja 1, 1998).

Kaupungin nuorisotyöntekijä näkee vastuun saatanan palvonnan ehkäisystä jakautuvan kolmelle tasolle. Ensinnäkin vanhemmilla on kasvatusvastuu. He ovat vastuussa lapsistaan sekä oikeudellisesti että moraalisesti. Tätä vastuuta ei pidä ottaa heiltä pois. Toisaalta on olemassa kollektiivinen vastuu. Tämän kantavat viimekädessä poliitikot ja välillisesti äänestäjät. Kolmanneksi on olemassa eettinen vastuu yhteiskunnan tilasta. Sen hän jakaa kahteen sektoriin: uskonnolliseen ja taiteelliseen. Suomessa uskonnollisella sektorilla keskeinen asema on kirkolla, koska se on riittävän iso instituutio. Kirkko pystyy kantamaan tiettyä moraalista vastuuta. Se pystyy päättämään eettisesti oikeasta ja väärästä ja linjaamaan asioita. Se pystyy jopa sanktioimaan niitä. Sen tähden kirkon tulee ottaa vastuuta saatanan palvonnan ehkäisyssä. Toinen osa eettistä vastuuta jakautuu taiteelliselle puolelle. Taideteokset ja teatteri ovat esimerkkejä tämän puolen vaikutusmahdollisuuksista. Nuorisotyöntekijä sanoo, ettei ole koskaan nähnyt ainuttakaan taideteosta saatanan palvonnasta. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä kaikkien, jotka työskentelevät alle 18-vuotiaiden nuorten parissa, tulee tietää saatanan palvonnasta. Hänen mielestään myös pienten lasten

kanssa työskentelevien tulee tietää kaikki tarpeellinen asiasta, koska jo päiväkodista lähtien lapset ovat käyttökelpoisia uhreja saatanan palvonnalle. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Lisäisin tähän myös yli 18-vuotiaiden kanssa työskentelevät, koska jengien ja seurakuntien johtajat ovat vanhempia. Esimerkiksi vankeinhoitajat ovat tärkeässä asemassa ehkäisyssä.

Kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä saatanan palvojen auttamisen tulee olla ammattityönä tehtävää työtä. Koulutus ja kokemus ovat tärkeitä asioita. Tämä työ vaatii työnohjausta ja ammatillista roolia, jotta työntekijä pysyisi itse järjissään. Hän ei usko vapaaehtoistyöntekijöillä olevan tähän työhön tarvittavaa motivaatiota, koska se vaatii tekijältään niin paljon. Se vaatii uskallusta, tietoa, työaika, ahdistuksen sietokykyä ja taitoa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Nuorisotyöntekijä on oikeassa, mutta uskon, että vapaaehtoistyöntekijöistäkin löytyy sellaisia, jotka tähän työhön kykenevät. Siksi itse en rajaisi tätä aivan näin ehdottomasti.

Jo oppilaitoksissa pitäisi informoida valmistuvia työntekijöitä tunnistamaan saatanan palvontaa ja antaa välineitä, miten toimia (Supo, 1998).

Hoitohenkilökunnan, eli terveydenhoitajien, kouluterveydenhoitajien ja lääkäreiden, tulee myös ymmärtää, mistä saatanan palvonnassa on kyse ja siten osata hoitaa saatanan palvonnan uhria (entinen saatananpalvoja, 1999). ”-- lääkärin ja potilaan suhde jää vajaaksi, jos tieteellisen maailmankuvan omaava lääkäri ei tunnista potilaan henkisiä tarpeita eikä osaa suhtautua niihin (Turun Sanomat, 21.12.1998). Suomen Mielenterveysseuran toiminnan johtaja Pirkko Lahti huomauttaa samaisessa artikkelissa, että tällä hetkellä Suomessa minkään hoitohenkilökunnan koulutukseen ei kuulu henkisten tai uskonnollisten asioiden käsittelyä (Turun Sanomat, 21.12.1998).

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä tarvitaan virkamiestasoisista yhteistyötä saatanan palvonnan ehkäisemiseksi (1998).

Esimerkiksi, jos poliisin kotietsintöjen yhteyksissä esimerkiksi sisustus tai jokin muu viittaa selkeästi saatanan palvonnan harjoittamiseen kotona, siitä tulee merkintä

tutkimuspöytäkirjaan (Supo, 1998). Jos poliisi tietäisi, kuka saatanan palvonnan ehkäisyä hoitavan tahon yhdyshenkilö on, hän voisi ilmoittaa havainnoistaan tälle. Valmius tähän yhteistyöhön poliisin puolelta on olemassa (Supo, 1998). Tätä valmiutta pitäisi mielestäni alkaa hyödyntää. Saatanan palvonnan ehkäisy vaatii työntekijältä jalkautumista. Käytännössä jalkautuminen tarkoittaa sitä, että työntekijä kartoittaa kaikki oman alueensa mahdolliset yhteistyötahot ja menee tarjoamaan itseään ja tietotaitoaan näiden tahojen kanssa jaettavaksi. Näin tieto saataisiin kulkemaan luotettavasti ja luottamuksellisesti eteenpäin ja tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin olisi mahdollista ryhtyä. Samaa periaatetta voitaisiin toteuttaa myös nuoriso- ja sosiaalitoimessa.

5.1.1. Koti

Vanhemmat tulee valmistaa kohtaamaan saatanan palvonta. Heidän täytyy osata olla valppaita (entinen saatananpalvoja, 1999). Vanhemmilta tarvitaan rakkautta lapsilleen (yökahvilan työntekijä, 1999). Vanhempien olisi hyvä osata tunnistaa saatanan palvonnan merkit omassa lapsessaan (supo, 1998). Kaikkien ulkopuolisten tahojen sosiaalitoimesta kouluun tulee työllään vahvistaa lasten vanhempien vanhemmuutta.

Opettaja 2:n mielestä on myös mahdollista, että vanhemmat hyväksyvät lapsensa saatanan palvonnallisen harrastuksen, eivätkä näe tarpeelliseksi puuttua siihen. Tällaiseen voi olla monia syitä. Voi olla, että vanhemmat eivät tiedä, kuinka vaarallista saatanan palvonta on. He pitävät sitä ehkä harmittomana murrosiän leikkinä tai kokeiluna. (Ahorinta 1997, 13) Usein syinä opettaja 2:n mukaan ongelman väheksymiseen ovat myös välinpitämättömyys ja saatanan palvonnan aito hyväksyminen. Koetaan loukkauksena, jos huolestutaan siitä, että lapsi kantaa ristiä väärinpäin. Eihän siitäkään kukaan huolestu, jos ristiä kantaa oikeinpäin. Kotona taustajoukot voivat jopa ruokkia näitä uskomuksia. (Opettaja 2, 1998)

Vanhempien tulee pitää lapsiaan silmällä, kysellä ja pitää huolta heistä. Näin tulee tehdä, vaikka nuoret siitä hermostuisivatkin. Vanhempien huolenpito saa nuoret tuntemaan, että heistä välitetään. (Pulling 1993,13) Hyvä kasvatus ei ole tae sille, etteikö

lapsi voisi ajautua mukaan saatanan palvontaan (Pulling 1993, 37). Hyvä ohjenuora vanhemmille on: luota, mutta varmista. Vanhempien tehtävä on tukea, ja tarpeen tullen epäillä lapsiaan. (Pulling 1993, 45)

5.1.2. Kirkko

Kirkon työntekijöihin kohdistuvat suuret odotukset, koska saatananpalvonta on kirkon vastauskonto (seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998). Kirkon pitäisi olla saatanan palvonta -ilmiöstä enemmän huolestunut (opettaja 2, 1998). Paljon puhuttu hengellinen tyhjiö voisi olla mielestäni kirkolle suuri haaste. Tämän tyhjiön ihminen täyttää jollakin, pahimmassa tapauksessa saatanan palvonnalla. Kirkolla on tarjota tyhjiön täyttöön 'kovaa kamaa', Jeesus.

Monessa haastattelussa tuli ilmi tapauksia, joissa yhtenä syynä nuoren ajautumiseen saatanan palvontaan oli jonkinlainen pettymys kirkkoon ja sen tarjontaan tai sen jäseniin. Näissä tapauksissa nuori ajattelee pettyneensä Jumalaan, vaikka onkin pettynyt niihin ihmisiin, jotka edustavat Jumalaa (yökahvilan työntekijä, 1999). Tästä syystä kirkon tulisi mielestäni suorittaa jonkinlaista laadunvalvontaa toimissaan. Näin on kummassakin äärilaidassa: nuorille pitää tarjota elävää Jumalaa, mutta heitä ei saa tuomita eikä kahlita. Kuten Kirkon Nuorisotyön Keskuksen johtava sihteeri kirjoittaa selonteossaan saatananpalvonnasta piispainkokoukselle elokuussa 1996: ”-- kristinuskon perusasioita opetetaan lempeästi ja jämäkästi oman identiteetin selkeyttämiseksi ja elämän jäsentämiseksi” (Ahorinta 1997, 143). Tällaisia kristinuskon perusasioita ovat usko ja luottamus Jeesukseen Kristukseen ja Hänen sovitustyöhönsä.

Nuorisotyöntekijöitten tulisi olla valmiita kaikkeen. Paikat, joissa nuoriso viikonloppuisin on, esimerkiksi juuri yökahvilat, voisivat olla hyviä kohtaamis- ja keskustelupaikkoja. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Jokaiselle kirkon nuorisotyöntekijälle olisi tärkeää olla rakentamassa verkostoa (ryhmä ihmisiä, jotka tarpeen tullen osaisivat auttaa) ja olla siinä aktiivisesti mukana ottamassa

ja jakamassa tietoa saatanan palvonnasta. Hänen tulisi nähdä ongelma ongelmana, mutta ei saisi lähteä kuitenkaan hysterisoimaan asioita. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Perhekeskuksen johtaja näkee vaaratekijöitä siinä, jos kirkko tekee työtä saatanan palvonnan ehkäisemiseksi. Se voi johtaa vastakkainasetteluun. Hän huolehtii myös siitä, kuinka hyvin ekumeenisuus toteutuisi yhteistyössä ihmisten kanssa, jotka eivät kuulu mihinkään tai johonkin muuhun kirkkokuntaan. (Perhekeskuksen johtaja, 1998) Perhekeskuksen johtajan huolet ovat aiheellisia. Siksi seurakunnan työntekijöiden tulee ottaa nämä asiat huomioon. Näen kuitenkin, että tällaiset huolet ovat turhia siinä tapauksessa, jos ehkäisevä työ tehdään fyysisesti jossain muualla kuin seurakunnan tiloissa. Ekumeenisuus ei sinänsä liene vaikeasti toteutettavaa.

Yökahvilan työntekijä on sitä mieltä, että saatananpalvonnan ehkäisy paikallisella tasolla kuuluu ennenkaikkea ihmisille, jotka uskovat Jumalaan. He voisivat ottaa tämän asian enemmän tosissaan ja kantaa oman kortensa kekoon. Nykyään ei enää kenenkään tarvitse katsoa kuin omaan lähiympäristöönsä, niin on erittäin todennäköistä, että siellä on sellaisia, jotka ovat enemmän tai vähemmän sekaantuneet saatanan palvontaan. Heidät tulisi kohdata ja miettiä, miten kussakin tapauksessa olisi järkevintä puuttua tilanteeseen. Erittäin tärkeää olisi myös se, että uskovat rukoilisivat ja sitä kautta taistelisivat tämän ilmiön leviämistä vastaan. (Yökahvilan työntekijä, 1999) Olen samaa mieltä yökahvilan työntekijän kanssa. Niiden ihmisten, jotka näkevät tämän ongelman, tulisi aktivoida muutkin ihmiset huomaamaan saatanan palvonnan vakavuus ja toimimaan sen ehkäisemiseksi ja näiden ihmisten auttamiseksi.

5.1.3. Koulu

Opettajat, erityisopettajat, rehtorit, opinto-ohjaajat, kouluterveydenhoitajat, kuraattorit ja koulupsykologit ovat koulussa henkilöitä, jotka omalla työllään ja asenteellaan vaikuttavat saatanan palvonnan leviämiseen ratkaisevasti.

”Ei se (ehkäisevä työ) ihan kirkonkaan asia ole. Ehkä koulu olisi sellainen” (Supo, 1998).

Opettajat eivät saisi suhtautua saatananpalvontaan pelkkänä muoti-ilmiönä. Heidän tulisi keskustella omien oppilaidensa kanssa, kuunnella ja kohdata heitä. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Eräs lähtökohta vastuun jakamiseen voisi olla ajatus: missä näkijä siellä tekijä. Usein koulussa huomataan muutokset, tai jos jotain on vialla. Kaupungissa, jossa tutkimus tehtiin, koulupsykologit ovat perheneuvolan alaisuudessa. Koulussa voitaisiin ottaa yhteys koulupsykologisiin, joka puolestaan veisi asian oppilashuoltoryhmään tai kokoaisi oman ryhmän asiaa hoitamaan. Näin voitaisiin toimia aina paikallisesti. Siellä, missä saatanan palvontaa ilmenee, organisoitaisiin myös ryhmä hoitamaan asiaa. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Kouluun voidaan pyytää jotain saatanan palvonnan asiantuntijaa pitämään luento nuorille aiheesta. Tällaisen vierailevan tähden käytössä on omat hyvät ja huonot puolensa. Toisaalta hänellä on asiantuntijana tutkimuksellinen ote työhönsä ja hän pystyy näkemään asian kokonaisuutena. Häneltä voidaan ottaa tietoa neutraalimmin vastaan kuin esimerkiksi omalta uskonnonopettajalta. Tällaisella asiantuntijalla ei kuitenkaan ole henkilökohtaista suhdetta näihin nuoriin. Tässä asiassa vaikuttaa paljon se, millaisesta ihmisestä on kysymys. Jos toinen uskonnonopettaja olisi hyvä puhumaan asiasta nuorille, toinen saattaa olla huonompi. Tällaisessa tilanteessa ehkä koulupsykologi voisi olla paras oman yhteisön asiantuntija. (Perhekeskuksen johtaja, 1998) Yhteistyö ja konsultointi näiden kahden tahon välillä, siis asiantuntijan ja uskonnonopettajan välillä, voisivat mielestäni ratkaista ongelman. Asiantuntija valmistaa ja kouluttaa uskonnonopettajan tiedottamaan saatanan palvonnasta. Näin saadaan sisällöllisesti näkyviin asiantuntijuus ja ulkoisesti sen kuitenkin toteuttaa tuttu, oma uskonnonopettaja.

Haastatteleman opettaja 1 kertoi, että uskonnontunnilla opettajalta usein kysytään pedon merkistä 666. Silloin luetaan kyseinen kohta Raamatusta ja keskustellaan ja tutkitaan sitä. Koulu A:n uskonnonopettaja kertoo, että hänen tarkoituksensa on viedä numerosarjasta 666 ihmeellisyys pois selittämällä, että se on koodi, joka ei välttämättä

liity saatanaan. (Opettaja 1, 1998) Toisaalta tällainen asian 'pois-selittäminen' voi toimia saatanan palvonnan vähättelynä. Kuten aikaisemmin jo totesin, sellainen ei tuo lopullisia tuloksia ehkäistäessä saatanan palvontaa.

Uskonnontunneilla tulee usein myös puhetta spiritismistä ja sen pelaamisesta. Opettaja 1 antaa tällaisessa tilanteessa kaikille oppilaille mahdollisuuden kertoa omista tai läheistensä kokemuksista. Hän itse kertoo oppilaille, ettei ole koskaan pelannut spiritismiä. Siinä leikitään asioilla, joilla ei kuulu hänen mielestään leikkiä. Opettaja 1 pitää kaikkea saatanan palvontaan liittyvää epämiellyttävänä eikä hän mielellään keskustele siitä. Hänen mielestään olisi hirveää, jos spiritismiä pelattaessa jotain tapahtuisi, paholainen liikuttaisi lasia kirjainten päällä tai se näkyisi pelistä. (Opettaja 1, 1998) Tällainen pelonsekainen suhtautuminen kaikkeen okkultistiseen lienee erittäinkin yleistä. Tällöin tulee harkita, löytyisikö työyhteisöstä joku, joka pystyisi rauhallisemmin mielin käsittelemään aihetta. Piilo-opetussuunnitelmahan toimii tässäkin. Opettaja opettaa sanojensa sisällön lisäksi ehkä vielä voimakkaammin omia asenteitaan ja tunteitaan. Jos aikuinen pystyisi tässäkin asiassa antamaan rauhallisen ja luottavaisen mallin siitä, kuinka saatanan palvontaa voidaan pohtia ja käsitellä, olisi se varmasti edullista myös oppilaille.

Jos oppilaat eivät itse ota asiaa puheeksi, opettaja 1 ottaa asian käsittelyyn vasta yhdeksännellä luokalla. Harvemmin tämä aihe kuitenkaan saa odottaa käsittelyään niin kauan. Opettaja 1 pitää ongelmallisena keskustelua aiheesta seitsemäsluokkalaisten kanssa, koska nämä eivät vielä pysty käsittelemään aihetta objektiivisesti. (Opettaja 1, 1998)

Opettaja 1 käyttää opetusmateriaalina kirkon AV-keskuksen tuottamaa videota Saatana kutsuu minua. Hän pitää sitä hieman turhan pitkänä (20 min.). Tunti ei riitä niiden ajatusten käsittelyyn, joita video herättää. Asia jää usein kesken. Myöskin hän pitää ongelmallisena videon kiehtovuutta. Opettaja 1 sanookin oppilailleen aina, ettei kyse aidossa tilanteessa ole siitä, että metsässä soi Carmina Buranan musiikki ja leikitään piirileikkiä. Hän yrittää vakuuttaa oppilaat siitä, että aito tilanne on tunnelmaltaan täysin erilainen. Hänen mielestään videota ei voi näyttää nuoremmille, vasta yhdeksäsluokkalaiset ymmärtävät videon opetuksen oikein. Nuoremmat ajattelevat

pikemminkin videon nähdessään, että ”hei tehdään mekin tolla tavalla: mennään metsään ja ollaan piirissä ja tehdään noita juttuja”. Saatanan palvonnassa on hiuksen hieno raja siinä, ymmärtävätkö oppilaat, että se on ihan oikeasti kammottavaa. (Opettaja 1, 1998) Tunti tämän asian käsittelyyn on ehdottomasti liian lyhyt aika joka tapauksessa. Aiheen pohdintahan voidaan myös liittää etiikkaan ja muuhun yleiseen pohdintaan oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta. Nämä lienevät yläasteen uskonnon opetuksen tavoitteiden mukaisia aiheita, joille voi siten hyvinkin varata enemmän aikaa käsittelyyn ja pohdintaan.

Opetuksessa opettaja 1 antaa oppilaiden tehdä itse pieniä tutkielmia heitä kiinnostavista aiheista. Useimmiten lähes kaikki valitsevat aiheekseen saatananpalvonnan. Yleensä oppilaat suhtautuvat saatananpalvontaan kauhistellen. Hän uskoo, että jos joku haluaa salata olevansa saatanan palvoja, se onnistuu; se ei tule näkyviin edes uskonnontunnilla. Uskonnontunnilla ehkäisyssä parasta olisi, että opettaja ottaisi saatanan palvonnan tosissaan ja ymmärtäisi, millaisten asioiden kanssa ollaan tekemisissä. Opettaja 1 sanoo huomaavansa itsessäänkin vähättelevää asennetta:

...kaikista eniten sitä, et aikuiset tajuaisivat ja ottaisivat sen vakavasti. Mä huomaan sen itsessäniikin, että mä en ota sitä ehkä ihan niin vakavasti kuin se pitäisi ottaa. Sen niin helposti selittää just niin, että niillä vaan on se risti väärinpäin kaulassa tai korvakoru, ettei se välttämättä ole mitään muuta, niinku ei se aika monella varmaan olekaan. Se vaan on jotenki hienoo, mutta että siitä kuitenkin olisi tietoisuus, et se voi olla vaarallista ja pitäis tietää mistä sen voi tunnistaa jos sen nyt yleensä voi tunnistaa mistään. (Opettaja 1, 1998)

Uskonnon opettajat voisivat kertoa saatanan palvonnan ideologisia faktoja, koska nuorella on kuitenkin yleinen tarve uskoa johonkin hyvään. Kun tehtäisiin selväksi, millainen saatanan palvonnan ideologia on, jo se voisi pelästyttää nuorten päällimmäisen mielenkiinnon pois, arvioi seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja. (1998)

Musiikinopettajien tulee olla erittäin valppaina. Tästä on tarkempi selvitys kappaleessa 4.2.3. Musiikin valvonta.

Koulujen vanhempainillassa voisi olla tilaisuus vanhemmille, joka olisi hieman erilainen kuin nuorille pidetty tilaisuus. Sen jälkeen vanhemmat ja nuoret voitaisiin yhdistää esimerkiksi pienryhmiin keskustelemaan saatanan palvonnasta. Tällainen toiminta voisi olla hyvinkin hedelmällistä perhekeskuksen johtajan mielestä. (1998)

Se on tässä koulutyössä mun mielestä kaikkein kauheinta, että asioita tulee, mut sit tulee taas uusia asioita, et sit se juttu jää. Mä huomaan nyt, et mä olen niinku unohtanut koko jutun. Sitten kun se meni ohi se tilanne, niin se jäi sellaseksi keskeneräiseksi. Se on tässä kokonaisuudessa haitta, että oli mitä tahansa asioita, niin sen hoitaa just ja just, et päästään taas eteenpäin, mut sit huomaa, et ei se ihan loppuun asti tullukkaan hoidettua. (Opettaja 1, 1998)

5.1.4. Tiedotusvälineet

Myös medialla on saatanan palvonnan ehkäisyssä suuri vastuu. Kun tiedotusvälineet mässäilevät saatanan palvontaan liittyvillä tapahtumilla, se aiheuttaa yleistä hysteriaa. Silloin nuorten keskuudessakin kiinnostutaan asiasta. Saatanan palvonnasta tulee asia, joka aiheuttaa hälyä, ja jonka kautta saa paljon julkisuutta ja kauhistelua osakseen. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Lehdet ja uutislähetykset, julkinen keskustelu voisivat edesauttaa ehkäisyä esimerkiksi niiden vanhempien kohdalla, jotka jättäytyvät pois vanhempainilloista (koulu B:n terveydenhoitaja, 1998).

Televisiossa tulisi olla enemmän asiaohjelmia, joissa vanhemmille kerrottaisiin merkkejä, joista tunnistaa oman nuorensa liukuminen saatanan palvontaan. Sen lisäksi tiedotusvälineissä voisi olla tietoa siitä, mihin ottaa yhteyttä, jos perheessä epäillään tällaista. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Esimerkki tällaisesta ohjelmasta on 05.03.1999 esitetty Credo, jossa vieraina olivat Päivi Niemi ja Keijo Ahorinta. Ohjelma oli mielestäni asiallinen, kun kohderyhmäksi ajatellaan vanhempia. Se esitettiin perjantai-iltana, joten todennäköisyys oli suuri sille, että nuorten vanhemmat katsoivat sitä.

5.1.5. Yhteiskunta

Kaupungin nuorisotyöntekijä katsoo, että kollektiivisen vastuun kantavat viimekädessä poliitikot. Kansalaiset valitsevat maalle poliitikoita päättämään asioita. Heiltä odotetaan, että he kantaisivat asioista vastuun. ”Perin huonosti he sitä kantaa. Jenkki-yhteiskunnassa se toimii paljon paremmin. Siellä sentään joutuu pois, jos mokaa, mutta täällä valitaan uudestaan ja uudestaan, --” Kollektiivinen vastuu ja politiikka tarkoittavat yhteisten asioiden hoitoa. Poliitikkojen tulisi valvoa, että kunnat ja seurakunnat, siis virkamiehet, ovat tehtäviensä tasalla ja kykenevät suoriutumaan niistä. Virkamiehethän ”käsikassana toteuttavat poliitikkojen tahtoa”. Äänestäjien tulee ‘kasata kuumia hiiliä’ poliitikkojen niskaan, jotta he tulisivat virkatietä alaspäin ja saisivat asioita tapahtumaan. Nuorisotyöntekijän mielestä olisi väärin säilyttää vastuu yksittäisen virkamiehen niskaan. Vastuu kuuluu hänen mielestään sinne, missä asioista päätetään ja mistä maksetaan palkka. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Hoitoonohjausmahdollisuuksia tarvitaan lisää. Ei ole olemassa tarpeeksi hoito paikkoja. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998) Jatko- ja lisäkoulutus mahdollisuuksia tarvitaan lisää ammatti-ihmisille. Nämä ovat asioita, joiden kohdalla mielestäni tulee käydä kiivasta ja periksiantamatonta arvokeskustelua. Syyksi näiden asioiden huonoon tilaan ei saa riittää se, että rahaa ei ole. Se ei nimittäin ole totta. Rahaa on, sitä vain budjetoidaan jollekin muulle sektorille.

Materiaalin levittäjät ovat myös vastuussa (entinen saatananpalvoja, 1999). Yhteiskunnan tulisikin jollain tavalla rajoittaa heidän toimintaansa; joitain asioita voisi ehkä kriminalisoida. Ahorinnan haastattelema isä sanoi: ”Hyvin tärkeää olisi saada tämä musiikki laittomaksi” (Ahorinta 1997, 19). Toisaalta sensuuri on vaikea asia. Sen vaikutus voi olla päinvastainen kuin se, mitä ollaan tavoiteltu.

Nämä ovat koko yhteiskuntaa koskettavia asioita. Siksi koulu A:n opettaja 2 ajattelee, että sisäministeriön tulisi olla selvillä siitä, mitä maassamme tapahtuu. Siellä tulisi olla laaja tietoisuus ja huoli ja ymmärtämys asiasta. Ymmärtämisen tulisi olla pintaa syvemmällä. Pelkkä tiedotus ei riitä. Opetusministeriön puoleen kääntyminen tässä asiassa ei opettaja 2:n mielestä auta. Kouluissa on jo paljon luokkia, joissa on useampia

pakolaisia ja vieraskielisiä, ja silti erityisopetusta on vähennetty. (Opettaja 2, 1998) Eräs Ahorinnan haastattelema tyttö kertoi, kuinka hänellä yhtenä syynä saatanan palvontaan ryhtymisessään oli se, että rajun ulkomuotonsa tähden opettajat vihdoinkin kiinnittivät häneen huomiota (Ahorinta 1997, 104). Jos palvontaan ryhdytään tällaisista syistä, tulee rahat todellakin budjetoida uudella tavalla niin, että ne riittävät tarpeeksi monen opettajan palkkaamiseen. Näin luokkien ei tarvitsi olla niin isokokoisia, että opettaja ehtii kiinnittää huomiota vain niihin, jotka todella häiritsevät tunteja.

5.2. Kenen luokse ohjata apua tarvitseva palvoja

Opettaja 1 ohjaisi seurakunnan työntekijän luokse, jos itsellä on riittämätön olo. Opettaja 1 kuvaili oloaan riittämättömäksi ja sanoi, että kun on kyse niin ylikuonnollisista asioista, niin itsellekin tulee sellainen olo, että voinko minä nyt sanoa tuolle avun tarpeessa olevalle, että käske vaan saatanaa menemään pois, niin kyllä se menee. Seurakunnan työntekijä voisi antaa avunpyytäjälle luottamuksen siihen, että Jumala on vahvempi kuin saatana. Opettaja 1 ohjaisi avunhakijan ehkä heidän oman koulunsa seurakunnan nuorisotyöntekijälle. Hän on lapsille tuttu ja he luottavat tähän. Nuoret käyvät samassa seurakunnassa myös rippikoulunsa. (Opettaja 1, 1998)

Perhekeskuksen johtaja kertoo, että jos heidän lapsistaan joku on saatanan palvonnan tähden psykiatrisen hoidon tarpeessa, hänet hoidetaan omassa talossa. Näin tehdään, koska paikallisen sairaalan nuorten psykiatrisen osasto on jatkuvasti täysi. Siellä ei ole hoitopaikkoja vapaana. Esimerkiksi keväällä 1998 perhekeskuksessa oli useampi tyttö, jotka olivat saatanan palvonnassa mukana. He viittelivät itseään ja olivat itsetuhoisia. He yrittivät useita kertoja itsemurhaa. Nämä tytöt hoidettiin kuitenkin omassa talossa. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Koulu B:ssä ohjataan kuraattorin, terveydenhoitajan tai psykologin puheille (koulu B:n terveydenhoitaja, 1998). Koulu A:n terveydenhoitaja puolestaan ohjaisi saatanan palvojan asian ensin oppilashuoltoryhmän keskusteltavaksi. Oppilashuoltoryhmässä ovat rehtori, kuraattori ja opinto-ohjaaja. Riippuen siitä, millaista apua nuori pyytää, hän

ohjaisi tämän johonkin näistä tahoista: koululääkäri, koulupsykologi, kasvatus- ja perheneuvola, josta saa psykologi- ja psykiatripalveluja, nuorisopsykiatrisen klinikka, lasten- ja nuorten poliklinikka, jossa on lasten ja nuorten erikoislääkäreitä. (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998)

Saatanan palvojaa, joka haluaa irtaantua ideologiastaan, tulisi hoitaa kokonaisvaltaisesti. Mielestäni ei voida todellakaan odottaa, että saatanan palvontaan mukaan joutunut itse osaisi määritellä, mihin vaivaan hän tarvitsee hoitoa. Olisi nimenomaan työntekijän tehtävä antaa nuoren ongelmalle nimiä. Työntekijän on uskallettava kysyä, onko ongelmainen nuori yhteydessä saatanan palvontaan. Tällainen kysymys saattaa olla suurikin helpotus nuorelle, joka on verivalan kautta vannonut vaitioloa. Kysymyksessä voi, nuoren niin halutessa, piillä oletamus siitä, että hän on saatanan palvonnassa mukana. Näin hän saa tilaisuuden jäädä kiinni asiasta, jota hän ei olisi koskaan voinut oma-aloitteisesti sanoa ääneen. Tämä edellyttää työntekijältä kuitenkin oikeanlaista kysymyksen asettelua. Se ei saa kuulostaa syytökseltä vähäisimmässäkään määrin. Toisaalta kysymys ei myöskään saa olla liian arka ja epäilevä tai anteeksi pyytelevä. Silloin nuorella ei ole edellä kuvaamaani mahdollisuutta 'paljastua'. Minä-viesti toimii tässä tapauksessa ehkä parhaiten.

Tämän jälkeen tulisi saatanan palvojaa auttaa. Jos työntekijästä tuntuu siltä, ettei hän ole tarpeeksi varma auttajaksi, hänen tulee ohjata nuori muualle. Tällaisessa tapauksessa on todella tärkeää ohjata nuori sellaisen ihmisen luo, joka todella osaa auttaa. Olisi erittäin suuri virhe ohjata nuori ihmisen luo, joka ei ota mahdollisesti koko asiaa tosissaan. Alueen eri ammattialojen työntekijöiden tulisi tietää, kuka on se ihminen, joka osaa varmasti auttaa.

5.3. Foorumeja ehkäisylle

5.3.1. Nuorten vapaa-aika

Yökahvilan työntekijä on sitä mieltä, että paikat, joissa nuorisoviikloppuisin on, esimerkiksi juuri yökahvilat, voisivat olla hyviä kohtaamis- ja keskustelupaikkoja (1999). Yökahvilan vapaaehtoistyöntekijä kertoo perustaneensa kolmen ystävänsä kanssa kyseisen yökahvilan kolme vuotta sitten. He ovat sitoutumattomia mutta alusta alkaen työ on ollut selkeästi hengellistä. Heti kahvilan toiminnan alussa he saivat hyvän kontaktin satanisteihin. Kaikenlaiset nuoret ottivat kahvilan hyvin vastaan ja omakseen. Hän on seurannut kolmen vuoden ajan kontaktien ja keskustelujen syntymistä satanistien ja vapaaehtoistyöntekijöiden välillä. Hän on käytännössä huomannut tämän mallin toimivan. Yökahvila on auki perjantai-iltaisina, noin kolme kertaa kuussa. Jokaisena iltana on aina jotain ohjelmaa ja myös aikaa keskusteluille. Yökahvilassa kävijöiden ikähaarukka on erittäin laaja, mutta enimmäkseen on yläasteen yhdeksäsluokkalaisia ja lukiolaisia. Kevään 1999 tulevaan ohjelmistoon kuuluu muun muassa Riku Rinteen, Keijo Ahorinnan ja Päivi Niemen vierailut. Vapaaehtoistyöntekijän mukaan tällaiset illat ovat aina erittäin suosittuja juuri satanistien keskuudessa. Näinä yökahvila-iltoina talo on täynnä; uskovat nuoret sekä satanisti-nuoret istuvat yhdessä keskustelemassa saatanan palvonnasta. Keskustelu on innokasta väittelyä ja argumentointia puolin ja toisin. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Oma kokemukseni illasta 13.03.1999 oli positiivinen. Riku Rinne piti ensin aikuisille ja muille asiasta kiinnostuneille tunnin mittaisen koulutuksen saatanan palvonnasta. Siinä hän kertoi tämän hetkisestä tilanteesta, mukaan lukien Hyvinkään paloittelusurmasta 17.03.1999 alkavan oikeuskäsittelyn. Koulutuksen jälkeen ovet avattiin nuorille. Paikalla oli kyseisenä iltana vain nuorempia 'hännystelijöitä', vanhempia satanisteja ei ilmaantunut paikalle. Rinne jutteli nuorten kanssa tyyliin: "Sullahan on hurja kuva paidassa (alaston nainen viillellynä tai satanic black metal -bändien kuvia). Miksi sulla on toi paita päällä? Kuunteletko sä paljon tota musiikkia? Tiedätkö, mitä laulun sanoissa sanotaan?" Rinne soitti ja lauloi omia kappaleitaan Jeesuksesta, ja kertoi nuorille

muutamin sanoin saatanan palvonnan vaaroista. Hän muun muassa kertoi keskustelustaan satanic black metal -bändin jäsenen kanssa. Tässä keskustelussa jäsen oli suoraan sanonut ainoan tavoitteensa musiikissaan olevan se, että kuuntelijat palvoisivat saatanaa. Rinne antoi pojille yhden kirjansa ja rukoili halukkaiden puolesta. (Rinne, 13.03.1999)

5.3.2. Haravointia alueittain

On olemassa erilaisia prosesseja, joilla pystytään myös etsimään ja löytämään oirehtivia nuoria. Kaupungin nuorisotyöntekijä kertoo eräästä tällaisesta, jossa hän on ollut mukana. Koko kaupungin 13, 14-vuotiaat käytiin läpi etsien oirehtivia nuoria. Oireiksi miellettiin ulospäin suuntautunut häiriökäyttäytyminen ja sosiaalisten taitojen puute. Koulujen oppilashuoltoryhmille lähetettiin lappuja, joilla pyydettiin ehdotuksia näihin oireisiin sopivista nuorista. Kokemuksen mukaan tällaisen haravoinnin sivutuotteena haaviin jää aina 2-3 saatanan palvojaa yhdestä ikäluokasta. Tämä paljastuu aina vasta jälkikäteen eli tavallaan vahingossa. Tehdään jotain aivan muuta ja se tuottaa tietoa palvojista. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998) Oireet, jonka mukaan nuoria etsitään sopivat erittäin hyvin kuvaamaan tiettyä osaa erityisopetuksen piirissä olevista oppilaista. Näin ollen voidaankin päätellä, että erityisopetuksen asiakkaista voi aika ajoin löytyä saatanan palvojia. Näin ollen erityisopettajat ovat avain paikalla tunnistamassa ja puuttumassa ilmiöön.

Jos samaa menetelmää käyttäen haluttaisiin etsiä saatanan palvojia, kriteereiksi tuli edellä mainittujen lisäksi määritellä ehkä sisäänpäin kääntyneisyys, väsymys, ulkoinen olemus (symbolit), rakkaudettomuus, käytöksen selittämättömyys, viiltely, itsetuhoinen tai sadistinen käytös. Jos taas halutaan etsiä mahdollisia tulevia saatanan palvojia, kriteerinä voisi olla kaikenlainen kiinnostus okkultismia kohtaan.

5.3.3. Tiedottaminen koulussa

Rehellinen tiedottaminen ja asennekasvatus ovat avainasemassa, kun halutaan ehkäistä saatanan palvontaa. Tämä voisi tapahtua tiettyssä ikäluokassa, esimerkiksi koulussa vaikka huumevalistuksen ja laillisuuskasvatuksen yhteydessä. Myös vanhempain tilaisuuksissa ja tiedotusvälineissä pitäisi olla enemmän keskustelua asiasta, jotta vanhemmat saataisiin tietoisiksi saatanan palvonnasta. Perusta nuoren arvomaailmalle ja kyvyille tehdä valintoja rakentuu kotona. (Supo, 1998)

Koulu A:n terveydenhoitajan mielestä oma uskonnonopettaja voisi olla paras henkilö kertomaan saatanan palvonnan vaarallisuudesta. Näin, koska tällöin asiasta tiedottaja ei olisi joku ulkopuolinen vieraileva tähti, joka tulee kertomaan jostain ihmeellisestä asiasta. (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998)

Oletan, että mystiikka saatanan palvonnasta tipahtaisi ehkä todella helpommin pois, jos kertojana ja kerrontapaikkana olisivat oppilaalle arkiset, tutut foorumit. Oman koulu opettajan kertomana tieto voisi olla todellista tabujen riisumista. Paikallisuus on avainsana ehkäistäessä saatanan palvontaa. Suomessa on muutamia saatanan palvonnan asiantuntijoita, jotka työkseen kiertävät maamme kouluja kertomassa tämän ilmiön vaarallisuudesta. Heidän työnsä on todella arvokasta ja hyvää. Näitä ihmisiä on kuitenkin aivan liian vähän, jotta heidän valistuksensa tavoittaisi kaikki sitä tarvitsevat. Toisaalta tällaisten vierailevien tähtien ”vikana” on myös se, että he aina luentonsa jälkeen lähtevät pois.

Tarvitaan paikallisella tasolla ihmisiä, jotka ehkäisevät saatanan palvontaa omalla paikallaan. Vieraileviin tähtiin liittyy valitettavasti myös aina jonkun asteinen sensaatio. Joku nuorille vieras ihminen tulee ”starana” heille puhumaan jostain heille ehkä vieraasta asiasta ja ainakin vieraalla tavalla. Ison osan mystisyyttä saatanan palvonnasta voisi viedä pois sillä, että se aikuinen, jonka kanssa nuoret asiasta keskustelevat, olisikin se vanha, tuttu ihminen omassa tutussa ympäristössä. Esimerkiksi oma (uskonnon)opettaja voisi olla tällainen henkilö.

Tarkoitus ei kuitenkaan suinkaan ole säilyttää koko vastuuta opettajien niskaan. Paikallisen seurakunnan työntekijä tai kuka tahansa, joka on perehtynyt saatanan palvontaan, voisi olla opettajan tukena ja apuna. Jos opettaja itse kokee olevansa sopimaton tähän tehtävään, tämän työntekijän on silloin tuettava ja autettava ja rohkaistava opettajaa kaikin mahdollisin keinoin. He voivat yhdessä suunnitella ne tunnit, joilla on tarkoitus puhua saatanan palvonnasta lasten tai nuorten kanssa. Työntekijä voi myös olla mukana tunnilla siltä varalta, että oppilaat haluavat esittää tälle kysymyksiä. Hänen olisi hyvä olla lapsille jo entuudestaan tuttu joko oman koulun henkilökuntaa tai tuttu joistain tapahtumista tai leireistä.

Keskustelun on hyvä olla kyselevää ja ihmettelevää. Kenelläkään aikuisella ei ole mitään tarvetta yrittää osoittaa olevansa asiantuntija saatanan palvonnassa. Parhaita asiantuntijoita ovat kuitenkin vain palvojat itse. Aiheen käsittelyyn on syytä varata paljon aikaa. Nuoret eivät ehkä pysty reagoimaan nopeasti ja sen tähden on mielestäni turhaa odottaa heidän esittävän kaikki heränneet kysymykset yhdessä tunnissa. Tauko välillä ja sen jälkeen on syytä vielä jatkaa; välitunti-keskusteluissa syntyvät aina parhaat kysymykset. Aihetta on syytä käsitellä ainakin kahdella eri tunnilla, joiden välissä voisi olla viikkokin aikaa. Väliajaksi oppilaille voidaan antaa jokin tehtävä, esimerkiksi kirjoitelma aiheella Ajatuksiani saatananpalvonnasta tai voidaan jättää luokkaan kirjelaatikko, jonne voi nimettömänä kirjoittaa aiheesta heränneitä kysymyksiä.

Ei ole järkevää puhua koko aikaa pelkästään saatanasta ja sen palvonnasta. Päällimmäisenä kannattaa ehdottomasti pitää Jeesus ja Hänen rakkautensa. Tunnelma ei saa virittyä pelottavaksi eikä jännittäväksi. Tällaisista tunteista puhuu esimerkiksi opettaja 1. Hänen mielestään on erittäin epämiellyttävää keskustella oppilaiden kanssa saatanan palvonnasta. Näin ei saisi olla, eikä näin tarvitse olla. Jos tilanne tuntuu pelottavalta tai epämiellyttävältä, se on selkeä merkki siitä, että jotain tehdään väärin. Keskustelu ei saa saada ”kummitustarinoiden” kertomisen jännittäviä piirteitä. Aikuisen pitää pystyä keskustelemaan saatanan palvonnasta niin, että sitä käsitellään oikealla painotuksella. Tässä auttaa kaavion käyttö, jonka löydät johtopäätöksistä luvusta ”Kaaviokuva ja sen ohjeistus”.

6. YHTEISTYÖN MAHDOLLISUUDET

Kaikki haastateltavat olivat sitä mieltä, että saatanan palvonnan ehkäisyssä ja auttamistyössä avainsana on yhteistyö.

Poliisilla on velvollisuus tehdä rikoksia ennaltaehkäisevää työtä. Saatanan palvojat syyllistyvät usein rikoksiin, joten verkostoitumiseen muiden tahojen kanssa saatanan palvonnan ehkäisemiseksi ei ole mitään lainsäädännöllistä estettä; ”-- melkein pä lakia lukemalla voisi tulla päinvastaiseen tulokseen. Se on oikeastaan velvollisuus.” Poliisi on valmis yhteistyöhön, jos joku tulee sitä ehdottamaan. Koulun- ja korttelipoliisi järjestelmä on jo olemassa. Jokaisella koululla on oma nimikkopoliisinsa. Kun koulussa tarvitaan poliisia, lähtee nimenomaan tämä nimikkopoliisi paikalle. Hän on paikalla myös vanhempainilloissa ja käy pitämässä laillisuuskasvatus- ja liikennetunteja. (Supo, 1998)

Perhekeskus on tehnyt rikospoliisin kanssa jo pitkään tiivistä yhteistyötä. Heti, kun jotain tapahtuu, perhekeskuksesta tehdään poliisille ilmoitus ja he keskustelevat asiasta keskenään. Yhteistyötä tehdään myös koulupsykologin kanssa, joka on erittäin perehtynyt saatanan palvontaan ja niihin ilmiöihin, joita se koulumaailmassa aiheuttaa. Näin tietoa vaihdetaan ja vertaillaan. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Näitä hienoja yhteistyön mahdollisuuksia tulisi mielestäni seurakunnan työntekijöidenkin enemmän hyödyntää. Heidän tulee tehdä itsensä ja valmiutensa yhteistyöhön tutuksi paikallisessa koulussa, terveyskeskuksessa, poliisille, sosiaalitoimessa, nuorisotoimessa ja muissa seurakunnissa. Näissä paikoissa hänen tulee keskustella työntekijöiden kanssa saatanan palvonnasta. Ensin tulee kartoittaa, missä määrin saatanan palvontaa on paikallisten nuorten keskuudessa ja kuinka paljon ammatti-ihmisillä on asiasta tietoa ja miten he tähän ilmiöön suhtautuvat.

Sitten toimitaan paikallisen tilanteen vaatimalla tavalla. Ammatti-ihmisille tulee järjestää koulutusta ja keskustelutilaisuus. Jos saatanan palvontaa ei paikkakunnalla ole vielä ollenkaan, sovitaan sen tarkkailusta ja ilmoittamisesta siinä tapauksessa, jos

epäilyjä ilmenee. Jos sitä jo on, kootaan työryhmä ja sovitaan sen tapaamisista. Tässä työryhmässä yhdessä pohditaan, miten olisi järkevintä toimia saatanan palvonnan ehkäisemiseksi ja uhrien auttamiseksi. Jos tällainen verkosto olisi jokaisella paikkakunnalla, voisi mielestäni sanoa, että saatanan palvonta on hallinnassa.

6.1. Verkostoituminen ja moniammatillisuus

Saatanan palvonnan ehkäisyssä ja auttamistyössä perhekeskuksen johtaja pitää ensisijaisen tärkeänä, että eri tahot verkostoituisivat. Tässä verkostossa tulee tehdä selkeä työnjako. Jonkin tahon pitää myös huolehtia seurannasta. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Jokaisella kaupungilla tai alueella voisi olla seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaajan mielestä oma verkostonsa, joka hoitaisi tapauksia, joissa saatanan palvonta on pulpahtanut pinnalle. Koulut sekä muut tahot tietäisivät tästä verkostosta ja kaikki tietäisivät henkilön, johon voi ottaa yhteyttä, kun saatanan palvontaa ilmenee. Tämä verkosto ottaisi asian hoidettavakseen mutta tekisi sen mahdollisimman vähin äänin, ettei se leviäisi yleiseen reposteluun. Verkostoryhmään kuuluisi asiantuntijoita useasta ammattikunnasta. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja kertoo, että kaupungissa, jossa haastattelut tehtiin, on kokeiltu tällaista ryhmää kokoonpanolla: pappi, kaupungin nuorisotyöntekijä, seurakunnan nuorisotyönohjaaja ja terveydenhuollon ihmisiä. Verkostoitumisella vältettäisiin päällekkäisyyksiä auttamistoimenpiteissä. Tärkeintä verkostoitumisessa olisi saada aikaan ryhmä, joka on muiden työntekijöiden tiedossa. Näin kaikki tietävät, keneen ottaa yhteyttä, kun ongelma ilmenee. Voidaan myös olla varmoja, että tämä joukko osaa auttaa näitä nuoria. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä työntekijän tulee olla rehellisesti ja avoimesti liikkeellä auttamistyössä. Hänen täytyy määritellä, mitä hän itse haluaa. Jos hän todella haluaa lähteä auttamaan nuorta irti saatanan palvelusta, hän alkaa etsiä tarkkaan valikoiden itselleen työparia, jotta työhön saadaan lisää mahdollisuuksia. Samaan ammattikuntaan kuuluvaa ei kannata valita parikseen. Moniammatillisuus tuo työhön lisää mahdollisuuksia. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

6.2. Salassapitovelvollisuus

Vaatii työntekijältä sellaista siviilirohkeutta ja verkostoitumista ihan todellisella tasolla. Toisaalta se vaatii myös omien tietojen jakamista. Nimittäin kukaan ei auta, jos et sä auta heitä. Näin ollen sen oman tietopankin päällä istumista täytyy välttää aika aktiivisesti. Ja se taas tarkoittaa puhelimeen tarttumista. Heti, kun tietää jotain, pitää soittaa alueen muille työntekijöille, että 'hei kuule, nyt ois tällainen juttu'. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Silloin puhutaan ihmisistä ja asioista nimillä. Se vaatii siviilirohkeutta siltä työntekijältä, joka tällaisen todellisen yhteistyön uskaltaa aloittaa. ”Ja aivan varmasti saa työyhteisön vihan niskansa.” (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja on huomannut, että usein jotkin tahot pitävät omaa salassapitovelvollisuuttaan muita velvollisuuksia tärkeämpänä ja se johtaa asioiden salailuun. Tällaisia tahoja voivat olla esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ihmiset. Jos tilanne on tällainen, yhteistyö vaikeutuu huomattavasti. Ongelmista ja ihmisistä pitäisi pystyä puhumaan niiden oikeilla nimillä. Tämä tietysti vaatii sitä, että kaikki voivat luottaa asioiden salassapysymiseen. Sama pätee myös poliisiin: jos poliisi katsoo voivansa luottaa, hän suostuu puhumaan asioista. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998)

Lastensuojelulaki velvoittaa selkeästi tekemään lastensuojeluilmoituksen, jos lapsi vaarantaa omaa terveyttään. Saatanan palvelusta vaarantaa lapsen terveyttä. Silloin täytyy siis ottaa yhteyttä lastensuojeluun. Rikoslaki velvoittaa myös ilmoittamaan, mikäli havaitaan rikos, varsinkin, jos se on törkeänä pidettävä. Käytännössä tämä tarkoittaa

sitä, että pitää soittaa poliisille. Kukaan ei voi välttyä näiltä laeilta, ”ei edes sosiaalityöntekijä”. Nuorisotyöntekijälle tämä on vielä suhteellisen helppoa. Se vaatii vain ne puhelinsoitot lastensuojeluun, lääkärille ja poliisille, kun tiedän esimerkiksi, ”että 11 poikaa saman yön aikana raiskaa 13-vuotiaan tytön”. Toinen asia on se, soittavatko nämä tahot nuorisotyöntekijälle siinä tapauksessa, että he tietävät asiasta ennen tätä. Mikään laki ei tätä määrää. Kaupungin nuorisotyöntekijä kertoo käytännössä ratkaisseensa tämän ongelman sillä, että hän pyrkii olemaan askeleen edellä muita. Hän tietää enemmän ja ostaa heiltä tietoja. ”Jaan oman tietoni ja saan sitten vastapalveluksena heiltä tietoa. Mut se toimii vasta kun mulla on jotain myytävää.” (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

On olemassa hyvä syy vaatia toista osapuolta kertomaan tietonsa: on kyse yhteisestä asiakkaasta. Kaupungin nuorisotyöntekijä suosittelee ottamaan yhteyttä Jarkko Helmiseen, Tampereen kaupungin lakimieheen. Hän on sosiaaliviraston palveluksessa ja loistava tiedonlähde ja hänen tietoihinsa on mukava nojata silloin, kun joku ei halua kertoa jotain. Hän tuntee kaikki alan ennakkotapaukset ja yleensä jokaiseen tilanteeseen löytyy yksi sellainen, jossa todetaan, että kyllä voi kertoa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Salassapitovelvollisuudesta on tehty jopa eduskuntakysely. Sen tulos oli, että kun eri alojen virkamiehet työskentelevät saman asiakkaan kanssa, he voivat silloin vaihtaa keskenään kaiken asiakkaan auttamiseen oleellisesti liittyvän tiedon. Asiakkaan henkilötiedot voivat olla avoimen keskustelun kohteena näiden viranomaisen kesken. Luottamus, avoimuus ja halu yhteistyöhön eivät auta, jos ne tulevat vain toiselta osapuolelta. Vastavuoroisuus yhteistyössä on tärkeää.

6.3. Pää pensaaseen - kiertelyä ja vähättelyä

Aikuisten on hyvä muistaa, että asiat ovat puhumattomina ja sivuutettuina paljon vaarallisempia, kuin käsiteltyinä. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Saatanan palvonnan vähättely on pahin virhe, minkä voi tehdä (yökahvilan työntekijä, 1999 ja entinen saatananpalvoja, 1999). Sillä, ettei asiaan puututa, lisätään mystiikkaa ja viehätystä. Kun asiasta puhutaan suoraan, voidaan mielestäni vetää pohja pois siltä oletukselta, että saatanan palvonta on hyvä keino kapinoida aikuisia vastaan. Tällä hetkellä se todella vielä on hyvä keino kapinaan. Nuoret kuitenkin tarvitsevat kapinointia, joten heille pitää antaa siihen mahdollisuus. Jos saatanan palvonta ei aikuisten suhtautumisen ansiosta enää olekaan keino kapinoida, täytyy aikuisten myös kyetä ja ymmärtää antaa nuorille jokin muu keino kapinoida. Tiukemmat säännöt ja rajat ovat parhaita tähän tarkoitukseen. Kuten koulu A:n uskonnon opettaja totesi, tiukempien sääntöjen avulla nuorien ei tarvitse etsiä kapinaansa taistelemalla niinkin suurien asioiden välillä kuin Jumala ja saatana (opettaja 1, 1998).

6.3.1. Havaintoja koulu B:n terveydenhoitajan haastattelusta

Mielenkiintoista oli se, miten terveydenhoitaja usein sanoi haastattelun aikana, että ei oikein tiennyt (Matista tai jostain muusta, joka osoitti merkkejä saatanan palvonnasta), mikä oli näyttämistä ja mikä todellista. Psykiatrisella osastolla olivat sanoneet samaa, ja ettei heillä ole ollut yhtään varsinaista saatanan palvojaa hoidossa. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998) Olisi kuitenkin oletettavaa, että saman oireyhtymän omaavia potilaita tulisi hoitaa keskenään samoin keinoin. Haastattelusta sain sen käsityksen, että nuoria, jotka on lähetetty psykiatriselle osastolle nimenomaan saatanan palvonnan tähden, ei kuitenkaan hoideta laitokseen lähettämisen syyn perusteella. Miksi hoitaa oireita, jos voisi hoitaa syytä, joka aiheuttaa oireet.

Oletan, että syy on tiedon ja keinojen puutteessa. Ehkä syy voisi olla myös siinä, että lääketiede nykyään ottaa usein suhteellisen huonosti huomioon sellaista vaihtoehtoa, että jonkun sairauden tai psyykkisen häiriön syynä voisi olla jokin tieteen ulkopuolinen alue. Saatanan palvonnassa mukana olo aiheuttaa paljon vaurioita ihmisen henkiselle puolelle. Eikö näitä henkisiä vaurioita pystyttäisi parhaiten hoitamaan henkisillä työvälineillä? Kyse ei voi olla pelkästä integroimattomuudesta tällaisessa tapauksessa,

jossa ihannoidaan kuolemaa ja hyvä on paha. Tämän ideologian vuoksi ihmiseltä on joissain tapauksissa mennyt elämänhalu.

Elämänhalun menettämistä ei mielestäni voida hoitaa lääkityksellä, siihen tarvitaan pitkäaikaista terapiaa. Terapian viitekehysten pitää pystyä tarjoamaan uudenlainen ja arvokas ihmiskuva potilaalle. Tällainen viitekehys voisi olla Raamattu. Seurakunnan sielunhoito voisi olla yksi varteenotettava vaihtoehto, kun mietitään, minkälaiseen terapiaan saatanan palvonnasta pois pyrkivä voitaisiin ohjata. Kristinusko voisi antaa perustan eheytymiselle ja samalla se täyttäisi sen hengellisen tyhjiön, joka jää, kun ihminen luopuu palvomasta saatanaa.

6.3.2. Koulu A:n tilanne esimerkkinä

Koulu A:n terveydenhoitaja sanoo, että heillä ei ole mitään sellaista saatanaa palvovaa ryhmää, joka todistetusti tätä harrastaisi (koulu A:n terveydenhoitaja, 1998). Kuitenkin hän juuri ennen tätä lausuntoaan kertoi koulu A:n tilanteesta. Siinä hän luetteli pitkän listan asioita, jotka Keijo Ahorinnan mukaan ovat hälyttäviä merkkejä ja antaisivat aiheutta olla huolissaan (Ahorinta 1997, 123), (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998).

Nähdessään terveystarkastuksen yhteydessä viiltoarpia, terveydenhoitaja kertoo niiden usein olevan vanhoja. Kun viillot ovat tuoreita, hän kysyy oppilaalta, miksi tämä on viillellyt itseään. Vastaus on usein: ”Se nyt vaan oli sellasta, -- buumi--”. Tämä tuntui kelpaavan selitykseksi terveydenhoitajalle, eikä hän kertonut vievänsä silloin keskustelua pidemmälle. Viiltelyn syyn kysyminen ja siitä keskustelu oppilaan kanssa on nähdäkseni aiheellista myös silloin, kun arvet eivät ole tuoreita.

Terveydenhoitajan mukaan koulu A:ssa on ollut niitäkin oppilaita, jotka ovat olleet hoidossa nuorisopsykiatrisella osastolla sekä psykologilla. Nämä oppilaat ovat olleet psyykkisesti ahdistuneita ja heillä on myös ollut suisidaalisuutta merkkinä pahasta olost. Terveydenhoitajan mukaan tämä on kuitenkin aivan eri asia; se ei liity saatanan palvontaan. Hän kertoi koulussa olevan ”niin paljon kaikkea muuta, että se (saatanan

palvonta) hukkuu niinku siihen”. Tämän takia koulu A:ssa ei kiinnitetä erikoista huomiota saatanan palvontaan eikä palvojia ”etsitä”.

Näitä muita asioita ovat psykososiaaliset ongelmat. ”Yleensä se (psykososiaaliset ongelmat) näkyy koulussa just poissaoloina tai häiriökäyttäytymisenä ja huonona koulumenestyksenä ja muuna. Tätä on paljon, mutta syyt tällaiseen ovat niin monitahoisia, että ei (tämä) ole yksiselitteistä.” (Koulu A:n terveydenhoitaja, 1998) Nuorten ongelmat eivät koskaan olekaan yksiselitteisiä, mutta voisivatko juuri nämä olla myös oireita saatanan palvonnasta? Pelkän oireiden hoitamisen sijaan tulisi kysyä, löytyisikö näille oireille jokin yhteinen nimittäjä eli syy. Jos yhteinen nimittäjä löytyy, voidaan alkaa hoitaa sitä.

Terveydenhoitaja sanoo, että jos hänen eteensä tulisi saatanan palvoja, se käsiteltäisiin oppilashuoltoryhmässä, ”mutta ei meillä ole ollut näin selvää tapausta” (koulu A:n terveydenhoitaja, 1998). Uskonnonopettajan kertomuksen mukaan samainen terveydenhoitaja oli kuitenkin mukana esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa saatanan palvoja -tyttö pyysi apua irtaantuakseen saatanasta. Tilannetta uskonnon opettaja itse kuvaa leikkimielisesti manaamiseksi. (Opettaja 1, 1998)

On ymmärrettävää, että koulu haluaa pitää hyvää mainetta yllä, mutta tämä on tuskin oikea keino siihen. Onhan nyt jo selvää, ettei saatanan palvonta ole vain joidenkin koulujen ongelma, vaan se voi kohdata mitä koulua tahansa. Hyvän maineen koulu saisi ennenkaikkea myöntämällä ongelman ja osoittamalla, että tässä koulussa tehdään kaikki voitava ongelman ratkaisemiseksi ja sen leviämisen ehkäisemiseksi. Näin tulisi tänä päivänä jokaisen koulun suhtautua saatanan palvonta -ilmiöön.

Viime aikoina on jonkin verran havahduttu puhumaan saatanan palvonnasta sen saaman julkisuuden vuoksi, mutta edelleen jotkut työntävät sen pois luotaan. Saatanan palvonnasta tiedetään edelleen aivan liian vähän ja se tekee suhtautumisen hankalaksi. Opettaja 2 on myös arka puhumaan saatanan palvonnasta omassa työyhteisössään, eli koulu A:ssa, koska hän on nähnyt, mitä on tapahtunut. (Opettaja 2, 1998)

90-luvun alussa paljastui, että oppilaat olivat rakentaneet saatanan palvonta alttarin koulu A:n kivijalkaan, lattian alle. Altari ”hävitettiin suuren taistelun jälkeen”. Siihen ei puututtu, sen olemassa olo kiellettiin ja siitä vaiettiin. ”Eli osalta menee muisti, ihan selvästi siis asioista, jotka he tietää. He eivät joko halua asiaan puuttua tai sitten he pelkäävät; jompikumpi.” Opettaja 2 oli sitä mieltä, että kun merkit saatanan palvonnasta ovat näkyvissä, siihen pitää silloin puuttua. Silti oli mennyt monta kuukautta, eikä asialle tehty mitään. (Opettaja 2, 1998)

Huolestuneena tilanteesta opettaja 2 vaati, että saatanan palvontaan puututaan. Häntä ei muuten kuunneltu, joten hän meni rehtorin kansliaan kahden todistajan kanssa. Vasta silloin alkoi tapahtua. Eräänä viikonloppuna lukion uskonnonopettaja, joka oli pappi, kävi vaimonsa kanssa tyhjentämässä palvontapaikan. He kantoivat monta säkillistä saatanan palvonta -rekvisiittaa roskiin. Asiaa ei kuitenkaan puitu koskaan loppuun asti, vaan siitä vaiettiin. (Opettaja 2, 1998)

Opettaja 2 kokee tällaisen tilanteen erittäin vaikeaksi, kun joutuu omassa työyhteisössään todistajien läsnä ollessa vaatimaan puuttumista johonkin asiaan. Saatanan palvonta on erittäin arka aihe koulu A:ssa, siitä ei koskaan puhuta. Merkit eivät kuitenkaan ole hävinneet tuon tapahtuman jälkeen minnekään. Syyksi tällaiseen vaikenemiseen opettaja 2 näkee sen, että koulut joutuvat varjelemaan mainettaan. Kilpailun koulujen välillä sanotaan olevan tasavertaista, mutta näin ei ole. Suurten kuntien alueella ei ole ajateltu sitä, syntykö koulupiiri esimerkiksi vuokratuloalueelle. Koulu A sijaitsee alueella, jossa työttömyysprosentti on yli kahdenkymmenen. Työttömyyden lisäksi ongelmana on se, että koulu A:ssa ei ole harvinaista, että oppilaiden perheestä tai lähipiiristä joku on parhaillaan, tai on ollut, vankilassa. (Opettaja 2, 1998)

Vaikenemalla ei saada saatanan palvontaa loppumaan. Koulu A:ssa tarvittiin opettaja 2:en kertoman mukaan yhden oppilaan kuolema, ennen kuin oppilaat kokivat eräänlaisen herätyksen pelästymisen kautta. Koulu A:ssa oli liiman haistelijoihin, joiden katsottiin kuuluvan saatanan palvonta -toimintaan mukaan. Oppilaat löysivät koulun metsästä yhden näistä liiman haistelijoihin kuolleena. Oppilaat tulkitsivat kuoleman

olevan saatanan palvonnan seurausta. He säikähtivät, eivätkä olleet enää kiinnostuneita saatanan palvonnasta, koska he enemmänkin pelkäsivät. (Opettaja 2, 1998)

Tällainen tarina kuulostaa karmaisevalta ennen kaikkea siinä valossa tarkasteltuna, että koulussa ei oltu aikuisten toimesta puututtu saatanan palvontaan mitenkään. Olisiko kuolemantapaukselta ehkä säästyty, jos aikuiset eivät olisi vaienneet asiasta? Vastausta tähän ei tiedetä, mutta mahdollinen vastuu tapahtuneesta tuntuu suurelta kantaa. Aikuisten tulee ymmärtää saatanan palvonnan vakavuus ja sen lisäksi se, että vähättelemällä ja vaikenemalla vain pahennetaan asiaa. On turhaa selitellä asiaan puuttumattomuutta sillä, ettei haluta lietsoa lisää nuorten mielenkiintoa. Saatanan palvontaan voi puuttua monella tavalla, joten silloin täytyy valita asiallinen tapa. Nuoria ei tule aliarvioida: he tietävät saatanan palvonnasta paljon enemmän kuin aikuiset.

7. SAATANAN HURMAAVA PERSOONALLISUUS

”Pitäkää mielenne valppaana ja valvokaa. Teidän vastustajanne Saatana kulkee ympäriinsä kuin ärjyvä leijona ja etsii, kenet voisi niellä. Vastustakaa häntä, uskossa lujina! Tiedättehän, että veljenne kaikkialla maailmassa joutuvat kokemaan samat kärsimykset.” (1. Piet. 5: 8, 9)

Kaiken kokemansa perusteella yökahvilan työntekijä uskoo, että on olemassa persoonallinen paha. Hän on nähnyt sen tuhoavan täysin ihmisten elämän. Sen tarkoitus on nimenomaan tehdä ihmiset hulluiksi. ”Mun mielestä se on sellainen ulkopuolelta tuleva voima, joka ottaa ihmisen ihan valtaansa.” Hän kuitenkin muistuttaa, että jokaisessa ihmisessä on oma pahuutensa. Ihmisen oma pahuus pyrkii tätä persoonallista pahuutta kohti. Saatanan tarkoitus taas on ottaa ihmisestä valta niin, että hänestä tulee pelkkä sätkynukke. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Entinen saatananpalvoja Päivi Niemi kertoo omasta kokemuksestaan, mitä saatana oli hänelle. ”Saatana ei antanut hetkenkään lepoa. Hän oli päättänyt tuhota minut, jotta tekisin itsarin tai tulisin hulluksi.” (Rinne 1996, 116)

Reijo Liimatainen käsittelee pahan olemusta tutkimuksessaan ‘Pimeys, varjo, saatana’ (1995). Ymmärtääkseni hän ei usko persoonallisen pahan olemassa oloon. Tämän hän selittää sillä, että uskoo yhteen Jumalaan, joka on kaikkivaltias ja siksi määrittelemätön. Tämän takia olisi hänen mielestään Jumalan kaikkivaltiuden vähätteleminen, jos Jumalassa ei voisi olla myös paha. Näin hän näkee osan pahuudesta ikäänkuin Jumalan varjopuolena. Toisaalta pahuus esiintyy ihmisessä itsessään. Hänelle persoonallisen pahan olemassa oloon uskomisen tarkoittaisi dualistista maailmankuvaa. Täten se ei voi olla hänen maailmankuvansa. Hän perustelee Raamatun syntyhistoriallisilla ‘inhimillisyyksillä’ sitä, että saatanaa ei ole olemassa. Ne kohdat Raamatusta, joissa puhutaan persoonallisesta pahasta, hän tulkitsee kirjoittajan ja vallitsevan ajan tarpeita tyydyttäväksi, maailman pahuuden selityksiksi.

Itsekin olen sitä mieltä, että Jumala todella on kaikkivaltias. Jumalaan tulee uskoa kunnioituksella, eikä meillä luoduilla ole oikeutta määritellä Häntä. Uskon pyrkimyksenä ei ole mielestäni ymmärtää Jumalaa. Jos näin olisi, Jumalasta ikäänkuin

tulisi ymmärrykseni kokoinen, ja se olisi aivan liian vähän. Raamatun Jumala on suurempi. Liimataisen kanssa voidaan kuitenkin olla eri mieltä siitä, että persoonallista paha ei olisi olemassa. Tämä perustuu siihen, että Raamatussa puhutaan saatanasta. Raamattu on itsensä mukaan Jumalan sanaa ja jollei sitä voi uskoa kokonaisuudessaan, uskolla ei ole merkitystä eikä se kantaisi.

”Ennen muuta teidän on oltava selvillä siitä, etteivät pyhien kirjoitusten ennustukset ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä. Yksikään profetaallinen sana ei ole tullut julki ihmisten tahdosta, vaan ihmiset ovat puhuneet Pyhän Hengen johtamina sen, minkä ovat Jumalalta saaneet.” (2. Piet. 1: 20, 21)

Toisaalta ymmärrän perustelun persoonallisen pahan olemassa olemattomuuteen dualismilla erittäin hyvin. Liittyen edelliseen, Jumala on kaikkivaltias. Näen kuitenkin Jeesus-saatana -asetelman toisin. Mielestäni ei ole kyse puhtaasta dualismista, kun uskon persoonallisen pahan olevan olemassa. Saatana ei uhkaa Jumalaa, vaan se on Jumalan kontrollin alla. Kysymys, miksi tämä kontrolli päästää kaikenlaista paha tapahtumaan, on mielestäni teodikeaa. Siihen minulla ei ole vastausta, kuten ei ole Liimataisellakaan.

Jeesus on voittanut saatanan. Jumalalle ei olisi ollut vaikeaa voittaa saatanaa ja sehän olisi ollut tarpeetonkin, koska Jumalahan on myös saatanan Jumala.

”-- tämän maailman ruhtinas on jo tulossa. Mitään valtaa ei hänellä minuun ole, mutta tämän täytyy tapahtua, jotta maailma tietäisi, että minä rakastan Isää ja teen niin kuin Isä on minun käskentä tehdä.” (Joh. 14: 30, 31)

Jeesus oli ihmiseksi tullut Jumala. Jeesus oli samojen heikkouksien ruumiillistuma kuin muutkin ihmiset. Ihmiseksi tullessaan Jumalana Hän voitti saatanan, voittamalla samalla inhimilliset heikkoutensa jumalallisella voimallaan. Jeesus lunasti meidät saatanan otteesta. Tämän voittovoiman Hän haluaa lahjoittaa meille Hänen nimessään eläville, jotta me Hänen voimallaan pystymme vastustamaan saatanaa ja hänen houkutuksiaan ja valheitaan. Raamattu sanoo selkeästi, että persoonallinen paha on olemassa. Se opettaa meille tärkeitä asioita siitä, millainen asema meillä Jeesuksen omina on saatanan

nähdän ja miten meidän tulee menetellä kohdatessamme paholaisen. Håkan Arlebrand ilmaisee sen näin:

”Jumalaa vastassa on paha, persoonallinen henkivalta, jota nimitetään Raamatussa Saatanaksi ja paholaiseksi. Kristinusko on siis dualistinen, joskaan ei siinä merkityksessä että Jumala ja paholainen olisivat luomakunnan herruudesta taistelevat tasavahvat voimat. Paholainen kuuluu luotuihin olentoihin, eikä se valtavasta voimastaan huolimatta kykene nujertamaan Jumalaa. Raamattu osoittaa myös, että paha kärsi ratkaisevan tappionsa, kun Jeesus kuoli ja nousi ylös. Siksi kristinusko voi välittää toivoa ikuisuudesta, jossa paha on hävitetty (Ilm. 20:1-). Ennen pahan lopullista nujertamista se voi Uuden testamentin mukaan käyttää arvaamatonta voimaansa mitä yllättävimmän tavoin. ‘Saatanana kulkee ympäriinsä kuin ärjyvä leijona ja etsii, kenet voisi niellä’ (1. Piet. 5:8), mutta samalla se ‘tekeytyy valon enkeliksi’ (2. Kor. 11:14) ja edustaa näennäisesti hyvää esimerkiksi älyllisesti korkeatasoisten esoteeristen filosofioiden muodossa (Ilm. 2:24). (Arlebrand 1992, 179)

Nykyisin maailmassa on paljon enemmän paholaisen riivaamia ihmisiä kuin Jeesuksen aikana. Jeesus itse sanoi, että loppua kohden pahuus lisääntyy. Olemme alttiita pimeyden voimille enenevässä määrin.

Niinpä edessämme on kaksi äärimmäisyyttä: ne, jotka aina vain puhuvat ja ajattelevat paholaista ja ne, jotka kieltävät koko paholaisen olemassaolon. Tämän epäuskon tähden monet riivatut ovat yhä vankeina. Meidän on päästävä tasapainoon kaikessa emmekä saa horjua äärimmäisyydestä toiseen. Meidän on omaksuttava koko Jumalan sana eikä vain osaa.” (Irvine 1995, 215)

Seuraavassa esittelen kolme tapauskertomusta, jotka nousivat haastatteluista.

7.1. Matti hurmaantui häneen myös

Koulu B:n terveydenhoitaja kertoi esimerkkitapauksen.

Matti on ollut nyt loppusyksystä 1998 nuorten psykiatrisella osastolla, hänen hoitonsa on vielä kesken. Matti oireili jo ala-asteella häiriökäyttäytymisellään. Jälkeenpäin Matin äidin kanssa keskusteltaessa kävi ilmi, että Matin ongelmat juontavat jo aikaan ennen koulun alkamista. Koulussa hän piirsi piirustuksia, jotka olivat ilmeisen raakoja ja

itsetuhoisia. Näiden tähden Matti ohjattiin koulupsykologin puheille, mutta hän ei halunnut ottaa keskusteluapua vastaan. Hän joutui tekemisiin myös koulupoliisin kanssa ja oli opon juttusilla useasti. Pakkokeinot auttamiseen olivat vähissä.

Yläasteelle siirtyessään hän oli pelätty kovis. Pian kuitenkin hänen käytöksensä alkoi muuttua. Matti on älykäs poika ja sai tietonsa saatanan palvonnasta internetin kautta. Matti sulkeutui ja vetäytyi yksinäisyyteen ajan mittaan yhä enemmän. Keväällä 1998, ollessaan kahdeksannella luokalla, hänellä oli jo selviä merkkejä, jotka oikeuttivat huolestuneet aikuiset epäilemään yhteyttä saatanan palvontaan. Ei ole tietoa, palvoiko hän saatanaa yksin vai jossain ryhmässä. Matin ulkomuoto alkoi myös muuttua. Hän pukeutui mustiin ja laahusti väsyneenä koulussa. Myös Matin oppilastoverit huolestuivat hänestä. He kävivät terveydenhoitajalta kysymässä, onko asialle tehty jotain, ja voisivatko he jotenkin auttaa Mattia.

Äidin mukaan Matilla oli ollut suuret odotukset rippileiriä kohtaan. Kesän 1998 jälkeen koulun taas alkaessa Matin tilanne paheni ratkaisevasti. Äidin mukaan hän oli joutunut pettymään rippileirin antiin. Siitä seurasi Matin lopullinen valinta, ketä hän palvoo. Matti valvoi yöt ja nukkui päivät. Hän oli syksyllä 1998 psykoosin partaalla. Terveydenhoitajan mukaan hän oli todella pelottava näky. Hänen tapauksessaan muut tuskin kiinnostuivat saatanan palvonnasta, enemmänkin hän toimi varoittavana esimerkkinä muille.

Matin äidin kanssa tehtiin paljon yhteistyötä ja hänkin oli Keijo Ahorinnan luennolla mukana koulun muun henkilökunnan kanssa ja saikin sieltä neuvoja, kuinka menetellä poikansa suhteen. Ahorinta kehotti osoittamaan rakkautta ja välittämistä ja pitämään ensisijaisesti huolta siitä, että poika pysyisi hengissä. Koulussa ihmisiä kehoitettiin suhtautumaan Mattiin kaikesta huolimatta normaalisti. Tilanne oli kuitenkin vaikea, koska luokkatoverit häiriintyivät jo pelkästään siitä, että hän oli luokassa, vaikkei hän mitenkään häirinnytkään opetusta. Terveydenhoitajan mukaan Matin olemus olisi pelottanut kenet tahansa aikuisenkin. Matin tilanteessa tehtiin kaikki, mitä pystyttiin. Silti tilanne päättyi siihen, että poika lähetettiin pakkolähetteellä psykiatriselle osastolle. Tässä tapauksessa koulu teki kaikkensa, samoin Matin äiti. (Koulu B:n terveydenhoitaja, 1998)

Jotain jäi silti tekemättä, koska Matti on parhaillaan hoidossa. Yhteyttä seurakuntaan ei tässäkään tapauksessa mainittu ollenkaan.

7.2. Pentti ei pystynyt tulemaan kirkkoon

Koulu A:n uskonnon opettaja kertoo.

Pentti on ollut kauan sitä mieltä, että hänen vakaumuksensa on oikea. Hän on lukiossa ja satanisti. Uskonnotunnilla hän teki saatanan palvonnasta myös pienen tutkielman niinkuin moni muukin. Opettaja 1 vaatii, että näihin tutkielmiin jokainen kirjoittaa oman kommenttinsa asiasta. Pentti jätti kommentoimatta. Samaiseen uskonnonkurssiin kuului vierailu Tuomas messuun. Pentti ilmoitti opettajalle, ettei tule mukaan kirkkoon, koska ei pysty. Opettaja keskusteli asiasta Pentin kanssa. Hän näki kovasti vaivaa ja taivutteli Penttiä tulemaan kirkkoon mukaan, mutta pakottaa hän ei voinut, joten tämä jäi pois. Pentti kuuluu vielä kirkkoon ja osallistuu uskonnonkurssille, jotta saisi pakollisen määrän kursseja täyteen. Keskustelussa opettajan kanssa Pentti vakuutti voimakkaasti, ettei hän todellakaan kykene tulemaan sisälle kirkkorakennukseen.

Keskustelussa Pentti avautui sen verran, että kertoi häntä harmittavan suunnattomasti se, että hän on konfirmaatiossa mennyt lupaamaan, että hyväksyy kasteensa ja vahvistaa kirkkoon kuulumisensa. Pentti ihmetteli, miksei kukaan ollut kertonut hänelle tästä mitään. Opettaja vakuutti, että oli kertonut siitä kahdeksannella luokalla. Hän on ottanut sen tavaksi, koska on huomannut, että useat käyvät rippikoulun vain saadakseen mopon ja muita lahjoja. Siksi opettaja kertoo, että konfirmaatio on muutakin kuin vain rituaali ja kehottaa sen tähden jokaista oikeasti miettimään vastaustaan. Pentille lupauksen anto oli paha asia ja häntä kadutti, että oli mennyt tekemään sen. Opettaja oli vakuuttanut Pentille, ettei Jumala ota vastaan sellaisia lupauksia, jotka eivät tule sydäimestä, mutta että se oli opettajan mielestä silti oikein hyvä lupaus.

Opettajan piti keskustella Pentin asiasta vielä seurakunnan työntekijän kanssa, mutta se oli jäänyt muilta kiireiltä unohduksiin. Pentin tilanne jäi keskeneräiseksi. Opettaja 1

pohti, olisiko Pentin juttelu ollut avunpyyntö; ehkä se oli. (Opettaja 1, 1998) Millainen rippileiri Pentillä mahtoi olla, kun hän on selvinnyt siitä ja konfirmaatiostakin vielä läpi ilman, että on joutunut uskonsa tai Jeesuksen konfrontoitavaksi? Opettajan ajan puutteen vuoksi Pentin tilanne jäi keskeneräiseksi. Seurakunnan työntekijään olisi pitänyt ottaa yhteyttä. Mielestäni Pentin avautuminen keskustelussa opettajan kanssa on hyvinkin voinut olla epäsuora avunpyyntö.

7.3. Saatana puhuu Sarin kautta

Opettaja 1:n mukaan seitsemännellä luokalla olevan Sarin ongelma alkoi niin, että hän kirjoitteli vihkoonsa aivan hirveitä asioita, repi uskonnonvihkonsa ja sanoi saatanan puhuvan hänen kauttaan. Opettaja 1: ”Hänellä oli kauhean paljon muutakin ongelmaa, enkä mä tiedä, kuinka paljon tämä oli totta... oli ne niin kummallisia asioita, että oli ne varmaan jollakin tavalla totta.” Sari selvästi pyysi apua, niinpä opettaja puhui hänen kanssaan. Opettaja 1 mietti kuitenkin, olisiko Sari kirjoittanut tällaisia asioita vain katsoakseen, miten opettajat tähän suhtautuvat. Mutta opettaja oli lopulta vakuuttunut, että Sari oli itsekin aidosti hädissään.

Opettaja 1 ajatteli, että olisi pitänyt olla pappi tai sielunhoitaja, että olisi pystynyt hoitamaan tällaisen asian. Opettaja 1 sanoi Sarille, että tämä voi luottaa siihen, että Jumala pitää huolen. Jumala on vahvempi kuin saatana, se häviää Jumalalle kuitenkin. Opettaja 1 kehotti Saria käskemään saatanaa menemään pois. Kun niin sanoo, sen on mentävä pois. Hän vakuutti Sarille, että ”se vahvempi” pitää hänen puoliaan.

”Hän (Jumala) riisui aseista vallat ja voimat ja saattoi ne kaikki häpeään, kun hän teki Kristuksesta niiden voittajan.” (Kol. 2: 15)

Opettaja 1:llä oli sellainen olo, ettei tämä olisi kuulunut hänelle. Hänet kuitenkin otettiin mukaan siihen keskusteluun, koska hän on uskonnonopettaja. Hänen mielestään olisi ollut helpompaa, jos hänellä olisi ollut hengellinen koulutus ja vahvempi vakaumus. Opettaja 1:n mielestä se olisi myös auttanut Saria ehkä paremmin. Opettaja 1 kuvasi

tilannetta leikillisesti manaustilanteeksi. Siinä olivat paikalla hänen lisäksi koulu A:n psykologi ja terveydenhoitaja.

Opettaja 1 kuvaa tämän keskustelun jälkeistä tilannetta seuraavanlaiseksi. Tämä asia häipyi Sarin kohdalla. Siis hän ei enää ottanut sitä puheeksi, eikä se muutenkaan enää tullut esille. Sarilla oli muutenkin niin vaikeaa ja ne muut asiat peittivät tämän yhden. Tämän tapauksen jälkeen hän kuitenkin kävi taas uskonnontunneilla. Liekö manaus sitten auttanut. (Opettaja 1, 1998)

Tällaisessa tilanteessa on tärkeää uskaltaa rukoilla. Rukouksessa tulee vedota Jeesuksen nimeen ja Hänen voittoonsa. Luvussa 8.2. on tästä tarkempi selitys. Jälkihoito Sarin kohdalla jäi täysin vaillinaiseksi. Tilanteessa tyydyttiin pelkkään 'ensiapuun'. Näin ei kuitenkaan saisi olla. Paikalla tässä tilanteessa oli siis samainen Koulu A:n terveydenhoitaja, joka sanoi omassa haastattelussaan, ettei ollut koskaan ollut tekemisissä saatanan palvojan kanssa.

8. KUN OLLAAN JO PITKÄLLÄ...

Kaupungin nuorisotyöntekijä kuvaa saatunan palveluksessa mukanaoloa samanlaiseksi prosessiksi kuin taudinkulku. Taudin kulkuun on mahdollista vaikuttaa ja sen ennustetta muuttaa, jos keksitään oikeita täsmälääkkeitä. Jos taudin kulkuun ei puututa, se jatkaa etenemistään ja joko sille tullaan immuuniksi tai siihen menehtyy. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Meillä on mahdollisuuksia tehdä (jotain taudin etenemisen estämiseksi) mikäli työntekijällä on riittävän hyvä kyky ensin tunnistaa mikä on kysymyksessä. Antaa nimiä asioille. Ja sen jälkeen työskennellä asioiden kanssa, aikaa, mahdollisuus ja kykenee säilyttämään kontaktin tähän nuoreen. Tämä on tavattoman vaikea asia. Nuorella ei ole mitään motiivia säilyttää kontaktia työntekijään päin kontaktia. Ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että täytyy a) lähteä työhuoneesta ulos, b) työajan ulkopuolella alkaa tekemään jotakin ja c) nähdä yhtäaikaan ylimääräistä vaivaa ja sietää moitteet omilta työkumppaneilta ja varsinkin esimieheltä. Mä en usko, että voi saavuttaa tuloksia ilman näitä ehtoja. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Mikäli tästä vielä päästään eteenpäin, on työntekijällä oltava henkilökohtaisessa 'työkalupakissaan' keinoja ja valmiuksia, joiden tulee olla terapeuttisia. Kaupungin nuorisotyöntekijän mukaan ei ole olennaista, mitä terapiamuotoa käyttää. Se voi olla hänen mukaansa musiikki-, tanssi- tai vaikka Rosen-terapiaa (Rosen-terapia on hoitomuoto, ”jossa kehon koskettaminen avaa mielen solmuja” Tammi 1997, 28). Olennaista on kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä se, että täytyy toimia hyvin alkukantaisella tasolla. Puhe on jo menetetty. Kokonaisviestinnästä on vain noin 7-8% puhetta ja ihminen on erittäin hyvä valehtelemaan. Siksi hänen mielestään on otettava muita viestintämahdollisuuksia käyttöön. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Kaupungin nuorisotyöntekijän mielestä tässä työssä menetelmien on oltava enemmän rehellisiä ja kokonaisvaltaisia. Hänen mielestään on hyvä alku, jos saa luvan koskettaa asiakasta. Olkapäähän taputtelusta voi edetä niska-, hartiaseudun hierontaan ja jatkaa siitä esimerkiksi Rosen-terapia ja liiketerapia sovellutuksilla. Näin voidaan koko ajan analysoida toisen liikkumista, peilata keskinäistä suhdetta ja kehon reaktioita; puhua kannattaa vain lämpimikseen niitä näitä. Kaupungin nuorisotyöntekijä on saanut näillä

keinoilla aikaan muutoksia saatanan palveluksessa mukanaolleiden nuorten ennusteissa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Perhekeskuksen johtaja pitää tärkeänä nuoren pysäyttämistä. Perhekeskuksessa käytetään pysäyttämishoitoa, eli vierihoidon. Siinä lähdetään vahvasti kehittämään vuorovaikutusta aikuisen ja lapsen välille. Vierihoidolla saadaan nuorelle rajat, jotka estävät häntä käyttäytymästä itsetuhoisesti. Kun nuori näin totaalisesti pysäytetään, hän menettää yhteytensä saatananpalveluun. Tästä syntyneitä tyhjiöitä on heti lähdettävä täyttämään erilaisilla uusilla toiminnoilla, harrastuksilla ja sisällöillä. Tämä kaikki lähtee yksilöllisyydestä, yhteisöllisyydestä ja toiminnallisuudesta. Näistä aineksista löytyy perhekeskuksen johtajan mielestä tyhjiön täytettä. Ensin tulee yksilöllisyys. Katsotaan, mitä juuri tämä lapsi tarvitsee. Löydetään alueita, jotka ovat tärkeitä juuri tälle lapselle. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Yhteys saatanan palveluun katkeaa ehkä vain fyysisellä tasolla tällaisen vierihoidon kautta. Psykkinen side saatanan tai jengin voi olla hyvinkin vahva. Se täytyy ottaa huomioon ja tosissaan. Nuorelle saattaa tulla pakonomainen tarve lähteä, niinkuin Minna sitä kuvaa videossa 'Saatana kutsuu minua' (1994, Kirkon AV-keskus). Vaikka nuori ei tällaisessa tilanteessa lähtisikään mihinkään tiukkojen rajojen tähden, hän on psyykkisesti edelleen jossain muualla. Ratkaisun löytäminen tähän onkin jo vaikeampaa. Seuraavassa perhekodin johtaja kuvaa yhtä ratkaisumallia.

Löydetään sen lapsen alueita, jotka on hänelle tärkeitä, lähtee niiden kautta löytämään niitä sisältöjä, harrastuksia, toimintoja, vahvistaa niitä hänen heikkoja puoliaan. Esimerkiksi laittaa päivärytmi järjestykseen: päivä on päivä ja yö on yö. Koulu on eheyttävä, ellei lapsi ole psyykkisesti niin huonossa kunnossa, ettei se pysty käymään koulua, niin se on toinen juttu. Sitten ruvetaan vahvistamaan ensin sen lapsen persoonaa ja psyykettä, sen jälkeen tulee vasta koulu. Mutta yleensä koulu ja muut päivän rakenteet ja osaston toiminnan rakenteet tukevat myös sitä lasta. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Parhailaan perhekeskuksessa käydään läpi niitä syitä, jotka altistivat lapset saatanan palvelulle. Heitä on käytetty jo ennenkin seksuaalisesti hyväksi, ja tämä on ollut taustalla syynä saatanan palveluun menoon. Näiden lasten kohdalla saatanan palvelu on ollut oire muista ongelmista. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Lasten pysäyttäminen voi tapahtua myös kotona. Lasta ei välttämättä tarvitse lähettää laitokseen. Silloin vanhempien tukeminen on ensisijaisen tärkeää. He voivat hakea tätä tukea esimerkiksi perheneuvolasta tai sosiaalikeskuksesta. Vanhempia tulee rohkaista ottamaan vaikka virkavapaata pystyäkseen intensiivisesti rakentamaan vuorovaikutusta uudestaan lapsen ja itsensä välille. Tiukka vierihoito ei riko ketään. Jos tiedetään, että lapsella on itsetuhoinen vaihe, niin lasta eivät silloin tuhoa rajat vaan rajattomuus. Liika varovaisuus vanhemmuudessa on väärin. Aikuisen tulee olla lapselle aikuinen, eikä kaveri. Vanhemmat ja lapset eivät aina ajattele asioista samalla tavalla. Siihen ei tule pyrkiäkään. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

8.1. Uskoontuloa ja terapiaa

Selvästi paras irroitus saatanan palvonnasta on uskoontulo. Kun palvonnassa on ollut riittävän pitkään mukana, on kokenut todella kovia asioita. Siksi sen täytyy myös olla aika kova juttu, joka sieltä laittaa toipumaan ja nostaa. Kuntouttavana tekijänä kristinusko on paljon parempi kuin mikään terapia. ”Pikemminkin mä luulen niin, että jos tulee uskoon, ei tarvita jatkuvasti terapeuttia, --” mutta ilman uskoontuloa ”terapeutin pitää olla siinä kymmeniä vuosia koko ajan, joka viikko.” (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Niemi ei henkilökohtaisesti tunne ketään, joka olisi tullut pois saatananpalvonnasta ilman uskoontuloa, mutta hän tietää, että sekin on mahdollista. Siihen tarvitaan silloin paljon tukea: tukiverkostoja ja esimerkiksi psykiatrista hoitoa. (Entinen saatananpalvoja, 1999)

Kristinusko voi täyttää nuoren sisäisen tyhjiön, joka jää, kun saatanan palvonnasta luovutaan. Jos näin käy tai nuori pääsee saatanan palvonnasta irti uskoontulon kautta, olisi perhekeskuksen johtajan mielestä erittäin tärkeää, että terapiaa silti jatkettaisiin. Varsinkin, jos nuoren persoona tarvitsee muutenkin eheytymistä. Uskoontulo tällaisen

nuoren kohdalla voi tarkoittaa kaikkea muuta kuin sisäisen rauhan ja uskon saamista. Uskoontulo ei siis poista välttämättä terapian tarvetta. (Perhekeskuksen johtaja, 1998)

Yökahvilan työntekijä asettaa kyseenalaiseksi sen, onko saatanan palvelusta irtipäässyt monien vuosien terapiankaan jälkeen todella vapaa, jos tämä ei ole tullut uskoon.

Saatana vetää. Kun saatana saa otteen, niin ei se sitä helpolla irrota. Jeesus on se, joka voi sen otteen irrottaa. Vaikka se olisi kuinka epätieteellistä, niin se on se ratkaisu. Uskovat ne ihmiset, jotka tieteellisesti tätä asiaa tutkivat siihen taikka eivät, niin niin se on. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Me elämme tässä maailmassa mutta emme taistele tämän maailman tavoin. Taisteluasemme eivät ole ihmisten aseita, vaan niillä on Jumalan antama voima tuhota linnoituksia. Me kaadamme kumoon järjen päätelmät ja kaiken, mikä nousee ylpeänä vastustamaan Jumalan tuntemista. Me vangitsemme kaikki ajatukset kuuliaisiksi Kristukselle. (2. Kor. 10: 3-5)

Kun saatananpalveluksessa on menty pitkälle, se ei enää välttämättä näy päällepäin. Sen tähden yökahvilan työntekijän mukaan on vaarallista ajatella, että se oli vaan joku nuoruuden vaihe, kun huomataan, että on ihan niinku normaali ja näin. Mutta mä uskon, että jos siihen ei ole saanut apua, tarkoitan uskoon tuloa, niin vaikka kaikki ulkoiset merkit jäisivätkin pois, niin uskon, että hän on silti saatanan kahleissa vielä vanhempanakin. Ei tästä mikään muu kuin Jeesus vapauta. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

8.2. Saatanan palveluksesta pois haluavan puolesta rukoileminen

Ihmisen halutessa irti saatanan palveluksesta on hänen puolestaan rukoiltava. On hyvä, jos rukoilijoita on useampi kuin yksi henkilö. Tärkeää on tietenkin, että rukoilijat uskovat Jeesukseen. Kun ihminen suostuu rukoiltavaksi, on siinä tilanteessa luotettava Raamatun sanaan. Se tarkoittaa, että pyydetään Jumalaa Jeesuksen Kristuksen nimessä vapauttamaan hänet niistä kahleista, joihin hän on sidoksissa.

”Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen.” (Joh. 14: 12-14)

Ensimmäisenä sen, jonka puolesta rukoillaan, on tunnustettava Jeesus vapahtajakseen ja Herrakseen. ”Joka tunnustautuu minun omakseni ihmisten edessä, sen minäkin tunnustan omakseni Isäni edessä taivaissa.” (Matt. 10:32). Hän voi itse sanoa entiselle herralleen, että hänellä on nyt uusi herra, Jeesus Kristus, eikä hän enää palvele saatanaa. Riku Rinne ehdottaa elämänsä antamista Jeesukselle seuraavilla sanoilla:

Jeesus, tule minun elämään. Tule sydämeeni asumaan. Anna syntini anteeksi. Haluan olla kokonaan Sinun. Anna minun syntyä uudesti ylhäältä ja täytä Pyhällä Hengellä. (Rinne 1999, 130)

Syntien tunnustaminen ja niistä luopuminen ja synninpäästö ovat seuraavia askeleita:

”Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.” (1. Joh. 1: 9)

”-- Jeesuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.”
(1. Joh. 1: 7)

Riivaajien ulosajaminen:

Ensin on hyvä ymmärtää, mitä demonit ovat. Ne ovat älykkäitä henkiä, jotka aikaisemmin olivat Jumalan enkeleitä. Saatana, heidän johtajansa, oli eräs arkkienkeleistä. ”Hän on eräs voimallisimmista ja älykkäimmistä Jumalan luomuksista.” Jokainen demoni on paha ja petollinen. Heillä on monia nimiä, kykyjä ja voimia ja heidät voi voittaa ainoastaan Jeesuksen vallalla ja voimalla. ”Jeesuksessa meidät on asetettu merkittävään arvovaltaan demonien yläpuolelle. Me käytämme tätä valtaa suurella kunnioituksella.” (Brown 1998, 90-91)

”Ja niitä, jotka uskovat, seuraavat nämä tunnusmerkit: Minun nimissäni he ajavat pois pahoja henkiä.” (Mark. 16:17)

Jeesuksen Kristuksen nimessä käsketään kaikkia riivaajia lähtemään ihmisestä pois. Jos demonit alkavat puhutella rukoilijoita, niille ei tarvitse vastata eikä niitä saa puhutella. Demonien nimien kysyminen on myös turhaa. Vain, jos se, kenen puolesta rukoillaan, on nimennyt demonin tai demoneita, joita hänessä on, voi niiden käskä nimeltä lähtemään pois. (Brown 1997, 194)

Tällaisessa rukoustilanteessa on tärkeää muistaa, että rukoilija ei ole se, kuka saa jotain aikaiseksi. Rukoilija vain toteuttaa Jumalan tahtoa. Jumala pelastaa, parantaa ja vapauttaa. Jos tämä tosiasia ei ole kirkkaana mielessä, on seurauksena samanlainen epävarmuus, jota opettaja 1 koki keskustellessaan Sarin kanssa (luku 7.3.). Myös pelko tulee esiin, jollei Jumalan lupauksiin luoteta. Ihmisellä ei itsessään ole voimaa yli saatanan, mutta Jeesuksella on, ja hän valtuutti meidät tätä voimaa käyttämään hänen nimessään.

Ne seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta palasivat iloisina ja sanoivat: ‘Herra, pahat hengetkin tottelevat meitä, kun käskemme niitä sinun nimessäsi.’ Jeesus sanoi heille: ‘Minä näin, kuinka Saatana sinkoutui taivaasta kuin salama. Niin, minä olen antanut teille vallan: te voitte polkea käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä se vahingoita teitä. Mutta älkää siitä iloitko, että henget teitä tottelevat. Iloitkaa siitä, että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.’ (Luuk. 10:17-20)

Puoskarointia on kuitenkin vältettävä. Doreen Irvine, englantilainen nainen, joka on entinen noita, kutsuu tällaista ‘riivaajaismaniaksi’. Riivaajista on tullut näille ihmisille päänäpintymä, he näkevät demoneita joka puolella. Tällaisella toiminnalla aiheutetaan kuitenkin vain sanomatonta haittaa. (Irvine 1995, 214) Puoskaroinnin välttämiseksi on pysyttävä Raamatun sanassa ja rakkaudessa. Jeesus kuoli kaikkien ihmisten puolesta. Jumala rakastaa kaikkia. Uskovan ihmisen maailmankuva on muuttunut. Hän näkee kaikki ihmiset Jumalan rakkauden ja kaipuun kohteina. Se en olekaan enää minä, kuka rakastaa. Jumala on rakastanut ensin ja minä elän nyt Jumalan rakkaudessa, joka on osoitettu minun lisäksi kaikille muillekin. Rakkaus, jota tunnen toisia ihmisiä kohtaan on tavallaan Jumalan rakkautta, jota itsekin olen saanut maistaa. Saatanan palvoja on evankeliumia tarvitseva ihminen. Hänet on siis kohdattava ihmisenä, jonka puolesta Jeesus kuoli, eikä demonina. Saatanan palvoja on aina uhri.

”-- pimeys hälvenee ja tosi valo loistaa jo. Joka väittää olevansa valossa mutta vihaa veljeään, on yhä pimeydessä. Joka rakastaa veljeään, pysyy valossa, eikä hänessä ole mitään, mikä veisi lankeemukseen.” (1. Joh. 2: 8-10)

...joissain hetkissä semmonen ihminen on kokenut sen sellaisena, että hän on ihan huutanut ja sähissyt ja potkinut ja vinkunut ja kaikkea muuta tällaista näin. Hän on ollut siitä tilanteesta sillä lailla ulkopuolella, että hän ei välttämättä muista siitä mitään. Niissäkin tilanteissa saatana yrittää vielä siinäkin vaiheessa näyttää voimansa ja jotenkin yrittää uskoviakin kahlita siinä pelolla. Pitäis vaan

ymmärtää, että vaikka se kuina karjuu tai mitä vaan, niin se jää siihen. Saatana haluaa sillä pelolla sitoa uskovaisetkin. Varsinkin jos ei ole ennen ollut sellaisessa tilanteessa, niin se voi olla, että lähtee melkein pakoon. Siitä ei saa välittää. Joku on joskus sanonutkin, että saatamalla on tehohampaat: vaikka se niitä louskutteliskin, niin ei se ole mikään uhka kuitenkaan. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Ainakin ne tilanteet, joissa mä olen ollut, niin siinä on vaan ihan täpöillä vaan kiitetty ja ylistetty Jeesuksen voittoa. Se on ollut tavallaan siinä se avain. Ja myöskin se, että ollaan Raamatun lupauksiin vedottu. Saatana ei niitä kestä kuulla. (Yökahvilan työntekijä, 1999)

Rukoustilanteet voivat olla ensikertalaiselle hurjia kokemuksia, joten niihin on valmistauduttava hyvin. Valmistautuminen tarkoittaa ennenkaikkea Raamatun lukemista, sen lupauksen tuntemista ja henkilökohtaista uskoa ja luottamusta Jumalaan.

8.3. Elämää entisenä saatananpalvojana

”Kun saastainen henki lähtee ulos ihmisestä, se harhailee autoilla seuduilla ja etsii lepopaikkaa, mutta ei löydä. Silloin se päättää: ‘Minä palaan kotiini, josta lähdin.’ Kun se sitten tulee ja löytää huoneensa lakaistuna ja hyvässä järjestyksessä, se hakee seitsemän vielä pahempaa henkeä, ja ne tulevat sisään ja asettuvat sinne asumaan. Näin sen ihmisen tila on lopussa pahempi kuin alussa.” (Luuk. 11:24-26)

Siksi:

”Kristukseen tekin nyt uskotte kuultuanne totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin. Häneen uskoessanne te myös olette saaneet luvattun Pyhän Hengen sinetiksenne.” (Ef. 1:13)

Usko Jeesukseen ja Pyhän Henki estävät saastaisten henkien palaamisen takaisin. Pelkkä ihmisen oma päätös lopettaa saatanan palvonta ei Raamatun ja kokemusten mukaan riitä lopulliseen vapautumiseen.

Tärkeää entiselle saatanan palvojalle on myös luopua kaikesta okkultistisesta materiaalista, jota hän omistaa. Käytännössä tämä tarkoittaa suursiivousta kotona ja

korujen ja musiikin vaihtamista toisenlaisiin. Käytännön esimerkin löydämme tästäkin Raamatusta:

Monet uskoon tulleet kävivät avoimesti tunnustamassa, mitä kaikkea olivat tehneet, ja useat, jotka olivat harjoittaneet taikuutta, kokosivat kirjansa yhteen ja polttivat ne kaikkien nähden. Kun kirjojen arvo laskettiin, päädyttiin viiteenkymmeneentuhanteen hopearahaan. Näin Herran sana osoitti voimansa ja levisi yhä laajemmalle. (Apt. 19: 18-20)

Tässäkin asiassa työntekijä voi tarjota apuaan. Saatanan palvonnasta irrottautuminen on pitkä ja kivulias prosessi. Sen tähden auttaja ei saa hävitä rukouksen jälkeen pois entisen saatanan palvojan elämästä. Häntä tulee tukea, eikä häntä saa jättää yksin. Olisi hyvä ohjata hänet jonkin seurakunnan yhteyteen. Uskovien tuki on tärkeää niin rukoilemisen muodossa kuin myös konkreettisena läsnäolona. Jumala parantaa pikkuhiljaa, koska asiat, joita ihminen on kokenut palvoessaan saatanaa ovat niin kipeitä, ettei ihminen kestäisi niiden kaikkien käsittelyä kerralla.

Jumala antaa armossaan muistiin palautua hitaasti asioita, jotka on kuitenkin tärkeää tuoda rukouksessa Jumalan eteen. Asia kerrallaan ihminen yhdessä työntekijän tukemana tunnustaa tekojaan Jumalalle, pyytää niitä anteeksi ja sanoutuu niistä Jeesuksen nimessä irti. Yhdessä he voivat pyytää Jumalaa parantamaan haavat, joita ne ovat aiheuttaneet. Työntekijä voi Jeesuksen nimessä julistaa hänelle synnit anteeksiannetuiksi perustaen tämän Jumalan sanaan. Näin entinen saatanan palvoja kokee anteeksiantamista ja voi tätä kautta itsekkin antaa itselleen anteeksi. Jumalan avulla hän voi myös unohtaa kipeät muistot. Tärkeää on uskoa Raamattuun: kun Jumala antaa synnit anteeksi, ne todella ovat poissa, niitä ei enää ole. Eikä ole mitään sellaista, jota Jeesuksen nimessä Jumala ei pystyisi tai haluaisi antaa anteeksi. Entiselle saatanan palvojalle tulee helposti teoistaan ja itsestään sellainen olo, ettei hän kelpaa Jumalalle. Hän kokee itsensä ja tekonsa liian kamaliksi Jumalalle. Tätä ajatusta saatanakin vielä varmasti pönkittää ja vakuuttaa ihmistä siitä, ettei hän voi saada anteeksi (Brown 1997, 292). Raamatun auktoriteetti on silloinkin paras vakuutus asian oikeasta laidasta.

Raamatun lukeminen on tärkeää entiselle saatanan palvojalle. Ilman Jumalan sanan vakuutusta Jeesuksen rakkaudesta ja voimasta ja voitosta hän helposti lannistuu ja

ahdistuu uudestaan. Elämä entisenä saatanan palvojana on kovaa taistelua saatanan valehtelua vastaan. Tässä taistelussa aseina toimivat parhaiten tutustuminen uuteen Herraan Raamatun lukemisen kautta toisten uskovien tukemana. Yhteys muihin kristittyihin on tärkeää. ”Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain.” (Gal. 6: 2)

9. EHKÄISY- JA AUTTAMISTYÖN VAARAT

...ongelmaksi muodostuu se, että on olemassa jossakin selkeä sosiaalinen yhteisö, joka puolustautuu tällaista työntekijää vastaan. Eli tää työntekijä ressurkka joutuu oman esimiehensä ja työyhteisönsä vainoamaksi ja sen lisäksi saa todennäköisesti uhkauskirjeitä ja omaa henkilökohtaista elämää vainotaan. Tää yhteisö puolustaa omaa jäsentään. Siinä on taas sen yhteisön ilmitulopelko. Siellä on todennäköisesti huumeidenkäyttöä, rikollisuutta, seksuaalista hyväksikäyttöä, kaikkia sellaisia asioita, jotka on rangaistavia. Sanktioiden pelko saa aikaan sen, että varsinkin nää yhteisön vanhemmat jäsenet pitää kynsin hampain kiinni tästä, eivätkä päästä työntekijää kovin lähelle. Se pitää säilyttää pois. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Tätä uhkaa työntekijä voi ehkäistä sillä, että hän kykenee varauksetta heittäytymään avoimeen kanssakäymiseen muiden työntekijöiden kanssa. Hänen täytyy kyetä luottamaan heihin. Tämä tarkoittaa sitä, että työntekijä ei saa empiä soittaa poliisille. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että kun vähänkin tulee asiaa, poliisille pitää soittaa ja pyytää heitä tulemaan paikalle. Mitä useammin poliisiauto näkyy lähetyvillä, sen enemmän tämä yhteisö alkaa pelätä työntekijää ja näin syntyy kauhun tasapaino. Tällöin ei työntekijä ole enää altavastaajan asemassa. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

Opettaja 2 koki omassa työyhteisössään vaikeuksia yrittäessään puuttua saatanan palvontaan. Ensin häntä ei otettu tosissaan, kukaan muu ei halunnut puuttua tilanteeseen kuin hän. Suurin osa ihmisistä piiloutuu sen taakse, että saatanan palvonta on jotain tiedollisesti käsiteltävää. Opettaja 2 sanoi saatanan palvonnan kuitenkin todella vaikuttaneen häneen silloin, kun sitä koulu A:ssa oli. Hän oli todella loppu, se vei häneltä energian. ”Eihän sellaista lääkärikään mittaa.” Tuossa vaiheessa opettaja 2 ei vielä edes tiennyt, että oli kyse saatanan palvonnasta. Kun hän sitten myöhemmin meni lääkärin puheille tästä ongelmasta ja kertoi tälle koulu A:n tapahtumia, lääkäri ei uskonut häntä vaan katsoi, että opettaja 2 puhuu sekavia. Lääkäri diagnosoi sen burn out:ksi ja määräsi hänet Kelan kuntoutukseen.

Kyseinen lääkäri on kristillisten edustaja kaupunginhallituksessa. Kun Supo sitten esitteli kaupunginhallitukselle koulu A:ssa videoitua materiaalia palvonta paikasta, lääkäri otti yhteyttä opettajaan ja sanoi, että nyt hän uskoo. ”Hänen herättämisekseen tarvittiin Supo:n esittämä videomateriaali. Tässäkin, ei tässä mikään koulutus merkitse,

on mullakin niinku maisterin paperit. Mutta yksi maisteri voidaan leimata vaikka kuinka hulluksi. Ja lääkäriellä on oma koulutuksensa. Ei tässä mitkään koulutukset auta.” (Opettaja 2, 1998)

”Jos maailma vihaa teitä, muistakaa, että ennen teitä se on vihannut minua. Jos te kuuluisitte tähän maailmaan, se rakastaisi teitä, omiaan. Mutta te ette kuulu tähän maailmaan, koska minä olen teidät siitä omikseni valinnut, ja siksi maailma vihaa teitä.” (Joh. 15: 18, 19)

Auttamistyössä on siis henkilökohtainen riski tulla uhatuksi. Toisaalta saatanan palvelon parissa työskentelevä joutuu näkemään ja kohtaamaan todella pahoja asioita. Se aiheuttaa ahdistusta ja sen purkamiseen ja kestämiseen tarvitaan työnohjausta. (Kaupungin nuorisotyöntekijä, 1998)

”Kristityn ei tarvitse koskaan pelästyä paholaisen aikeita. Noitakaluja, ‘voodoonukkeja’ tai demonisia uhkauksia ei tarvitse pelätä. ‘Hän, joka on teidän kanssanne on suurempi kuin se, joka on maailmassa.’ Kaikkien Kristittyjen pitäisi mennä uskossa lujana, pilkkaa pelkäämättä, Jumalan koko sota-asuun pukeutuneina maailmaan vetämään ihmisiä pimeydestä valoon. Tätä sotaa on käytävä väheksymättä vastustajaa, saatanaa, ja hänen juoniaan ja paulojaan.” (Irvine 1995, 214)

”Lopuksi: vahvistukaa Herrassa, ottakaa voimaksenne hänen väkevyytensä. Pukekaa yllenne Jumalan taisteluvälineet, jotta voisitte pitää puolianne Paholaisen juonia vastaan. Emmehän me taistelee ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan. Ottakaa siis yllenne Jumalan taisteluvälineet, niin että kykenette pahan päivän tullen tekemään vastarintaa ja selviytymään taistelusta pystyssä pysyen. Seiskää lujina! Kiinnittäkää vyöksenne totuus, pukeutukaa vanhurskauden haarniskaan ja sitokaa jalkineiksenne alttius julistaa rauhan evankeliumia. Ottakaa kaikessa suojaksenne uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa pahan palavat nuolet. Ottakaa myös pelastuksen kypärä, ottakaa Hengen miekka, Jumalan sana. Tehkää tämä kaikki rukoillen ja anoen. Rukoilkaa joka hetki Hengen antamin voimin. Pysykää valveilla ja rukoilkaa hellittämättä kaikkien pyhien puolesta.” (Ef. 6: 10-18)

Jumalan sota-asu pannaan päälle yksinkertaisesti pyytämällä Jumalaa pukemaan se pyytäjän ylle ja kiittämällä Jeesusta (Brown 1998, 37).

Kun lähdetään tekemään saatanan palvontaa ehkäisevää työtä, itsensä suojeleminen on myös erittäin tärkeää. Työntekijän täytyy olla hyvin perillä näistä asioista ja hänen täytyy olla hyvin oikeudenmukainen myös saatanan palvoja kohtaan. (Seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, 1998) Itsensä suojeleminen kuuluu myös rukoukseen. Saatanan palvontaa ei voi käsittääkseni kuitenkaan ehkäistä niin, etteivätkö saatanan palvojat siitä harmistuisi. Siksi sellaisen ihmisen, joka lähtee tätä työtä tekemään, tulee varautua myös vastarintaan. Näin on huolimatta siitä, kuinka oikeudenmukaisesti tahansa hän ehkäisyn kohdettaan kohtelee. Joku on jopa joskus sanonut, että jos vastarintaa ei ole havaittavissa, tietää työnsä epäonnistuneen. Saatanan palvojat katsovat tällaisen ehkäisevää työtä tekevän ihmisen olevan harmiton ja vaaraton heidän yhteisölleen. Rebecca Brown sanoo vainon tulevan yllättävältä suunnalta kristittyjä kohtaan.

Eivät ihmiset sano: 'Me panettelemme sinua, koska seisot Jeesuksen puolella'. Ei toki, sinua syytetään asioista, joita et ole tehnyt. Sinua sanotaan radikaaliksi tai tasapainottomaksi. Skitsofrenia ja vainoharhaisuus ovat saatanan lempisyytöksiä. Tule huomaamaan, että läheiset kristityt vainoavat sinua enemmän kuin muut ihmiset! (Brown 1998, 78)

Yökahvilan työntekijä kertoo myös olleensa tilanteissa, joissa pelko on alkanut vallata alaa. Hän sanoo, että tässä työssä on ollut pakko ottaa tosissaan se, että Jeesus on voittaja. Jos hän on Jeesuksen puolella, silloin hänen ei tarvitse pelätä. Hän sanoo myös tässä työssä mukana olemisen vieneen häntä yhä syvemmälle uskoon. Näin on käynyt, koska on ollut pakko katsoa kaikkia asioita ihan rehellisesti ja turvautua Jeesukseen. Esimerkiksi tilanteissa, joissa saatanan palvojat ovat käyneet toistensa kimppuun. Siihen on mentävä väliin. Sellaisessa tilanteessa ei auta pelko, vaan on ollut pakko turvautua siihen, että Jeesus on tässä eikä hänen sen tähden tarvitse pelätä. (Yökahvilan työntekijä, 1999).

Sanotaan, että saatana on valehtelija. Hänen suurimman valheensa sanotaan olevan se, että saatanaa ei ole olemassakaan. Jos tätä valhetta joku ei usko, seuraava vale on se, että saatanaalla on valtaa. Sokeus ja pelko ovat siis saatanan suurimmat aseet. Näistä molemmista ansoista selviydymme nojautumalla Jumalan sanaan. Raamatun kiistaton totuus on, että Jeesus voitti ristillä synnin, kuoleman ja saatanan. Käärmeen pää on murskattu, Jeesus on jo voittanut ja mekin saamme sen voiton Jeesuksen nimessä

omistaa. Saatana on eksytyksen enkeli ja hän tekee kaikkensa, etteivät ihmiset ottaisi Jeesuksen lahjoittamaa vapautuksen sanomaa vastaan. Doreen Irvinekin muistuttaa:

Miksi pelätä? Meidän on muistettava aina, että Jeesus on paljon voimakkaampi kuin saatana ja synti. Muistakaamme, että Jeesus on voittanut saatanan ja kaikki riivaajat Golgatalla. (Irvine 1995, 212)

”Älkää pelätkö niitä, jotka voivat tappaa ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin.” (Matt. 10: 28)

”Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö.” (Matt. 10: 30,31)

10. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Seuraavassa käyn tutkimuksen tulokset pääpiirteittäin läpi. Yhteenvedon omaisesti kokoon tärkeimmät asiat yhteen. Ensimmäisessä osiossa (luku 10.1.) käsittelen sitä, miten saatanan palvontaa voidaan ehkäistä nuorten, aikuisten ja ammatti-ihmisten keskuudessa ja toimesta. Toiseen osioon (luku 10.2.) olen koonnut lukupaketin, jota suosittelen lämpimästi. Kirjallisuuden siihen olen valinnut sen perusteella, että siitä saisi mahdollisimman vähällä lukemisella kattavan ja oikean kuvan saatanan palvonnasta ilmiönä. Luku 10.3. on tavallaan resepti tai ohjeistus. Siinä lyhyesti ja ytimekkäästi olen pyrkinyt kuvaamaan sitä, miten saatanan palvontaan tulee suhtautua ja mitä sen ehkäisemiseksi on tehtävissä. Asiat ovat konkreettisia neuvoja käytännön tilanteisiin. Luvussa 10.4 esittelen kouluissa käyttämäni ja hyväksi toteamaani kaaviota. Kaaviota käyttämällä pystytään Saatana esittämään oikeassa kontekstissaan siten, että se ei jää pelottavaksi ja kontrolloimattomaksi möykyksi. Tätä kaaviota voi käyttää kuka tahansa keskustellessaan lasten, nuorten tai aikuisten kanssa saatanan palvonnasta.

10.1. Yhteenveto saatanan palvonnan ehkäisystä

Nuoria ei tule aliarvioida. He tietävät saatanan palvonnasta enemmän kuin aikuiset. Saatanan palvonta -valistus ei ole läheskään joka paikassa oikea tapa ehkäistä ilmiötä. Sen sijaan nuorten ehdoilla asia tulee pitää esillä reagoimalla heidän käyttäytymiseensä ja vastaamalla heidän viesteihinsä. Heidän kanssaan tulee puhua asioista suoraan ja rehellisesti. Kohua ja sensaatiota saatanan palvonnasta tulee välttää. Palvontamenoilla ei saa 'mässäillä'. Kauhistelua on turhaa. Nuorista tulee olla huolissaan ja heidän pitää se selkeästi huomata. Osoita huolestumisella välittäväsi. Kun nuorten kanssa puhutaan saatanan palvonnasta, ei keskustelua saa jättää kesken. Kysymyksiä tulee pohtia yhdessä heidän kanssaan. Kun et tiedä vastausta, älä ohita silti kysymystä. Vaikenemalla vain pahennat asiaa. Nuoria tulee rohkaista ja kannustaa siihen, että he itse kertovat aikuiselle, jos huolestuvat jostain ystävästään. Tällainen oikeanlainen 'kantelu' tulee tehdä mahdolliseksi ja hyväksyttäväksi asiaksi nuorten keskuudessa.

Aikuiset, eli nuorten ja lasten vanhemmat, ovat avainasemassa saatanan palvonnan ehkäisyssä. Heitä tulee tukea, jotta he pystyvät antamaan selkeän aikuisen mallin lapsilleen. Aikuisille tulee kertoa saatanan palvonnasta kokonaisvaltaisesti. Heille tulee ensinnäkin kertoa, että kenen tahansa lapsi voi joutua saatanan palvonnan kanssa tekemisiin. Kyse ei välttämättä ole kasvatuksen epäonnistumisesta. ”Ei meidän lapsi” -ajattelu on vaarallista. Heille tulee siis kertoa, mistä saatanan palvonnan tunnistaa, mitä se on, mitä aikuinen voi tehdä sen ehkäisemiseksi ja mitä hän ei missään tapauksessa saa tehdä. Kiellettyä on kauhistella, leimata ja nähdä jokaisessa saatanan palvoja. Erittäin tärkeää on tehdä aikuisille tiettäväksi, keneen he voivat tarpeen vaatiessa ottaa yhteyttä, kuka osaa auttaa. Lapsiinsa suhtautumisessa hyvä ohjenuora on ‘luota, mutta varmista!’.

Ammatti-ihmisten tulee olla perillä oman paikkakuntansa todellisesta tilanteesta ja toimia siinä ehkäisevästi ja auttavasti. Me ammatti-ihmiset emme saa erehtyä olemaan saatanan palvonnan asiantuntijoita; vain palvojat itse ovat asiantuntijoita. Ammatti-ihmiset voivat kuitenkin tehdä paljon ilmiön ehkäisemiseksi. Meidän tulee ymmärtää, että saatanan palvontaan on suhtauduttava vakavasti; ongelmaa ei saa vähätellä pienimmästäkään määrin. Toisaalta ‘saatanan metsästys’ on kiellettyä. Ammatti-ihmisten tulee olla perillä saatanan palvonnasta. Pitää olla selvää, että saatanan palvonta on hengellinen tosiasia. Jos tämä ei ole selvää, ongelmaa ei mielestäni pystytä kohtaamaan aidosti eikä kokonaisuena. Tiedon hankkiminen ja jakaminen ovat ammatti-ihmisten tehtäviä. Tiedon hankkiminen on helppoa, se ei vaadi kuin hieman vaivannäköä (katso luku 10.2.). Tiedon jakaminen onkin jo toinen asia. Yhteistyö on saatanan palvonnan ehkäisyn perusedellytys. Vastuu yhteistyön toimimisesta on meillä ammatti-ihmisillä.

10.2. Lukupaketti

Raamattu.

Saatanan palvontaa ehkäistäessä ja palvoja autettaessa Raamattu on ehdoton työväline. Joku evankeliumeista kannattaa ehdottomasti lukea. Koskee myös sinua, joka jo tunnet

Raamatun. Pidä lukiessasi silmällä sitä, mitä Jeesus opettaa Saatanasta ja miten Hän itse suhtautuu siihen. Luukkaan evankeliumi voisi olla hyvä valinta. Myös Paavalin opetuksia kannattaa pohtia esimerkiksi hänen kirjeessään Efesolaisille.

Håkan Arlebrandin kirjasta ‘Aura, Karma, Kabbala...’

Uuden aikakauden hengellisyys ja salatieteen nousu’ (1994) luku 7 ja 9, sivuilla 110-116 ja 172-201. Luvussa 7 Arlebrand käsittelee satanismia liikkeenä. Tästä luvusta löytyy saatanan palvonnan historiaa ja nykypäivää suhteellisen puolueettomasti kuvattuna. Luvussa 9 vertaillaan kristinuskkoa ja okkultismia. Mielestäni tässä luvussa on erittäin pätevä teologinen pohdinta näiden kahden eroavaisuuksista ja perusteluja sille, miksi kristityn tulee välttää okkultismia. Kokonaisuudessaan tämä kirja on tärkeää tietoa asioista, joita väitän harvan ihmisen, kristitynkään tietävän. Tämä on lukemisen arvoinen kirja.

Keijo Ahorinnan ‘Saatananpalvonnan monet kasvot’

Lue tämä kirja kokonaisuudessaan. Se käsittelee luotettavasti, kiihkottomasti ja asiantuntevasti saatanan palvontaa Suomessa. Kirja on ohut ja helposti luettava. Se tulisi mielestäni hankkia jokaiseen koulun opettajainhuoneeseen, seurakuntaan, kasvatuslaitokseen ja kaikkiin työpaikkoihin, joissa voidaan törmätä tähän ilmiöön. Tämä kirja on käsikirja ammattiauttajille.

Riku Rinteen kirja ‘Pimeys väistyy’

Voit lukea tätä kirjaa selailen. Siitä löydät muun muassa entisen saatananpalvojan, Päivi Niemen tarinan. Kirja valottaa hyvin Suomen tilannetta useiden kirjeiden kautta, joita nuoret ovat kirjoittaneet Rinteelle. Tämän kirjan kautta pystyt myös tutustumaan Rinteen tyyliin käsitellä aihetta. Kirja on erittäin vakaumuksellinen ja raamatullisia perusteluja täynnä.

Rebecca Brownin ‘Jeesus Kristus vapautti vangitut’

Brown on amerikkalainen lääkäri, joka auttaa ihmisiä pois saatananpalvonnasta ja noituudesta. Hän on oppinut paljon näiden kokemustensa kautta tästä työstä ja jakaa oppimaansa kirjassa. Kirja on todella vakaumuksellinen ja kuulostaa luultavasti huvittavalta sellaisen korvissa, joka ei usko Jeesuksen sovitustyön konkreettisuuteen.

10.3. Ohjeistus

- **Ota saatanan palvoja tosissasi - usko häntä!**

Vaikka hän kertoisi tavaroiden lentelevän huoneessaan tai saatanan puhuvan hänelle tai hänen kauttaan.

- **Huolestu!**

Uskalla osoittaa huolestuneisuutesi hänen tilanteestaan avoimesti. Se on välittämistä.

- **Puutu!**

Älä jätä asioita sikseen. Saatanan palvojan auttaminen on pitkä prosessi. Puuttuminen tarkoittaa sitoutumista.

- **Uskalla!**

Vaikka olisit ainoa, joka ottaa tilanteen tosissaan, uskalla silti lähteä viemään asiaa eteenpäin. Vaadi, että saatanan palvontaan puututaan. Uskalla myös luottaa Jumalaan ja siihen valtuuteen, jonka Jeesus on meille antanut.

- **Kohtaa nuori!**

Asian päivittely työyhteisössä ei auta. Keskustele nuoren kanssa henkilökohtaisesti.

- **Puhu = kysy!**

Älä takerru auttamisessa siihen, ettet ole saatanan palvonnan asiantuntija. Kysymällä saat asioita selville ja pystyt auttamaan.

- **Ota mystiikka pois puhumalla! Älä vaikene!**

Puhu asioista niiden oikeilla nimillä. Älä vaikene ongelmasta. Vaikenemalla pönkität ilmiön leviämistä, se on silloin sinun vastuullasi.

- **Anna nuorelle mahdollisuus 'jäädä kiinni'!**

Älä epäröi kysyä nuorelta suoraan asiasta. Tee se selkeästi ja vakuuttavasti, mutta älä oleta mitään vaan kysy. Suora kysymyksesi voi olla nuorelle ulospääsykeino saatanan palvelun sidoksisuudesta.

- **Kutsu itsesi hänen maailmaansa!**

Pyydä päästä mukaan nuoren maailmaan. Pyydä häntä kertomaan asioistaan.

- **Älä leiki asiantuntijaa!**

Sano, ettet tiedä, etkä tunne, mutta haluaisit ymmärtää ja auttaa.

- **Ota yhteys kotiin ja muihin asiantuntijoihin! Verkostoidu!**

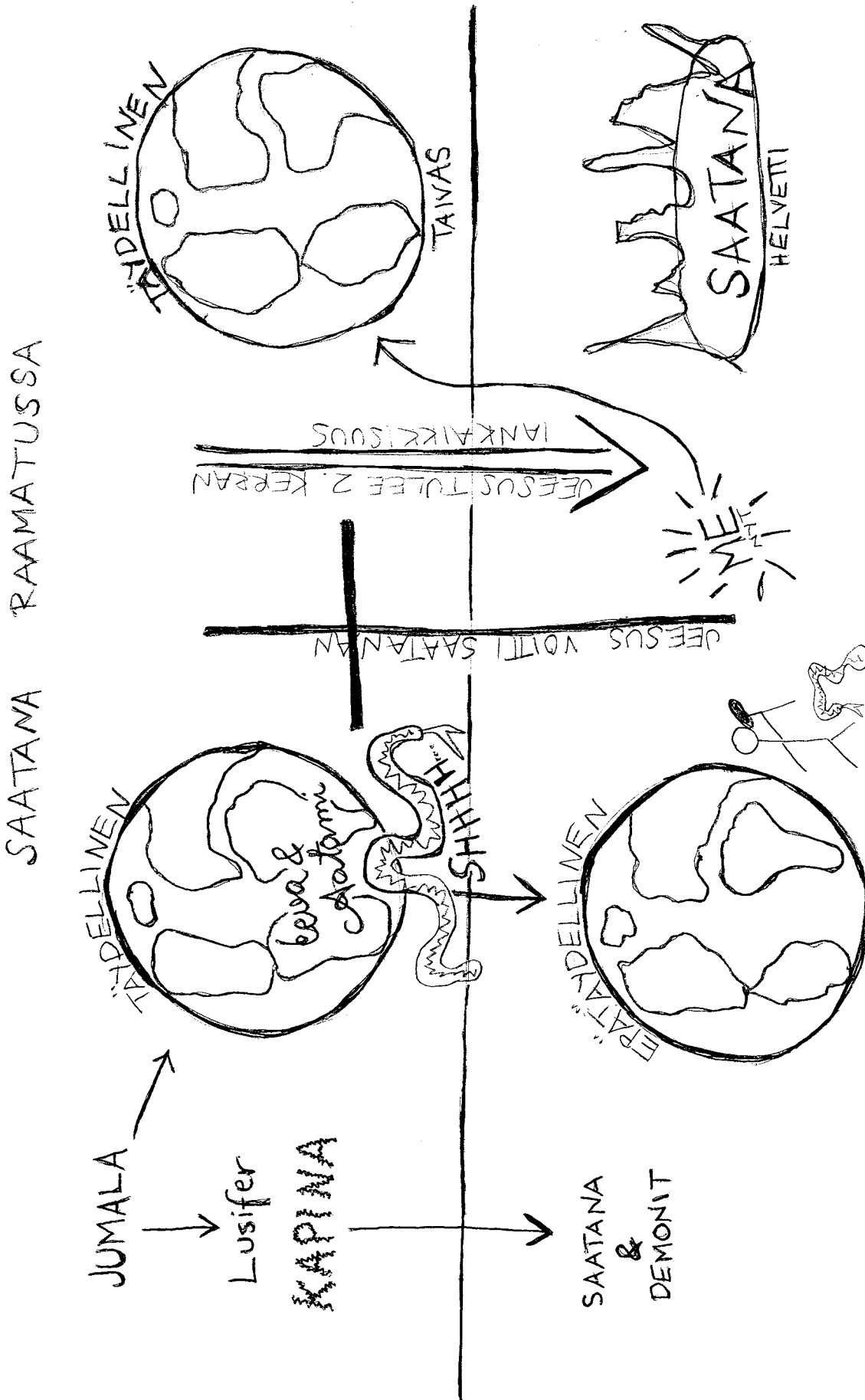
Siis soita, mene käymään ja 'jalkaudu'!

Jos itse et usko Jumalaan, etsi käsiisi joku, joka uskoo. Uskova ihminen rohkenee ottaa Jeesuksen antaman valtuuden vastaan ja käskeä demoneita lähtemään. Ota yhteys poliisiin, jos siihen on tarvetta, samoin lastensuojeluviranomaisiin ja terveydenhoitajaan yms.

- **Toimi kokonaisvaltaisesti!**

Älä pilko hänen ongelmaansa, sillä kaikki johtuu aina jostain. Jos hänellä on esimerkiksi huumeongelma, se ei poistu pelkällä vieroituksella. Hän tarvitsee apua irrottautuakseen ryhmästä, jossa huumeet ovat arkipäivää. Älä erehdy hoitamaan oireita vaan keskity niiden oireiden aiheuttajaan.

10.4 Kaaviokuva ja sen ohjeistus

Kaavion piirtäminen ja selitys

Kirjoita ensin otsikko: **Saatana Raamatussa**. Kysy sitten oppilailta, tietääkö joku mistä saatana on saanut Raamatun mukaan alkunsa. Aikoinaan Jumala loi enkeleitä. Enkeleitä on Raamatun mukaan usean erilaisia: on arkkienkeleitä, kerubeja, sanansaattajaenkeleitä jne. Kaunein kaikista enkeleistä oli nimeltään Lusifer. Nimi Lusifer tarkoittaa valoa. Jumala oli Raamatun mukaan luonut hänestä kaikista enkeleistä kauneimman ja korkearvoisimman ja myös viisaimman, lähinnä Jumalaa olevan (Hes. 28: 11-19). Riippuen oppilaiden iästä ja kyvyistä voidaan lukea Raamatusta vastaavat kohdat. Kirjoita kaavioon **Jumala ja Lusifer**.

Kerro kuinka Lusifer ryhtyi kapinoimaan Jumalaa vastaan ja sai puolelleen monia muitakin enkeleitä. Yhdessä he yrittivät suistaa Jumalan valtaistuimeltaan ja nousta sinne itse, Lusifer tahtoi jumalaksi Jumalan paikalle (Jes. 14:13-14). Kirjoita kaavioon sana **kapina** (1. Sam.15:23). Keskustele oppilaiden kanssa siitä, mikä ero on Luojalla ja luodulla. Eihän luotu voi olla yhtä korkea eikä korkeampi kuin Luojansa. Jumalalla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin ajaa Lusifer ja tämän kumppanit pois taivaasta, Jumalan valtakunnasta (Luuk. 10: 17-20). Selitä, että taulun yläosa kuvaa Jumalan valtakuntaa ja alaosa tätä meidän nykyistä maailmaamme. Nämä alueet jaetaan pitkällä poikittaisella **viivalla** toisistaan. Piirrä **nuoli** (Jes. 14:12-14) alas maahan ja kirjoita alle **Saatana ja demonit**. (1. Joh. 5: 19 ja)

Jumala loi maailman ja kaiken mitä siinä on hyväksi (1. Moos. 1-2). Jumala loi myös meidät ihmiset, keitä olivat aivan ensimmäiset ihmiset Raamatun mukaan? (kirjoita **Eeva ja Aatami**) Piirrä **maapallo** keskiviivan yläpuolelle ja kirjoita sen yläpuolelle **täydellinen**. Keskustele oppilaiden kanssa siitä, onko nyt kaikki hyvää ja täydellistä. Ei ole, joten jotain on tapahtunut. Tapahtui nimittäin niin, että paratiisissa oli **käärme** (piirrä käärme maapallon alle). Kuka tuo käärme oli (Ilm. 20:2)? Se oli saatana. Jumala oli antanut Eevalle ja Aatamille koko paratiisin ellettäväksi ja kaikki hedelmät syötäviksi, mutta yhdestä puusta Jumala oli kieltänyt syömästä, se oli hyvän ja pahan tiedon puu. Jumala sanoi, että jos he söisivät siitä he joutuisivat kuolemaan. Nyt käärme tuli houkuttelemaan Eevaa olemaan tottelematon Jumalalle eli kapinoimaan Jumalaa vastaan. Saatana yritti saada ihmisen lankeamaan samaan syntiin, johon oli itsekin

langennut. Käärme kysyi, oliko Jumala varmasti kieltänyt syömästä siitä puusta. Eli saatana yritti ensin hämmentää Eevan ajatuksia ja saada hänet epäilemään omaa muistiaan. Kun tämä ei tepsinyt saatana vaihtoi strategiaa ja valehteli päin naamaa (Joh. 8: 44). Saatana sanoi, että jos ihminen söisi tuon puun hedelmää hänestä tulisi Jumalan kaltainen ja siksi Jumala ei halua heidän syövän siitä puusta. Eli saatana houkutteli samaan kapinaan Eevaa ja Aatamia kuin mihin itse oli langennut (1. Moos. 3:1-6).

Jumala oli sanonut Eevalle ja Aatamille, että jos he söisivät tuosta yhdestä puusta he olisivat kuoleman omia. Kuoleman omana oleminen tarkoittaa sellaista olotilaa, jossa mekin nyt elämme. Tämä on aivan toisenlainen maailma kuin minkä Jumala alunperin loi ja tarkoitti ihmiselle. Me emme näe Jumalaa emmekä pysty suoraan puhumaan Jumalalle kuten Eeva ja Aatami paratiisissa pystyivät. Täällä ei ole kaikki hyvää ja täydellistä. Ihmiset vanhenevat ja kuolevat, on sairautta ja kaikkea pahaa, esimerkiksi sotia ja luonnonmullistuksia. Me elämme nyt tällaisessa maailmassa seurauksena syntiin lankeamisesta tuolloin paratiisissa. Piirrä viivan alapuolelle **maapallo** ja kirjoita sen yläpuolelle **epätäydellinen**.

Jumala rankaisi myös käärmettä siitä, että tämä oli houkutellut Eevan ja Aatamin lankeamaan syntiin. Käärmeelle Jumala lupasi, että tulee ihminen, joka iskee käärmeen kuoliaaksi vaikka käärme pystyykin vahingoittamaan tuota ihmistä kantapäähän (1. Moos. 3: 15). Tämä oli lupaus Jeesuksesta, joka tulisi voittamaan saatanan ja kuoleman ja synnin. Piirrä **tikku-ukko** ja sille **nuija** käteen ja **käärme** alle.

Seuraavaksi piirretään, kuinka tuo Jumalan lupaus Jeesuksesta kävi toteen. Keskustellaan rististä ja sen merkityksestä. Piirrä iso **risti**, joka läpäisee molemmat kerrokset, sekä ylä- että alaosan. Kirjoita poikkipuulle **Jeesus**. Jeesuksen risti toimii nyt tienä takaisin Jumalan valtakuntaan ja paratiisiin (Joh. 14: 6). Jeesus voitti Saatanan ja kuoleman ja synnin noustessaan kuolleista (Kol. 2:15). Tämän maailman ruhtinas on jo tuomittu (Joh. 16: 11) vaikka tuomiota ei vielä olekaan laitettu täytäntöön. Raamatun mukaan tuomio laitetaan täytäntöön, kun Jeesus tulee toisen kerran. Jeesus on voittanut maailman (Joh. 16: 33).

Raamatun mukaan meidän tulee tehdä ratkaisu: otammeko Jeesuksen ristin tuoman pelastuksen vastaan vai hylkäämmekö sen. Raamatun mukaan se, joka hylkää Jeesuksen, hylkää Jumalan (Luuk. 10: 16). Nyt piirretään punainen **pallo** siihen kohtaan, jossa **nyt** olemme (ristin juureen sen oikealle puolelle viivan alapuolelle). Saatana yrittää edelleen koko ajan houkutella ihmisiä kapinaan Jumalaa vastaan (1. Piet. 5: 8, Joh. 10: 10). Aika hyvin hän on onnistunutkin, kun katsomme ympärillemme (2. Tim. 3: 1-5). Pohditaan ja keskustellaan, mikä on tänä päivänä kapinaa Jumalaa vastaan (2. Moos. 20: 5, 5. Moos. 18: 10-12, Apt. 19: 17-20, 3. Moos. 19: 31, 3, Moos. 20: 6, 2. Tim. 2: 12). Kapinaa on kaikki tottelemattomuus Jumalaa vastaan, esimerkiksi saatananpalvonta, spiritismi, leikkimielelläkin luetut horoskoopit, kymmenen käskyn rikkominen, se ettemme rakasta lähimmäistämme, jne (esimerkkejä kannattaa etsiä lasten ja nuorten tai aikuisten omasta elämästä ja maailmasta). Me voimme kuitenkin vastustaa saatanaa Jeesuksen antamalla voimalla (Jaak. 4: 7, Luuk. 10: 19-20). Jeesus antoi meille tehtäväksi rakastaa toisiamme ja kertoa Jeesuksesta niille, jotka eivät vielä tiedä tätä ilosanomaa (Mark. 16: 15, Matt. 22: 34-40).

Jeesus tulee toisen kerran tänne maan päälle (Ilm. 22: 7, piirrä **nuoli** ylhäältä alas) ja silloin koko maailma tuomitaan. Ne jotka ovat turvautuneet Jeesukseen pelastuvat. Saatanelle ja hänen demoneilleen on varattuna helvetti, **tulinen järvi** (piirrä viivan alapuolelle), jonne heidät heitetään (Ilm. 19: 20). Jumala luo uudet taivaat ja uuden maan (piirrä viivan yläpuolelle **maapallo**, jonka ylle kirjoita **täydellinen**). Tästä alkaa iankaikkisuus. Se on jotain vähän samanlaista kuin alunperin paratiisissakin oli, kun kaikki oli vielä täydellistä (Ilm. 21: 1-7).

11. POHDINTA

Työni tavoitteena oli löytää paras tapa suhtautua saatanan palvontaan ja keinoja ehkäistä sitä. Mielestäni saavutin tämän tavoitteen. Haastatteluissa ja niiden kautta syntyi keskustelua, jossa selkeästi puntaroitiin erilaisia mielipiteitä.

Haastatteluissa törmäsin yllättävään seikkaan. Haastattelin kahden koulun henkilökuntaa ja näissä kouluissa oli aivan päinvastaiset tilanteet. Molemmissa kyllä oli saatanan palvontaa, mutta siihen suhtauduttiin eri tavoin. Ensimmäisessä koulussa (koulu A) sain selkeästi ristiriitaista tietoa. Haastateltavani kertoivat asioita, jotka eivät olleet keskenään yhdenpitäviä. Tässä koulussa saatanan palvonta oli ilmiselvästi arka aihe. Toiset haastateltavistani eivät pitäneet saatanan palvontaa koulussa ollenkaan ongelmana ja toiset puolestaan olivat lähes hädissään ja erittäin huolestuneita sen tähden. He olivat myös tyytymättömiä siihen, kuinka asiaa oli koulussa käsitelty.

Toisessa koulussa (koulu B) saatanan palvontaan suhtauduttiin avoimen huolestuneesti. Siellä oli kuvainnollisesti sanoen kädet nostettu pystyyn; apua ja neuvoja ongelman selvittämiseksi haettiin. Vahvistuksen koulu A:n tilanteeseen sain myös Supolta, kaupungin nuorisotyöntekijältä ja perhekeskuksen johtajalta. Tutkijana olin ongelmallisen tilanteen edessä. En halunnut syyttää enkä tuomita ketään, mutta pidin tätä niin tärkeänä tutkimustuloksena, että katsoin velvollisuudekseni tuoda sen tutkimuksessani ilmi. Eettisesti jouduin pohtimaan paljon, kuinka sen tekisin. Toivon onnistuneeni siinä niin, että se voisi olla hedelmällistä kaikille osapuolille.

Useita tahoja jäi haastattelematta, mutta ne eivät enää yksinkertaisesti mahtuneet mukaan. Täten näenkin tässä jatkotutkimuksen mahdollisuuden. Koulupsykologit ja perheneuvolat sekä mielenterveystoimistot ja muu terveydenhuollon piiri jäi kouluterveydenhoitajia lukuunottamatta haastattelematta. Toisaalta oman työni tarkoitus toteutui ilman näitä haastattelijakin. Näin mielestäni kävi, koska suuntasin työni ennenkaikkea kouluille, joilla näkemykseni mukaan on jatkossa vastuu tehdä työtä nimenomaan näiden tahojen kanssa yhteistyössä. Seuraava askel olisikin käytännössä jatkaa tutkimuksestani nousseen toimintasuunnitelman toteuttamista. Itse olen valmis

ottamaan tämän tehtävän vastaan työssäni erityisopettajana ja toivon, että sinä, työni lukija ottaisit myös tämän haasteen vastaan omalla paikallasi.

Kysymyksenasettelu muotoutui haastattelujen myötä hieman erilaiseksi. Tämä olisi voinut haitata tutkimustulosten käsittelyä. Näin ei kuitenkaan ollut. Kaikki haastatteluni ja haastateltavani olivat yksilöllisiä. Tämän lisäksi minä haastattelijana kasvoinkin prosessin aikana niin, että haastattelukysymykseni ja -otteeni muuttuivat myös hieman. Se teki tuloksista monipuolisia.

Haastatteluissani minulle usein sanottiin, että tietoa on vaikeasti saatavilla. Mielestäni näin ei kuitenkaan ole, mutta kokoamani tiivis lukupaketti helpottaa tiedon löytämistä. Valitsin pakettiin aineistoa, jonka itse koin asiallisena. Joukkoon mahtuu kiihottoman tiedon lisäksi myös erittäin vakaumuksellista kirjallisuutta. Valitsin myös sellaista, koska katsoin sen olevan raamatullista ja asian parissa työskenteleviä valaisevaa ja tukevaa. Tämä lukupaketti on tutkimukseni loppupuolella luvussa 10.

Tutkimuksen edetessä syntyi kaavio ja sen käyttöohje (luku 10.4) käytännön kokeiluihin, joita tein kouluissa. Tämä on jotain konkreettista ja pidän sitä yhtenä tärkeimpänä tuloksena työstäni. Näin on, koska sitä käyttäessä toteutuu mielestäni haastateltaviltani välittyneet ajatukset siitä, millaista saatanan palvelon ehkäisy tulisi olla. Jokainen joka haluaa, voi käyttää kaaviota omassa opetuksessaan.

Olin itse kuvitellut prosessin alkuvaiheessa vertailevani enemmänkin kirjallisuudesta ja haastatteluista nousevaa materiaalia keskenään. Kirjoitusvaiheessa kuitenkin huomasin tutkimukseni muotoutuvan lähes pelkästään haastattelujen pohjalta. Täten se kaikki kirjallisuus, jota luin tutkimustani varten jäikin taka-alalle. Tämä käänne oli mielestäni pelkästään positiivinen, koska näin sain todella uutta tutkimusmateriaalia analysoitavakseni. Sinänsä tässäkin toteutui tutkimukseni tavoite; enhän alusta asti halunnutkaan tutkia aihetta, josta jo oli tuloksia. Ne lainaukset, joita käytin kirjallisuudesta, liittyvät joko omiin mielipiteisiini tai haastatteluista nousseisiin tuloksiin.

Minä itse opin paljon tutkimusprosessin aikana. Mielenkiintoista on ollut huomata muuttunut asenteeni saatanan palvoja kohtaan. Olisi ollut loogista, että suhtautumiseni heihin olisi muuttunut tiedon kautta 'asiallisemmaksi', jollain tavalla viileämmäksi, ammattimaisemmaksi. Huomaan kuitenkin katsovani saatanan palvoja nykyään empaattisemmin kuin aikaisemmin. Viileydestä ei ole tietoaakaan. Realistisuus toisaalta ehkä on juuri tuota odottamaani ammattimaisuutta. Tutkimuksestani saamani tiedon kautta olen ikäänkuin saanut uudet silmälasit päähäni, joilla katsellessani näen syvemmälle. Sisiskunnassani ei juokse enää kauhunväreitä, kun kuulen silpomismurhasta. Niiden sijaan siellä vavisuttaa minua se tyhjiys, jonka uskon hirmutyön tekijöiden sisällä olevan. En kykene syyttämään heitä, vaikkakin heidän tekonsa ovat tuomittavia.

Päättötyötä kirjoittaessani eräs opiskelukaverini kertoi minulle saaneensa esirukouspyynnön, jossa saatananpalvojapoika pyysi apua. Hänet oltiin vihkimässä seuraavana yönä oman alueensa saatananpalvonta -seurakunnan ylipapiksi. Itse hän olisi halunnut pois, mutta voimia kieltäytymiseen ei ollut. Rukoilimme yhdessä opiskelukaverini kanssa tämän pojan puolesta. Se tapahtui saunan lauteilla! Me vain pyysimme Jeesuksen nimessä, että nuori mies pelastuisi. Kiitimme samalla Jumalaa siitä, että Hän on kykenevä kaikkeen ja pystyy unelmiammekin hurjempiin ihmeisiin. Muutaman päivän kuluttua opiskelukaverini tuli kertomaan saaneensa jälleen postia. Siinä luki, että tämä poika oli tullut uskoon!!!

Olen varma siitä, että Jumala antoi minun olla rukoilemassa tuon nuoren miehen puolesta, jotta Hän saisi vakuutettua minut, ja nyt myös sinut, siitä, että rukoileminen on Jumalan tahto. Rukoukset eivät koskaan mene hukkaan. Jumala haluaa tehdä hyvää. Jeesuksella on voima vapauttaa vangitut!

LÄHTEET

Ahonen, S., Saari, S., Syrjäläinen, E. ja Syrjälä, L. 1994. Laadullisen tutkimuksen työtapoja. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Ahorinta, Keijo 1997. Saatananpalvonnan monet kasvot. Helsinki: Nuorten Keskus r.y.

Ahvenainen, O., Ikonen, O. ja Koro, J. 1999. Erityispedagogiikka 2. Erityiskasvatuksen käytäntö. Juva: WSOY.

Arlebrand, Håkan 1994. Aura, karma, kabbala... Uuden aikakauden hengellisyys ja salatieteen nousu. Suom. O. Aho. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo.

Bogdan, R. & Biklen, S. 1992. Qualitative Research for Education. An introduction to theory and methods. Second ed. Boston: Allyn & Bacon.

Brown, Rebecca 1997. Astiaksi jaloön käyttöön. Suom. M. Eskel. Leväsjoki: Myllypaino.

Brown, Rebecca 1998. Jeesus Kristus vapautti vangitut. Suom. K. Malmirae. Jyväskylä: Elämän tie r.y.

Elomaa, Rauno 1996. Saatananpalvonta. Selonteko piispainkokoukselle 1996. Teoksessa K. Ahorinta. Saatananpalvonnan monet kasvot. Helsinki: Nuorten Keskus r.y., 134-145.

Eskola J. & Suoranta J., 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Vantaa: Tummavuorenkirjapaino Oy.

Irvine, Doreen 1995. Olin noita. Suom. P. Typpi. 2. painos. Hämeenlinna: Päivä Osakeyhtiö.

Iso Raamatun tietosanakirja, 1991. Ristin voitto ry.

Jahnukainen, M. 1997. Koulun varjosta aikuisuuteen. Entisten tarkkailuoppilaiden peruskoulun jälkeiset elämänvaiheet. Yliopistopaino. Helsinki.

Karjalainen, K. & Koivunen, A. 1999. Taistelu saatananpalvontaa vastaan - Auttamisen ja ennaltaehkäisyn tueksi kasvattajille. Pro gradu -tutkielma. Opettajankoulutuslaitos, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä.

Kauppila, K. 1989. Puhumalla paras. Insestistä ei saa vaieta. Lapsemme 1/1989.

Kuorelahti, M. 2000. Sopeutumattomien luokkamuotoisen erityisopetuksen tuloksellisuus. Väitöstutkimus. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä.

Kuorelahti, M. & Viitanen, R. (toim.) 1999. Holtittomasta hortoilusta hallittuun harhailuun - nuorten syrjäytymisen riskit ja selviytymiskeinot. Nuoran julkaisuja 14.

Ladonlahti, T., Naukkarinen, A., Vehmas, S. (toim.) 1998. Poikkeava vai erityinen? Erityispedagogiikan monet ulottuvuudet. Helsinki: Atena.

Liimatainen-Lamberg, A-E. (toim.) 1996. Syrjäytymisriskien ehkäisy, syrjäytyneiden koulutuspalvelut ja ohjaustoiminta. Arviointi 7. Helsinki: Opetushallitus.

Liimatainen, Reijo 1995. Pimeys, varjo, saatana. Pahuus Jumalassa ja ihmisessä. Helsinki: Yliopistopaino, Helsingin hiippakunnan apupappien julkaisuja N:o 2.

Lincoln Y. & Guba E., 1985. Naturalistic inquiry. Beverly Hills, California: SAGE.

Määttä, P. 1999. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatuksen ja kuntoutuksen käytännöt. PS-viestintä. Jyväskylä.

Pahaan samaistutaan, kun hyvä on hylännyt. Lääkäripäivillä paneuduttiin tuhoamisen kulttuuriin. 1999. Turun Sanomat 07.01.1999.

Patton, M. Q. 1990. Qualitative evaluation and research methods. Newbury Park. Sage.

Pulling, Pat 1993. Noidankehässä. Suom. E. Koskimies. Helsinki: Gummerus.

Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Suomen Pipliaseura.

Rauhala, L. 1985. Ihmiskäsitys ihmistyössä. Jyväskylä: Gaudeamus.

Rinne, Riku 1994. Syvyyden kuilusta. 4. painos. Helsinki: Kuva ja Sana.

Rinne, Riku 1996. Pimeys väistyy. Helsinki: Kuva ja Sana.

Rinne, Riku 1997. Aika on lähellä! Helsinki: Kuva ja Sana.

Rinne, Riku 1999. Varo, vihollinen. Helsinki: Kuva ja Sana.

Rönkä, A. 1999. Sosiaalinen selviytyminen lapsuudesta aikuisuuteen: ongelmien kasautumisen kolme väylää. Nuoran julkaisuja.

www.minedu.fi/nuora/tuhti/Anna_Ronka.html 17.10.2001

Saatana kutsuu minua. 1994. Opetusvideo. Kirkon AV-keskus.

Sinason, V. (edit.) 1994. Treating survivors of satanist abuse. Routledge, London and New York.

Takala, M. 1992. Kouluallergia. Yksilön ja yhteiskunnan ongelma. Väitöskirja. Ser A vol 335. Tampere: Tampereen yliopisto, kasvatustieteen laitos.

Takala, M. 2000. Syvästi syrjäytyneet kristillisen ohjauksen avulla irti Saatanan palvelemisesta. Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos, opinto-ohjaajakoulutus.

Tammi, Ari 1997. Tie tasapainoon ja nautintoon. Yliopisto 15.

Tuore kirja pohtii henkisyyden merkitystä hoitotyössä. Mitä tekee lääkäri, kun potilas kertoo nähneensä enkelin. 1998. Turun Sanomat 21.12.1998.

Tynjälä, P., 1991. Kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien luotettavuudesta. Kasvatus 22 (5-6), 387-398.

SUULLISET TIEDONANNOT:

Niemi, Päivi. Puhelinkeskustelu 02.02.1999. Entinen saatananpalvoja.

Poutanen, K. Haastattelu 18.12.1998. Turun Suojelupoliisin ylitarkastaja.

Rinne, Riku. Esitelmä 13.03.1999. Huittinen.

LIITTEET

Liite 1: Kertun kirje Rikulle.

Liite 2: Supon kuva- ja kirjemateriaalia töhrimisestä ja uhkauksista.

Liite 3: Outin kirje Rikulle.

Liite 1: Kertun kirje Rikulle

Auta!

Pari viikkoo sitten mä ja pari muuta oltiin yhdessä mun kamulla pelaamassa spiritismiä. Mä houkuttelin ne siihen. Maija ei olis halunnu. Mut lopulta se suostu. Se pelkäs ihan kauheesti. No, ei me saatu sitä lasia liikkeelle, kun Maija alko äkkiä itkeen. Se ei itekään tienny, mikä sille tuli. Mut me kaikki oltiin tunnettu sellanen outo ”virtaus”. Se aaltoili meissä ja meidän ympärillä. Ja se lasi olis halunnu liikkua. Me kaikki tunnettiin se.

Musta on tullu hirveen tunteeton ja kylmä. Mä en osaa kuin vihata ja pelätä.

Mä kuuntelen saatanaa ylistävää musaa ja viiltelen itseeni. Se antaa oudon voimantunteen.

Musta on tullut lähes hermoraunio ja elämä on menettänyt merkityksensä.

Joka perjantai mä juon itteni sammuksiin, ettei tarttis ajatella enempää. Mä en haluais olla enää tällainen. Mun elämästä on tullut pahan valtataistelu. Sen spiritismijutun jälkeen mulla on ollut tosi paha olo.

Auta mua. Mua ohjailee jotkut muut voimat.

Rukoile ees mun puolesta!

t: Kerttu

(Rinne 1997, 157-158)

Kuva 1.
Pienen siunauskappelin
takaoveen oli vaalealla
spray-maalilla kirjoitet-
tu saatananpalvelojen tun-
nuksia.

Kuva 2.
Lähikuva pienen kappelin
ovista.

+ HAIL THE DESTROYER +

ANTIKRISTUS ON SYNTYNYT, MEIDÄN UNELMAMME

TOTEUTUVAT! VIIMEIN VOIN YLPEÄNÄ NOSTAA
PÄÄNI, KULKEA SAATANAN JOUKKOJEN RINNALLA
MAAILMASSA, JOSTA NIIN KAUAN OLEN UNEK SINUT
HYVYYS ON POISTUNUT TÄÄLTÄ JA PAHUUS ON
VIIMEIN OTTANUT VALLAN HAIL SATAN!
AVE SATANAS. TŪ NŌMINE GLORIAM SATANAS!!!

SEURAAVA JUMALAN PALVELUKSESSA RÄJÄHTÄÄ

IHMISET TULEVAT KIRKKOON JA KUUNTELEVAT
SAMAA SAMALLA RÄJÄHTÄÄ VOI HELVETTI
KUINKA HIENO NÄKY SIITÄ TULEE. SAATANA
ON OTTANUT VALLAN MAAN PÄÄLLE

KUMARTUKAA SAATANALLE NIIN EI
TAPANDU MITÄÄN MUUTEN BUM!

POMMI ON ASENNETTU VALMIIKSI MUTTA
ETTE TIEDÄ MINNE SOPIVA HETKI JA BUM

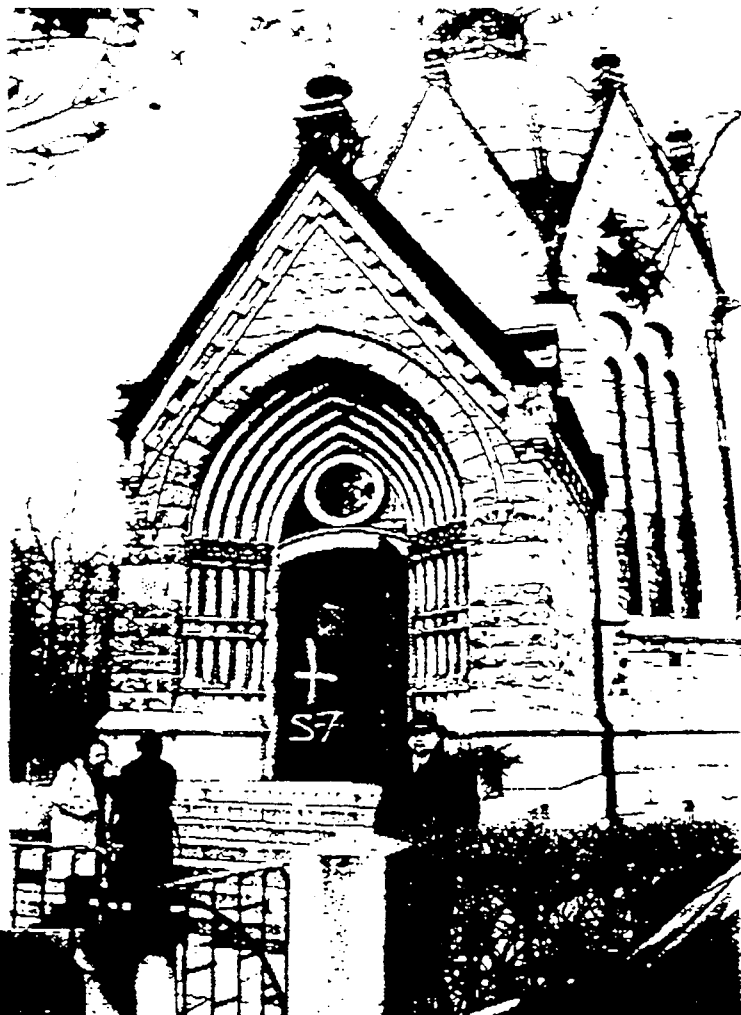
SAATANAN NIMESSÄ KUOLEMA TEILLE
KRISTITYT!!

USKOVAISET OVAT NIIN VAUHKOISSAAN ETTÄ
HE TIETÄVÄT TAPPIONSAA!!

SAATANA EDUSTAA HYVYYTÄ NILLE, JOTKA SEN
ANSAITSEVAT, EI RAKKAUDEN TUHLAAMISTA KIITTÄ
MÄTTÖMILLE.

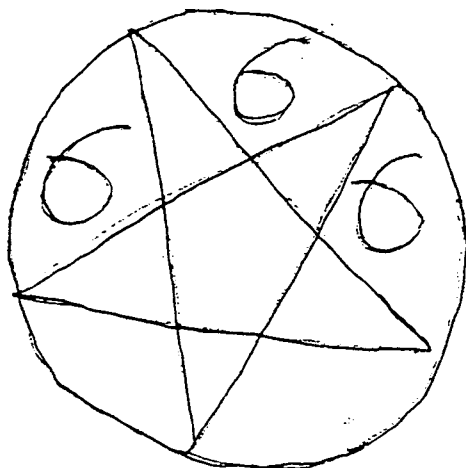
VITTU TE KAIKKI KUOLETTE!!!

Kuva 3.
Juseliuksen mausoleumin
oveen oli myös samalla
maalilla piirretty kuv-
vioita.

Kuva 4.
Lähikuva mausoleumin ovesta.

S AATAWALLISIA TERVEISIA

AVE SATANAS!!

Kuva 5.
Suuremman kappelin läheis-
työlä olevaan tiestä oli
suikuttanut kirkon läheis-
työlä väkiväkityölä.

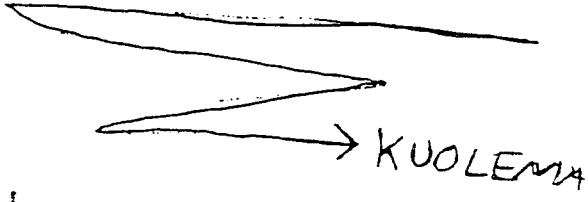
Kuva 6.
Lähempää otettu kuva töher-
ryksestä.

Herra anna minulle
 tyyneyttä hyviäksijä asiat,
 joita en voi muuttaa,
 rohkeutta muuttajasiat,
 jotka voin,
 ja viisautta erottaa
 nämä kaksitoisistaan.

Pian RAJANTÄÄ

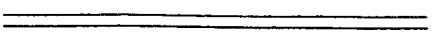
TEIDÄT PERIKÖÖN.

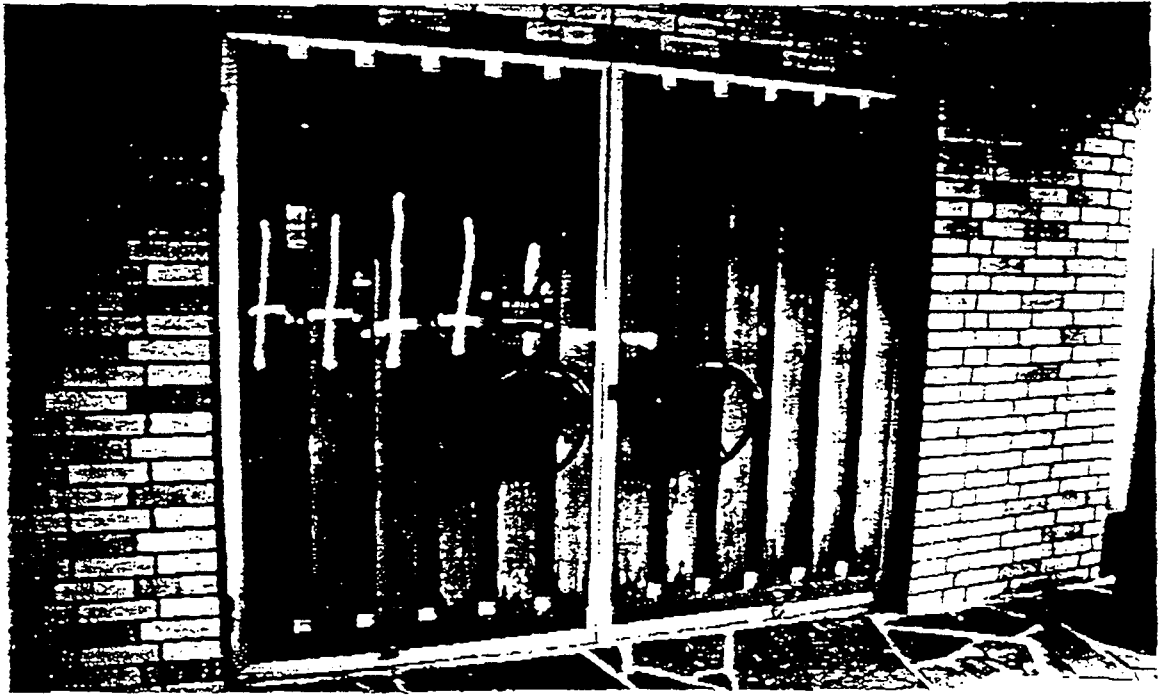
SAATANA SATAN

HELVETTI 666

666 666

Kuva 7.
Suuren kappelin päätyoviin oli piirretty röherryksiä.

Kuva 8.
Lähikuva Maantiekadun puoleisista ovista.

PURE FUCKING ARMAGEDDON

SINÄ YÖNÄ LIEKIT VALAISIVAT
TUMMAT VARJOMME JA KALPEAT KASVOMME
TULI POLTTI HEIKON JUMALANNE
KUU LOISTI YÖN HÄMÄRÄSSÄ JA TEIDÄN
ROIHUAVA KIRKKO VALAISI, ME NAUROIMME
HUUSIMME SAATANAA LUOKSEMME ++
UHRASIMME HÄNELLE NEITSYEN
VERELLÄ KASTOIMME LAPSEN: DAEMON.
KUTSUIMME PIMEYDEN HENKIÄ, NIMILLÄ JA
HE TULIVAT HIENO NÄKY KUN TEIDÄN
KIRKKO RÄJÄHTÄÄ. SAATANAT TULEE OLKAA
VALMIINA.

Liite 3: Outin kirje Rikulle.

Moi Riku!

Mä olen 16-vuotias punkkari ja satanistityttö.

En saanut taaskaan nukuttua viime yönä. Pelko piti mut valveilla.

Pimeiden voimien kutsu voimistuu, enkä mä tiedä, pystynkö vastustamaan niitä enää pitkään. Vaikka olen luvannut itselleni, etten sortuisi, kiusaus on liian suuri ja luovutan. Soitan ystävälleni ja sovimme spiritismi-illasta hautausmaalla.

Kerron samalla kaverilleni yöstä, jonka vietin peiton alla valvoen ja kuunnellen outoja ääniä. Joskus luulen niitä mielikuvituksen tuotteeksi, mutta erään tapauksen jälkeen tiedän ne todeksi.

Mä en tiedä, miksi kirjoitan tätä, ehkä joku pieni osa minusta sanoo, että Jumala sittenkin olis olemassa.

Mä en aina ole ollut tällainen. Joskus jopa uskoin, että Jumala on olemassa. Mut silloin, kun mulla oli pienenä aivan kauhee olo, ja mä pyysin Jeesusta sydämeeni, mitään ei tapahtunut. Ja mä olin tosissani. Mä itkin ja pyysin. Mut mitään ei tapahtunu.

Ilmoitteleeko Jumala itsestään vain harvoille ja valituille? Enkö mä kelpaakaan? Onko mun murheet liian pieniä? Eikö Jeesuskaan rakasta muo. Eikö kukaan?

Olin aivan yksin. Olin katkera. Viha ja suru patoutuivat sisälleni. Ensin tuli musiikki, joka muuttui aina vain raskaammaksi ja mustemmaksi. Sitten tuli juominen ja rööki. Nyt olen ketjupolttaja ja vedän kännit kaksi kertaa viikossa. Vedän huumepilvee aina, kun on tarjolla. Harrastan yhden yön juttuja.

Ulkonäköni on tavallisten ihmisten mielestä hirvee, kun kuljen mustissa niittikuteissa, paksuissa ketjuissa, rajuissa meikeissä ja hiukseni ovat mustat ja sekaisin. Suosikkibändini on Marilyn Manson.

Mulla on hyviä aatteita. Suojelen eläimiä ja vastustan rasismia. Mut paha kiinnostaa silti ihan sairaasti. Musta tuntuu, että muo vedetään kahteen suuntaan. Aatteiden vuoksi en liity saatananpalvojiin. En usko saatanaan enkä Jumalaan. Elämäni on silti täynnä ristiriitoja.

Joskus pahuus saa minussa vallan ja teen kaikkee kauheeta ja viiltelen itteeni. Mä olen pelannut muutaman kerran spiritismiä ja yhteyksiä ollaan saatu. Mä pelkään aina ihan sairaasti. Nyt olen alkanut näkeä painajaisia. En uskalla nukkua yksin. Nukun valot päällä. Välillä kuuluu askeleita, muo kuristetaan, valoja syttyy ja sammuu. Mä tuun hulluks tän pelon kanssa ja oon väsynyt.

Mä haluan kuolla. Mä toivon, etten olis koskaan syntynytkään. Mä oon aina saanut kärsiä ja kärsin edelleen. Taidan luovuttaa. Kirjoita mulle, jos haluat tai viitsit. Vastaa mun kysymyksiin.

t: Outi

(Rinne 1997, 63-64)